

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 1.

LAUANTAINA 2 PÄÄ TAMMIKUUTA.

1926.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 12:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 2/50 SM.

Viikkolista:

Tohtori Lönnqvist vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensikerän 13.1 klo 12 päivällä.

Tunnit Sidehuoneella lääkkeiden jakoa ja sidemuittoja varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT:

lähtevät Ryttylästä etelään päin: kello 8,39, 10,58, 4,04 6,28, & 9,03. Pohjoiseen päin: kello 7,08, 10,59, 4,54, 7,02, & 8,41.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoinna joka perjantai kello 5—6,30 j. p. p.

Terwakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä kello 2:sta päivällä kello 8 illalla.

JUMALANPALVELUS

on Tervakoskella Loppiaisena kello 2 i p. Saarnaa pastori Reunanen.

— 70 VUOTTA täytti joulupäivänä leskirouva Vilhelmiina S y r j ä - nen Tervakosken Mikkolassa.

— 60 VUOTTA täyttää tammik. 5 päivänä Tervakosken Kartanon renki Kustaa N y l u n d.

— KIHLAUKSENSA ovat tulkkaisseet nti Aili S y l k k i ö ja paperikoneenkäyttäjät Vihtori L a i n e Tervakoskella.

— FASAANIT, joista eräässä Kaunin numerossa kerrottiin paikkakakunnalle asettautuneen, tulevat yhä kesyemmiksi, sitä osoittaa se, että ne joka päivä käyvät ruuastamassa eversti Stjernschantzin pihalle varpusille asetetuissa kaurilyhteyssä.

Uuden vuoden aikaan.

Taas vanhan vuoden hautaan luo talvi mullat viimeiset ja kirkon kellon rautaan soi uuden alkuävelet.

Taas sydän hiljaa katsoo muistoihin vuoden mennehen, se viipyy vaiti kiittäin ja sovitusta rukoillen.

Niin kirkkahina jäivät sielussa soimaan riemuiten työn, uskon, toivon päivät, vaan jäi myös muistot erheiden ---

Taas aukee uusi aava, taas Herra antaa armojaan, taas siunausta saava on sielu hänen turvassaan ---

Ilmari Salonen.

TAPANINPÄIVÄN ILMAMA.

Tervakosken Lottien iltamaan Tapaninpäivänä oli kerääntynyt yleisöä runsaammin kuin pitkiin aikoihin. Iltaman kaunis tarkoitus, tykkivene S 2 hukkuneiden omaisten avustaminen, lienee osaltaan vaikuttanut yleisörunsautteen. Ohjelman alkoi Tervakosken soittokunta, jonka perästä opett. Ines B r o f e l d t kauniissa tervehdyspuheessa liikuttavasti kuvasi juhlan tarkoitusta. Rva Lundell rva Barritt'in säestämänä lauloi antaumuksella ja lämmöllä kolme laulua.

Kaunis ja vaikuttava kuvaelma „Kuoleva soturi” oli erikoisen onnistuneesti järjestetty. Pikkutyttöjen „keijutanssi” oli viehkeä ja miellyttävä. Ohjelmassa seurasi yksintanssia, jota esitti neiti Sigrid Ahlskog, Maggie Gripenberg'in oppilas, saaden kauniilla esityksellään yleisöltä vilkasta suosiota, erikoisesti mainittakoon Chopinin valssi, joka osoitti voimakasta eläytymistä musiikkiin. Näytelmäkappale „Työ ja rakkaus” ei ole Eero Alpin onnistuneimpia, mutta saivat esittäjät siitä irti sen minkä siitä oloihin katsoen voikin saada. Ohjelmallisesti sekä taloudellisesti onnistunut iltama päättyi vilkkaan karkeloon.

— TERVAKOSKEN KAIKUN levemisenalue tulee joka vuosi laajemmaksi. Alkavalle vuodelle on lehteämme tilattu m.m. Kanadaan asti. Luonnollista siis on että kaikki paikkakunnalliset tilaajat muistavat uudistaa lehden tilauksen, jotta ei keskeytystä lehden lähettämisessä tapahtuisi.

— Pitkäaikaiset pakkaset ja tehtaassa vallitseva lämpö ovat räystään muodostaneet sulavedestä pitkiä ja painavia jäätappia, jotka silloin tällöin itsestään irtaantuvat Yleisöä varoitetaan sen johdosta kulkemasta rakennusten seinien vierustoita pitkin, jotta ei vahinkoita sattuisi.

PIKKU-UUTISIA.

— Lunta saimme tarpeeksi joulunpyhänä. Perheen päämiehiltä se vei joulurauhan kun joka aamu oli uurastettava puolenmetrin vahuisissa kinoksissa. Luistinrata, joka ennen joulua oli luistelukunnossa, meni jouluksi kokonaan umpeen, joten sen kuntoonsaamiseksi olisi tarvittu komppania sotilaita taikka pataljoona rysiä. Ainoa mille lumentulo teki hyvää oli uusi suuri juuri valmistuva hiihtomäkemme, jota olemme käyneet tarkastamassa ja josta hiljaisuudessa pääsimme, ettei sellaista päättä äiraki an vielä Tervakoskella löydy, joka sieltä huijulla uskaltaa alas lähteä.

Yhdistyselämämme elvyttämiseksi.

Tervakosken Kaiun erässä viime vuoden numerossa oli varteenotettava kirjoitus eri yhdistyksien toimihenkilöitä valittaessa. Kun taasen tulee se aika, jolloin eri seurat ja yhdistykset pitävät vuosikokouksiansa, olisi mainitussa kirjoituksessa tehdyt ehdotukset saatava esille ja keskustelun alaisiksi.

Tarkoittamassani „Johtokuntalaisen” kirjoituksessa painostettiin sitä seikkaa että meillä edistysseurojen luottamustoimet suljetaan liian paljon yksiin käsiin, sen sijaan kun niitä olisi mahdollisimman paljon siroteltava eri haaroille, joten kukin yhdistystoiminnan haara saisi oman toimielimistönsä, joka kaikella tarmolla toimisi vain oman yhdistyksensä eteen, eikä samojen henkilöiden käsiin, vaikkapa kuuluvatkin eri yhdistyksiin, asettaisi johtotoimia muussa kuin yhdessä yhdistyksessä.

Tällä tavalla me varmasti saisimme vilkkaamman yhdistystoiminnan kyläsämme syntymään. Tulisi tavallaan kilpailua toiminnan vilkkaudesta, tulisi uutta verestä voimaa yhdistyksien johtoon, joilla olisi vain silmämääränä oman yhdistyksensä eteenpäin vieminen.

Viime vuoden vuosikokoukset taisivat asettaa neljänsäkin eri seuran johtokuntaan samoja henkilöitä ja se oli mielestäni virhe. On miten innostunut toimintaihminen tahansa niin häneltä ei todellakaan riitä aikaa eikä harrastusta näin, sanoisinko pirstoutua. Henkilö, joka olisi vähemminkin mukana ollut yhdistystoiminnassa saa paljon enemmän aikaa yhdessä yhdistyksessä kuin toinen, jolla vaikka olisi vuosikymmenien kokemus takanaan mutta jouka pitää katsoa kolmen — neljän yhdistyksen toimintaa.

Nyt vuosikokouksien tullen olisi siis mitä suurin huomio kiinnitettävä johtokuntien vaaleihin ja tarkasti harkittava ettei syntyisi voimien hajoitusta, toimihenkilöiden voimien hajoitusta.

Kun eri seurojemme jäsenet vuosikokouksissaan tämän ehdotuksen ottavat varteen, niin varmasti alkava vuosi on näytävä vilkkaamman toimintakauden.

Viiden seuran jäsen.

Vuoden vaihteessa.

Taas on vuosi päättynyt, uusi alkamassa. Kaikki mikä kuuluu menneeseen on paksujen lumikinosten alla. Viime kesän lakastunut vihreys syyssateitten liotamana lahoaa muodostaakseen maaperää tulevan vuoden kasvullisuudelle. Se on näennäisesti tehnyt tehtävänsä jo syksyllä omain elinvoimainsa loppuessa, mutta vielä se näyttäytyy keväisen kylvöksen kasvuvoiman auttajana. Hyvä ja rauhoittava on talven levon aika tällä välillä.

Näin vuoden vaihteessa on hyvä hetkeksi pysähtyä tilinteolle itsensä kanssa niinkuin liikkeenomistajakin keskeyttää jokapäiväisen liikevaihdon inventoidakseen varastonsa ja tehdäkseen tilinpäätöksen kuluneesta. — Mutta ennenkuin pääsen käsiksi omaani, tulee mieleeni ne, jotka tämän vuoden lopulla ovat saaneet tehdä viimeisen tilinpäätöksen elämänsä kanssa. Monessa kodissa näilläkin seuduilla on jouluna kaivattu jotakuta rakasta: perheenisää, tukea ja turvaa tai äitiä, joka on kodin käynti-paneva voima, sen sielu, tai pienokaista, joka oli syytynyt kynttiläksi talven pimeihin, mutta jonka heti saman talven vihuri puhalsi sammuksiin. Suuri ja unohtumalta tuntuva on kaipaus, mutta ajattele kuinka hyvä elämästä päässeiden on. Työ ja taistelu, joka meillä on edessämme, on heidän kohdaltaan ohi. Ihana hiljaisuus ja lepo on lumivaipan alla nukkujilla. Ja kuolemahan on luonnon näennäisen kuoleman kaltainen lepo, sekin kantaa elämän aiheen uutta kevättä varten.

Sinä ja minä seisomme vielä tänään ponnistelemassa elämän vihurituulia vastaan. Siksi on vastaisen varalle hyvä katsoa taapäin. Paljon viime vuonna kukki ja vihannoi turhaan. Itse nauttien iloitsimme elämästä, kuinka lienee työn tulosten laita. Luulen että syksyllä saatoa korjattaessa havaittiinkin sen joukossa paljon kuihtuneita kukkia ja lakastuneita lehtiä. Katumusta tunnemme, mutta sehän on hyödytöntä: mikä on mennyt ei palaa, mikä tekemättä jäänyt, ei tule enää valmiiksi.

Onneksi meille alkaa uusi vuosi. Saamme ainakin kerran koettaa alusta. Uusin voimin ja hyvin päätöksin avaamme tämän vuoden tilin. Kun kuluneena suruksemme toteamme vajausta, toivom-

ILMOITUKSIA.

Sattuneesta syystä on minun huomautettava, ettei kukaan Yhtiön palveluksessa oleva saa jäädä työstään pyytämättä siihen lupaa esimieheltään.

Työntekijän on pyydettävä lupaa työnjohtajaltaan, työnjohtajat alaansa kuuluvailta insinööriä ja konttorihenkilökunta konttoripäälliköiltä.

W. Stjernschantz.

JÄSENTEN VÄL I S E T

painakilpailut

järjestää W. ja U. seura „Pyrkivä” Työväen talolla sunnuntaina 3 p:nä tammi-kuun kello 7 illalla.

Pääsymaksu Smk. 5:- lapsilta 3:-

Johtokunta.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Eläviä Kuvia

„RATSASTA HENKESI EDESTÄ”
pääosassa Robert Mc Kim

sekä

„SOTILASPOIKA”

2- osainen hullunkurinen pila.

Näytetään sunnuntaina tammi-kuun 3 p:nä kello 5 ja 1/2 8 ill.

Pääsy: Klubin jäseniltä vapaa, muilta 5:-

me, että edes viimeisessä tilinpäätöksessä merkittäisiin säästöä tilillemme. Sitä emme koskaan voi itse todeta, sillä siinä tapauksessa hellittäisimme taistelussa ja sitä emme saa tehdä. Vaikka tiedämme tappioita olevan edessämme, seisokiamme jäykkänä eteenpäin ponnistellen että kerran voittaisimme.

— a — o.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 2.

LAUANTAINA 9 PNÄ TAMMIKUUTA.

1926.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 12:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 250 SM.

Viikkolista:

Tohtori Lönnqvist vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensikeran 13.1 klo 12 päivällä.

Tunnit Sidehuoneella lääkkeiden jakoa ja sidemuttoja varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT:

lähtevät Ryttylästä etelään päin: kello 8,39, 10,58, 4,04 6,28, & 9,03. Pohjoiseen päin: kello 7,08, 10,59, 4,54, 7,02, & 8,41.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoina joka perjantai kello 5—6,30 j. p. p.

Terwakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä kello 2:sta päivällä kello 8 illalla.

— Ruotsalaisessa koulussa alotetaan kevätkauden työ ensi torstaina, t. k. 14 pnä klo 9 a. p.

— Kansakoulun kevätlukukausi alkaa täydellä tuntimäärällä ensi keskiviikkona t. k. 13 pnä. Yläkoululaiset saapuvat klo 8 aam., alakoululaiset klo 1 päivällä. — Opintovälineet ja opintokirjat otettava mukaan!

— Kansakoulun jatkokursseille ilmoitetaan, että työ alkaa jälleen ensi tiistaina, t. k. 12 pnä klo 6 ill., jolloin jokaisen on välttämättä oltava läsnä.

— 40 VUOTTA täyttää tammi- 10 pnä paperikoneenkäyttäjät Vihtori Laine Tervakoskelta.

— KAIUN tilauksia voidaan yhä edelleen tehdä ja lähetetään lehdet vuoden alusta uusille tilaajille.

Katsaus vuoteen 1925.

Tämän vuosisadan ensimmäinen neljännes on nyt loppuun kulunut. Juhlallisesti uusi vuosisata myöskin Tervakoskella vastaan otettiin. Vähän silloin saatoimme aavistaa, mitä mullistuksia se mukanaan toisi. Onnellisesti on pieni yhdyskuntamme kuitenkin kaikesta selviytynyt. Varsinkin on viimeksi eletty vuosi osoittanut, että olemme jälleen palaamassa entisiin rauhallisiin oloihin. Niinpä esim. on huomattu ilahduttavia oireita lisääntyvästä raittudesta. Toivottavasti kotikylässämme koittaa taas samanlainen kunniakas aika kuin mikä ennen maailmansotaa vallitsi; silloin juopuneita ei näkynyt ja juovuspäissä esiintymistä pidettiin häpeänä.

Paikkakuntamme eri yhdistysten toiminnasta, joka on tapahtunut täydessä keskinäisessä sovinnollisuudessa, mainittakoon seuraavaa:

Suojeluskunta on pitänyt säännöllisesti harjoituksiaan kehittämällä miehistönsä kuntoisuutta menellä eri urheilualalla ja toimien sekä jäsentenvälisiä että naapuristo suojeluskuntain välisiä kilpailuja, joissa tervakoskelaiset ovat saavuttaneet monta kaunista voittoa. — Samoin ovat Lotat olleet virkeitä, kokoontuen kahdesti kuukaudessa ompeluseuratilaisuuksiin ja samoin kahdesti voimisteluharjoituksiin sekä järjestäen yhteisiä perheitämia suojeluskuntalaisten kanssa. Lisäksi ovat molemmat yhdistykset toimeenpanneet hyvinkin arvokkaita yleisöiltä, joista mainittakoon Suojeluskunnan jouluk. 6 pnä, paikallisen torvisoittokunnan myötävaikutuksella järjestämä yhdistetty itsenäisyyspäivän ja Sibeliusen 60-vuotispäivän johdosta vietetty juhla sekä se tilaisuus, jonka Lotat

tapaninpäivänä toimivat S. 2:n haaksirikokoutuneen miehistön jälkeensä jääneiden omaisten hyväksi ja josta puhtaat tulot nousivat n. 1700:— markkaan.

Klubin toimesta on näyteity eläviä kuvia sekä kevä- että syyskaudella noin kerran viikossa. Iltamia on järjestetty vaihtelevin ohjelmin. Esitetyistä näytelmäkappaleista on ollut huomattavin Minna Canthin Roinilan talossa. — Keväällä kustannettiin kodin päivät, puhujina opett. Reima ja maist. Tirranen. — Seurahuone on maalattu ulkoa sekä varustettu uudella eteiskäytävällä.

W. & U. Seura on ollut vilkkaassa toiminnassa. Varsinkin ovat nuoret pojat harrastaneet voimistelua ja urheilua. Yhdessä ovat nais- ja miesvoimistelijat järjestäneet perheitämia, kesäjuhlan ja hiihtokilpailut. Liikuttavan kauniin muiston jätti yhdistyksen nuorten jouluk. 20 pnä Tervakosken eläkevanhuksille järjestämä „pikkujoulu”.

Uutta innostusta ovat yhdistystemme voimistelijat antaneet käynnällään Hämeenlinnan Tarmon naisvoimistelijat, Heisingin suom. lyseon voimistelijat sekä Kalliolan mies- ja naisvoimistelijat. Urheiluelämän toivotaan entisestäänkin elpymään luistinradan ja komean hiihtomäen nyt valmistuttua. — Urheilukentä on kesän aikana kohonnut komea paviljonki.

V. P. K. järjesti tavannukaiset syysjuhlat, jotka aina ovat yksin suuressa suosiossa.

Laulukuoro on ahkerasti toiminut sekä noussa jumalainpalvelustilaisuudessa auliasti avustanut.

Osuuskaupassa on liike kasvamistaan kasvanut, ninkuin kaupan keväällä vietettyyn 20-vuotisjuhliaan toimitettu julkaisu osoittaa sekä vuoden lopukuuksien yhä nopea myyntimäärä osoittaa.

Postiauton ohella on Tervakosken

kautta kulkeva loppeinen autobussi helpoittanut paikkakuntalaisten matkailua.

Useita taidetilaisuuksia on ollut tervakoskelaisilla tarjona. Niistä mainittakoon Hjördis Calais'n ja Irma Hurstisen pianokonsertti, Sonja Schaarin laulesitykset, Suomalaisen oopperakiertueen esittämä „Kultaristi”, Kansaliisteatterin jäsenten vierailunäytäntö sekä Tampereen teatterin „Bajadeceri”.

Kuluneena vuonna käyneistä huomattavista vieraista mainittakoon Hämeen läänin maaherra A. von Hellens, Suomen pankin pääjohtaja Risto Ryti sekä johtokunnan jäsen Lauri af Heurlin, yhtiön englant. asiamies mr. Rayner ja ennen kaikkea hiippakuntamme piispa Jaakko Gummerus, jonka johtamaa liturgista jumalanpalvelusta tullaan kiitollisin mielin kauan muistamaan.

Tuonen saalis on ollut huomattavan runsas. Janakkalan kauniiseen kirkkomaahan on seuraavat vainajat vuoden kuluessa täältä saatettu: neiti Amanda Nyland 62 v., rouvat Edla Heiander 66 v., Hilma Syrjänen 44 v. ja Margit Niemi, o. s. Fahström 25 v., ent. torppari Vihtori Sokslampi 70 v., mekanikko Eml Nystedt 53 v., hoilanterimies Otto Tammi 41 v., leipuri Väinö Pajunen 33 v., piirtäjä Severi Aho 30 v., heikon jään uhriksi joutunut tehtaantöyhmies Jalmari Levänen 24 v., nuorukainen Arvo Toivonen 21 v. sekä lapsi Ella Selin 8 v. — Levätkööt he rauhassa!

* * *

Uusi vuosi on alkanut. Sen varrella meitä odottavat tapaukset muodostukoot sellaisiksi, että tulevat sukupolvet kunnioittaen niistä puhuisivat ja kiitollisina työtämme ja toimintaamme ajattelisivat.

*****

Kaunis uuden vuoden vastaanotto

tapahtui Tervakoskella 25 vuotta sitten vuosisadan vaihteessa. Tilaisuus jäi lähtemättömästi jokaisen läsnäolleen mieleen. Kello 12 yöllä oli Seurahuone täynnä juhlamielisiä yleisiä. Soittokunta esitti Maamme laulun ja opettaja K. G. Höijer piti kauniin ja hehkuvan isänmaallisen

puheen, jonka perästä laulettiin isänmaan virsi. Tilaisuudessa piti puheen vielä silloinen isännöitsijä, ins. K. H. Westerlund toivottaen kyläläisille hyvää uutta vuotta.

Tälle uuden vuoden vastaan otolle antoi leimansa se voimakas isänmaallinen henki, jota jokainen tunsi. Venäjän sorto-aika oli juuri alkamassa, postimanifesti oli annettu ja asevelvollisuus asetus oli juuri kyseen alaisena.

Uusi vuosi otettiin tämän vuosisadan vaihteenkin jälestä useampana vuotena samalla tavalla. Mutta eräänä uuden vuoden yönä teki isännöitsijä sen iloisen ilmoituksen työväestölle, että osakeyhtiö maksaa siitä alkaen kaikkien vakinaisten työntekijöitensä kunnallisverot.

Tämä kaunis uuden vuoden vastaanotto on unohtunut. Vieläkin ottaa reipas soittokuntamme uuden vuoden vastaan soittoesityksellään kello 12 yöllä, mutta muu ohjelma, joka sai alkunsa vuosisadan vaihteessa, on jäänyt unohtuksiin.

— UUSI HIIHTOMÄKI on uudistettu. Esiinnyimme väärinä profettoina viime numerossa kun arvelimme sitä ihmisrohkeudelle ylivoimaiseksi. Loppiaisena sen lasi kolme urheilijamme — piirin korkeushyppymestari Antti Syrjänen ensimmäisenä — ilman että oli lääkärin apua turvauttava. Tosin ei hypyt vielä onnistuneet, laskupaikan lumi ei vielä ole kylliksi tasainen, vaan tulivat mäenlaskijat usein maahan se pää alaspäin minkä olisi pitänyt olla ylöspäin, mutta alku oli siltäkin lupaava. Ehkä vielä tänä talvena saamme ihailta kauniitakin hyppyjä ja Majakan ja Perävaunun tavoin tuumia, että „kyllä toi on valetta!”

— PYHIEN aikana joelle muodostunut sileä jää on tarjonut nuorisolle hyvän tilaisuuden luistelemiseen. Jää ei kuitenkaan ole joka paikasta vaima, vaan on virran muodostamiin heikkoihin paikkoihin joku pudonnutkin, mutta päässyt siitä ainoastaan kastuulla.

Luistelemisen juuri näiden heikkojen paikkojen ympärillä katsovat pikkupojat eri urheiluksi siksi kunnes käy niin, etteivät enään sieltä nouse. Varsinkin nyt kun ohut lumikerros peittää jään, on suurinta varovaisuutta noudatettava, jottei ikäviä onnettomuuksia tapahtuisi. Paras turvautua luistinrataan, joka sunnuntaina koetetaan uudestaan kuntoon panna.

ILMOITUKSIA.

Suojeluskunta.

Tavanmukaiset perjantai-harjoitukset alkavat tammik. 15 p:nä klo 1/2 7 ill.

Paikallispäällikkö.

Tervakosken Osuuskauppa r. l.

SAAPUNUT:

Soijarouhetta,
pellavansiemenjauhoja,
vehnänleseitä, maissi- ja
ruisjauhoja.

Naisten sarka- ja
kiiltonahkakenkiä.

Sillia,
silakoita,
tuoretta sianlihaa
kukkaishunajaa y. m.

TERVAKOSKEN KLUBIN Eläviä Kuvia

„THORA VAN DEKEN”
5- osainen draamallinen filminäytelmä.
pääosissa: Pauline Brunius ja
Gösta Ekman,
sekä

„MAAILMANTAPAHTUMAT N:o 4”
Näytetään sunnuntaina tammik. 10 p:nä
kello 5 ja 1/2 8 ill.

Pääsy: Klubin jäseniltä vapaa,
muilta 5:-

LUISTINRADALLE

kehoitetaan kyllä asukkaita runsaslukuisina saapumaan sunnuntaina kello 10 a.p. ottaen mukanaan lapiota, jotta rata saadaan tyhjennetyksi viime aikoina kerääntyneestä lumesta.

Klubin Johtokunta.

Tervakoskella, tammikuun 9 p:nä 1926

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 3.

LAUANTAINA 16 PÄÄ TAMMIKUUTA.

1926.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 12.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 2/50 SM.

Viikkolista:

Tohtori Lönnqvist vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensikeran 13.1 klo 12 päivällä.

Tunnit Sidehuoneella lääkkeiden jakoa ja si-
demuuttoja varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT:

lähtevät Ryttylästä etelään päin: kello 8,30, 10,58, 4,04 6,28, & 9,03. Pohjoiseen päin: kello 7,08, 10,59, 4,54, 7,02, & 8,41.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoinna joka perjantai kello 5—6,30 j.p.p

Terwakosken Klubin Luksusali on avoinna joka päivä kello 2:sta päivällä kello 8 illalla.

— Japanilähetys vuosijuhlaa vietetään Seurahuoneella sunnuntaina 17 p:nä tammik. alkaen kello 1 päivällä. Puhujana past. L. Takala.

Kahvia saatavana.

UUSIA KIERTOPALKINNOITA.

Terwakosken V.- ja U.- seura on Kon-
suli Waseniuksen lahjoittamalla varoilla hankkinut kylän hiihtourheilun ylläpitä-
miseksi kaksi uutta kiertopalkintoa. Sään-
nöt näille kiertopalkinnoille, joista kum-
mastakin kilpaillaan vielä tämän talven
kuluessa, valmistunevat piakkoin. Kiertopalkinnot ovat naisille upea kristallimal-
jakko ja miehille hopeainen muinais-
suomalainen kaksikorvainen oluthaarikko.

Toivottavasti uudet kiertopalkinnot
saavat urheilijamme innostuneesti harjoit-
tamaan vanhaa kansallisurheiluamme ja
kilpailemaan aistikkaiden palkintojen
omistamisesta.

— Hiihtokilpailut jäsenil-
leen järjestää Terwakosken V. & U. seura.
24 p. tammik. kello 9 aam. Kilpaillaan
neljässä sarjassa: Miehet 15 km, pojat al-
le 18 v. 10 km., naiset 4 km. sekä tytöt
että pojat alle 14 v. 2 km. matkalla.

Säännöllistä nousua

osoittaa Terwakosken Osuuskauppa r. l.
liikevaihto päättyneenäkin tilivuotena.
Vuoden liikevaihto jaettuna kuukausit-
tain on seuraava:

Tammik.	151 657:60
Helmik.	168 594 60
Maalisk.	221 263:90
Huhtik.	216 152:65
Toukok.	224 060:80
Kesäk.	197 624:85
Heinäk.	218 157:60
Elok.	218 420:45
Syysk.	208 336 70
Lokak.	222 738 80
Marask.	204 115:90
Jouluk.	307 507 55
Yht. Smk.	2,558 631 40

Edellisen vuoden liikevaihto oli Smk.
2.261.671:65, joten päättyneen vuoden
myynti oli edellisen vuoden myyntiä
Smk. 296.959:75 suurempi, tehden koho-
aminen edellisestä vuodesta 11,6%:

Saavutus puhuu ylen kaunopuheista
kieltä siitä, miten osuuskaupamme yhä
voittaa jäsenistön luottamusta ja ostous-
kollisuutta. Sitä todistaa myöskin jäsen-
määrän kohoaminen, joka tällä hetkellä
kohoaa neljännelle sadalle, jossa se ei ole
ollut muulloin kuin parina vuotena maail-
mansodan kriittisimpinä pula-aikana.
Nykyinen jäsenmäärän kasvaminen ta-
pahtuu kumminkin paljon terveemmällä
sanaisinko osuustoiminnallisemmalla poh-
ialla kuin aikaisempina vuosina, jolloin
suuri osa jäsenistöstä oli vain tupakka-
sokuri- ja kahvijäseniä.

Jäsenien ja heidän ostouskollisuuten-
sa keskittyessä yhä tiukemmin oman
osuuskaupansa ympärille asettaa osuus-
kaupan johdolle aina yhä suurempia vel-
vollisuuksia koettaa kaikessa mahdolli-
simman tarkkaan ja huolellisesti palvelta
ostajapiiriänsä, jotta nämä aina tuntevat

Kuollut.

Tehtailija

Salomon Waara.

T.k. 11 p. kuoli Helsingissä Eirasai-
raalassa yksi maan vanhimpia nahkateh-
tailijoita Salomon Waara, Napia-
lasta. Vainaja oli syntynyt Ruotsin Yli-
torniolla 18 p. heinäk. 1855, ollen siis
kuollessaan yli 70 vuoden ikäinen. Hänen
elämänjuoksunsa alkuvuodet olivat taval-
lisiä köyhän maalaispojan elämyksiä —
ensin 9-vuotiaana pois lapsirikkaasta kod-
ista renkipoikana leipäänsä ansaitse-
maan, elämän kovassa koulussa sitten
vähitellen miehitykseen. Jouduttuaan
nahkurin oppiin meni hän ammatissaan
niin pitkälle että v. 1880 perusti oman
nahkimon Janakkalan pitäjän Napialan
kylään, jota hän tarnolia ja asiantunte-
muksella hoiti yli 40 vuotta eli vuoteen
1921, jolloin luovutti sen poikansa käsiin.

Vainaja pysyi hyvin reippaana sekä
ruumiin- että sielunvoimiltaan aina viime
päiviin asti. Niinpä hän nuoruuden innol-
la rakenteli ostamalleen „Uusitalo” nimi-
selle, entisen tehtaansa vieressä olevalle
palstalle rakennuksia ja laajensi sen vilje-
lyksiä samalla seuraten sanomalehdistös-
tä aikansa kehitystä.

Tehtailija Waara oli aina barras ky-
luottamuksella olevansa tehtaisissa oman
liikkeensä kanssa ja josta he tarkoin sai-
sivat edullisesti kaiken taloudellisen tar-
vittavan tavarat.

Osuuskuntamme liikevaihto nyt 21
toimintavuotena oli huomattavasti korke-
ampi kuin mihään aikaisempaan vuote-
naan. Työtä ja uskollisuutta edelleen vaa-
ditaan, jotta jatkuvaa nousua näyttäisi
tulevat toimintavuodet

B. L.

lämme rientojen seuraaja ja harrastaja. Tervakosken Suojeluskunnalle hän teki useita lahjoituksia, m. m. kaksi aryoasta kiertopalkintoa erilaisia urheiluja varten.

Tehtailija Wäärä oli herttaisella ja valoisalla luonteellaan hankkinut itselleen eri puolilla maatamme paljon ystäviä, jotka häntä lähinnä surevien kahden tyttären ja kolmen pojan keralla kaipauksella muistelevat.

— Veroperusteet. Janakkalassa lopullisesti määrätty. Janakkalan taksoituslautakunnan t. k. 11 p:nä pidetyssä kokouksessa esitettiin maaherran päätös vuoden 1925 maatalouskiinteistötulosten taksoituksessa noudatettavista taksoitusperusteista, jonka mukaan perusteet ovat m. m. seuraavat:

Rahaksi arvioitu etu omasta tai vuokravapaasta asunnosta sekä vapaa lämpö ja valo lasketaan liikepaikoilla, joihin lasketaan kuuluvan ne asunnot, jotka Turengin ja Leppäkosken asemista sekä Tervakosken tehtaasta ovat suoran säteen mukaan mitaten korkeintaan 2,5 km. päässä, sekä huomioon ottaen, että 1 luokkaan kuuluvat useamman huoneen huoneiston käsittävät n. s. loistoasunnot, 2 luokkaan kansakoulunopettajan ja maanviljelijän asunnot, 3 tehdastyöväen ja pienviljelijän asunnot, 4 luokkaan muonamies- ja mäkitypa-asunnot, seuraavasti huonetta ja vuotta kohden:

Vuokra-arvo 1 luok. 1,200.-, 2 l. 800.-, 3 l. 550.- ja 4 l. 300.-. Vapaa lämpö 1 luokassa 700.-, 2 l. 550.-, 3 l. 450.- ja 4 l. 350.-. Vapaa valo 1 luok. 200.-, 2 l. 125.-, 3 l. 100.- ja 4 l. 75.-

Muulla kunnassa: Vuokra-arvo 1 luokassa 1,000.-, 2 l. 600.-, 3 l. 450.- ja 4 l. 250.-. Vapaa lämpö 1 luokassa 600.-, 2 l. 500.-, 3 l. 375.- ja 4 l. 300.-. Vapaa valo 1 luok. 200.-, 2 l. 125.-, 3 l. 100.- ja 4 l. 75.-.

Yksi keittiö ruokakuntaa kohden lasketaan verovapaaksi. Naisen ravinto päivältä 6:50, naisen yöspito vuorokaudelta 8:—.

Palkkatuloista päätettiin bankkia tiedot työnantajilta, korkotuloista pankeilta ja muilta rahalaitoksilta sekä metsän myyntituloista puutavarayhtiöiltä. Korko- y. m. satunnaisista menoista, jotka tahdotaan vähennyksiksi laskea, on todiste tuloilmoituksen mukaan liitettävä.

— Kansankirjasto on tarkastuksen vuoksi suljettuna ja avataan taas lainajien käytettäväksi Klubin vuosikokouksen jälkeen.

ILMOITUKSIA.

JANAKKALAN PITÄJÄN UUSIA

Karttoja

myytävänä tämän kuukauden ajan, hinta Smk. 40:—,

A. Wailinheimolla.

Verotuskaavakkeita

kunnallisverotusta varten on saatavana A. Wailinheimolla ja J. W. Wilusella. Kaavakkeet ovat täytettynä palautettava ennen helmik. 6 päivää.

TERVAKOSKEN W. & U. SEURAN

vuosikokous

pidetään 24 p:nä kello 2 päivällä.

Tervakosken Osuuskauppa r.l.

SAAPUNUT:

Soijarouhetta,
pellavansiemenjauhoja,
vehnänteseitä, maissi- ja
ruisjauhoja.

Naisten sarka- ja
kiiltonahkakengiä.

Sillia,
silakoita,
tuoretta sianlihaa
kukkaishunajaa y. m.

VALTION TULO- ja OMAISUUSVERO- kaavakkeita

on saatavana 17 p. Seurahuoneella ennen Elävien kuvien näytäntöä ja muina päivinä

Sv. Kalkolla.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Eläviä Kuvia

„VAIMO, JONKA MINULLE ANNOIT”
6- osainen draama Hall Cainen'n
samannimisen romaanin mukaan.

Pääosissa Milton Sills ja
Katherine Mac Donald.
Näytetään sunnuntaina tammik. 17 p:nä
kello 5 ja 1/2 8 ill.

KIELLETTY LAPSILTA!

Pääsy: Klubin jäseniltä vapaa,
muilta 5:—

Tervakosken
LOTTA SVÄRD
yhdistyksen

vuosikokous

pidetään huomenna 17 p:nä kello 11 a. p.
Seurahuoneella.

Puheenjohtaja.

TERVAKOSKEN KLUBIN

vuosikokous

pidetään Seurahuoneella sunnuntaina
tammik. 24 p:nä kello 5 illalla.

Johtokunta.

— UUSI POSTITAKSA. Eilen astui voimaan uusi postitaksa, jonka mukaan tavallinen 20 gr. painava kirje maksaa 1:50, 20—125 gr. 3:—, 125—250 gr. 4:50 ja 250—500 gr. 6:—. Yksinkertainen postikortti maksaa 1:—, ristiside joka 50 gr:ta —:40 p., kirjatuista lähetyksistä on kirjaamismaksu 1:50, postiosotus korkeintaan 100 mk. on 1:50, 100—500 mk. 2:50, 500—1000. 3:50 ja kultakin seuraavalta tuhanteelta tai sen osalta 1:—

Tervakoskella, tammikuun 16 p:nä 1926

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 4.

LAUANTAINA 23 PNÄ TAMMIKUUTA.

1926.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 12.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 250 SM.

Viikkolista:

Tohtori Lönnqvist vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensikeran 27.1 klo 12 päivällä.

Tunnit Sidehuoneella lääkkeiden jakoa ja si-
demuuttoa varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT:

Lähtevät Ryttylästä etelään päin: kello 8,39, 10,58, 4,04 6,28, & 9,03. Pohjoiseen päin: kello 7,08, 10,59, 4,54, 7,02, & 8,41.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoinna joka perjantai kello 5—6,30 j. p. p.

Terwakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä kello 2:sta päivällä kello 8 illalla.

— Jumalanpalvelus Kansakoululla huomenna kello 2 päivällä. Saarnaa pastori Reunanen.

KUOLLUT.

T.k. 18 pnä kuoli Helsingissä insinööri rouva Wava Candelin 55 vuoden ikäisenä. Insinörskä Candelinin muistane jokainen vanha tervakoskelainen siltä ajalta, jolloin insinööri Candelin oli, yli 25 v. sitte Tervakosken tehtaan isännöitsijänä.

— Janakkalan N. N. K. Y:n vuosikokous pidetään Turengin Paakkalassa sunnuntaina tammik. 31 pnä kello 12 päivällä.

— Riihimäen suojeluskuntarykmentin viime sunnuntaisissa hiihtokilpailuissa 10 km. matkalla vaikeeta murtomaata tuli 4 V. Nuotio Tervakosken Sk., ajalla 48'57".

— 65 vuotta täytti t.k. 21 päivänä rouva Maria Enqvist Tervakoskella.

Hiihtopäivä.

Ensi sunnuntai 24 pvä tammik. on määrätty yleiseksi hiihtopäiväksi. Näillä tämänlaisilla talviurheilupäivillä on tarkoituksena viedä mainittu urheilulaji eteenpäin. Saada se yleiseksi koko kansan suosimaksi ja harrastamaksi urheiluksi. Mikä mainio tilaisuus hiihtämiseen on maalla verrattuna kaupunkioloihin. Meillä ei tarvitse pitkiä matkoja suksia olalla kantaa kuten kaupungeissa, vaan saamme heti kotipihaan mäystimet jalkoihimme kiinnittää. Nyt kun aurinko jo säteillään saa hangen kimaltelemaan ja metsiä hiihdellessämme kevään tunteen suonissamme voimakkaasti tykyttämään. Rintamme kevenee, elämisen halu suurenee ja me saamme uutta intoa sekä uusia voimia tässä elämän harmaassa jokapäiväisyydessä. Eikö ole suuri vahinko niille, jotka tästä verrattomasta, halvaasta huvista jäävät osattomiksi.

Me, jotka vietämme huomattavan osan elämästämme tehtaan muurien sisällä, kadotamme punaisia verisolujamme, käymme kalpeaksi ja tunnemme itsemme väsyneeksi. Näinollen on hiihto kauniissa ympäristössämme mainio lääke edellälueteltuihin epäkohtiin. Terveydelliseltä kannalta katsoen on hiihto kaikkein parhaimpia urheilulajeja siinä kun työlihastoiminta jakaantuu koko ruumiin osaksi tasaisesti, rasittamatta liaksi sydäntä kuten pyöräily y. m. yksinomaan jalkoja koskevat urheilut.

Hiihto on ollut kansamme urheilu jo ammoisista ajoista. Me olemme saaneet sen perintönä esivanhemuiltamme, mutta emme ole kehittäneet sitä siksi kuin olisi se pitänyt tehdä. Vielä on suuri joukko henkilöitä, jotka eivät osaa hiihtää ja vielä suurempi niitä, jotka sen nuoruusvuosien kuluttua kokonaan hylkäävät ajatellen, että se kuuluu vain nuorille. On kovin hauska nähdä kun

koko perhe on suksien päällä, äiti ja isä antaen lapsilleen intoa sekä syyttäen heihin pysyvän harrastuksen tähän mainioon huviin. Me saamme kumminkin niin kovin harvoin nähdä tämänlaisia perhehiihtoretkeä kylässämme, mutta löytyy kumminkin muutamia jotka ainakin sunnuntaiaamusin lähtevät liikkeelle.

Huomenna, yleisenä hiihtopäivänä, on voimisteluseuran hiihtokilpailuja Lähdekorven peliolta alkaen ja siihen päättyen. Toivottavasti koko Tervakoski on mukana suksilla joko kilpailuja seuraamassa tahi muuten hiihtämässä, antaen hiihtopäivälle oikean leiman.

— i.

Lotta Svärd-

yhdistyksen Tervakesken osasto piti vuosikokouksensa viime sunnuntaina Seuraahuoneella. Hähduttavan lukuisasti jäsenet olivatkin saapuvilla. Edellisen toimintavuoden kertomus luettiin ja hyväksyttiin. Senjälkeen siirryttiin toimihenkilöiden vaaliin. Valituiksi tulivat rouvat Gröndahl ja Lundell, opettaja Ockenström ja sairaanhoit. Pohjonen vakinaisiksi sekä opett. Meunssen varajäseneksi, jotka entisten jäsenten rouvien Niemisen, Salovaaran ja Laition ohella muodostavat tämän vuoden johtokunnan. Keskuudestaan johtokunta valitsi puheenjohtajakseen rouva Gröndahlin, varapuheenjohtajakseen ja muonitusjaoston johtajaksi rouva Lundellin, sihteeriin opett. Ockenströmin, varasihteeriin ja keräysjaoston johtajaksi rouva Laition, rahastonjohtajakseen rouva Niemisen, varustusjaoston johtajaksi rouva Salovaaran sekä lääkintäjaoston johtajaksi sairaanhoit. Pohjosen. Tilintarkastajiksi valitsi kokous konttoristit Jukaraisen ja Malkin. Kokous päättyi Isänmaalliseen virteen. — Lopuksi nautittiin kahvia yhteisesti.

Urheilun merkeissä.

Uusi hyppymäki oli jälleen sunnuntaina käytännössä; pojat sieltä sujauttelivat pelotta ja vavistuksetta. Hypyt alkaivat jo onnistua, kaatumisia ei satu enää juuri lainkaan. Yleisölle näyttää mäenlaskun seuraaminen olevan mielenkiintoista. Pienet propagandakilpailut olisivat ehkä paikallaan jonkun ajan perästä.

Mitä sitten hiihtoon tulee, huomautan ensiksi, että V.- ja U.-seuran hiihtokilpailut alkavat huomenna kello 9 aamulla. — Ennen meidän kylän miehet harjoittelivat hiihtoa määrätietoisesti, ja seuraus oli, että voittoja niitettiin ympäri maakuntaa. Valitettavasti ovat miehet sittemmin jättäneet kesannolle kauniin raivauksen ja tyytyneet jäämään sunnuntaihiihtäjän harrasteluasteelle. Tähän asiintilaan olisi saatava muutos; hiihto olisi saatava vanhaan kunniaasemaansa, jotta voitaisiin maakunnassakin tarjota mielen- vastusta. Huomiset kilpailut koettavat auttaa miehiä hyvän päätöksen teossa.

Muoin voitettuihin palkintoihin, sarviin ja pyttyihin, (Huom! V.-seuran voittogalleria) alkoon katsoko kukaan tuntematta pistosta sydämessään.

Topi.

— VALON viime vuoden tilaajia kehoitetaan ilmoittautumaan ensi viikon kuluessa asiamiehelle, opett. Brofeldtille. — Niinkuin muistettaneen, on jokainen sitoutunut lunastamaan koko teoksen. Valon kirjakauppahinta on tänä vuonna 90 mk., asiamiehen kautta tilattuna 80:—

— VAKAUS. Painojen, mittojen ja vaakojen tarkastamisen ja leimaamisen tulee Hauhon kihlakunnan vaakaaja J. Fennander suorittamaan Tervakoskella 10 p:nä helmik.

— JANAKKALAN tulo- ja omaisuusverolautakunta on päättänyt 1925 vuoden verotuksessa käyttää seuraavia veroperusteita asunto 1 luok. 1000:— 2 luok. 900:— 3 luok. 800:— 4 luok. 700:— huonetta kohti. Lämpö huonetta kohti vuodessa 150:— ja valo 50:— täysi hoito naiselta 2500:—

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN KLUBIN

vuosikokous

pidetään sunnuntaina 24/1. kello 1/25 ill. Kysymys m. m. sääntöjen muuttamisesta. Kokouksen päätyttyä näytetään

Eläviä Kuvia

taidefilmi

„FERRANTE-HERTTUAN LOPPU”
Kulturikuvaus kolmetoistasataluvulta Italiassa.

Pääosassa: Paul Wegener.

Pääsy: Klubin jäseniltä vapaa, muilta 6:—

KIELLETTY LAPSILTA!

TERVAKOSKEN

V. P. K.**vuosikokous**

31 p:nä tammik. 1926,
alkaen kello 2 j.p.p.

Tervakosken V.P.K.

johtokunnan kokous 26 p:nä tammikuuta kello 6 j.p.p.

Puheenjohtaja.

LOTAT.

Voinistelua maanantaina 25/1.
kello 8 illalla.

Puheenjohtaja.

Ilmoitus.

1924 vuoden tulo- ja omaisuusverojen jälkimmäinen osa kootaan Tervakosken Seurahuoneella 27 päivänä t. k. kello 12 päivällä.

Hauhon kihlakunnan Kruununvoudin konttorissa 23 p. tammik. 1926.

Matti Hurme.

TERVAKOSKEN LOTAT

kutsutaan ylimääräiseen kokoukseen Seurahuoneelle maanantaina, t. k. 25 p:nä klo 7,30 ill.

Puheenjohtaja.

Mytävänä

vähän käytetty aikuisten
potkukeikka

Kalle Wainio.

Kuten ennen on ilmoitettu ottaa allekirjoittanut paikkakunnalla

kirjansidontatyötä

vastaan Kouvolan kirja- ja kivipaino Osakeyhtiölle. Kansimalleja ja hintoja nähtävänä

Kalle Wainio.

**Tervakosken
Osuuskauppa r.l.**

SAAPUNUT:

Omenia, appelsiinia,
Viinirypäleitä,
sipulia, juustoa ja voita

Naisten, miesten ja lasten
sukkia ja miesten ja lasten
villapaitoja.

Sähkölamppuja ja patteria,
karbiittia, suksivoidetta, rottinkia,
ruokosia suksisauvoja, vahakan-
kaita ja korkkinattoa.

Huom! Alennuksella myydään
naisten villakankaita.

SUOJELUSKUNNAN

vuosikokous

pidetään Seurahuoneella huomenna sunnuntaina kello 12 päivällä.
Saapukaa miehissä.

Paikallispöytäkirja.

Tervakoskella, tammikuun 23 p:nä 1926

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 5.

LAUANTAINA 30 PNÄ TAMMIKUUTA.

1926.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 12.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 250 SM.

Viikkolista:

Tohtori Lönnqvist vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensikeran 10.2 klo 12 päivällä.

Tunnit Sidehuoneella lääkkeiden jakoa ja si-
denuttoja varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT:

lähtevät Ryttylästä etelään päin: kello 8,39, 10,58, 4,04 6,28, & 9,03. Pohjoiseen päin: kello 7,08, 10,59, 4,54, 7,02, & 8,41.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoinna joka perjantai kello 5—6,30 j. p. p.

Terwakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä kello 2:sta päivällä kello 8 illalla.

Terwakosken Klubin vuosikokous.

Viime sunnuntaina pidettiin Terwakosken Klubin vuosikokous. Puhetta johti luutn. Gröndahl ja pöytäkirjaa piti hra E. Launis. Sihteerin laatima vuosikertomus hyväksyttiin muutoksitta, samoin tilit ja johtokunnalle myönnettiin tilivastuuvapaus. Klubin puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti uudelleen luutnantti G. A. Gröndahl ja varapuheenjohtajaksi hra Bruno Laitio. Johtokuntaan valittiin rva Agni Gröndahl, hrat Hugo Syrjänen, A. Wallinheimo, Yrjö Pajunen ja J. Sillantie. Tilintarkastajiksi valittiin hrat E. Grönbloom ja Kalle Vainio, sekä kalustontarkastajiksi hrat A. Luhta ja L. Lehmuksaari. Klubin jäsenmaksuksi hyväksyttiin vuosijäseniltä Smk. 60.—, joka kannettaisi kolmen kuukauden erissä.

Vuosikokouksessa oli vielä esillä Klubin sääntöjen muutuskysymys, mutta se jäi vielä edelleen valmisteltavaksi.

— KUOLLUT. Viime tiistaina kuoli Ensossa rouva Olga Nuotio 24 vuoden ikäisenä. Lähinnä suremaan jäi puoliso Mikko Nuotio ja yksi lapsi.

Terwakosken Suojeluskunnan vuosikokous.

Viime sunnuntaina pidettiin Terwakosken Suojeluskunnan vuosikokous. Puheenjohtajaksi kokoukselle valittiin suoj. kersantti E. Launis ja pöytäkirjaa pitämään suoj. alikersantti E. Grönbloom. Kansliapäällikön laatima laaja vuosikertomus luettiin, samoin tiliasema, jonka perusteella Esikunnalle myönnettiin tilivastuuvapaus.

Suojeluskunnan Esikuntaan valittiin kansliapäälliköksi sk. kersantti B. Laitio, talouspäälliköksi sk. vääpeli J. Nieminen, kasvatuspäälliköksi sk. kersantti S. Langhoff ja neljänneksi jäseneksi sk. kersantti K. E. Nyman, sekä varajäseneksi sk. A. Wallinheimo ja sk. kersantti J. W. Wilunen. Suojeluskunnan tilejä tarkastamaan valittiin sk. E. Rosengren ja sk. kersantti E. Stenberg ja varalle sk. kersantti J. Sillantie ja sk. alikersantti E. Grönbloom. Kurinpitolautakuntaan valittiin sk. kersantti E. Launis, sk. kersantti J. Sillantie ja sk. J. K. Salovaara, varalle sk. kersantti F. Dahlstedt ja sk. L. Lehmuksaari. Huvitoimikuntaan valittiin puheenjohtajaksi sk. alikersantti H. Josefsson ja jäseniksi sk. korpraali Y. Pajunen ja sk. H. Aspelund. Urheilu- ja ampumalautakuntaan sk. kersantit F. Dahlstedt, K. E. Nyman, sk. korpraalit H. Nuotio, L. Syrjänen ja sk. P. Koskela.

Edustamaan suojeluskuntaa Etelä-Hämeen Suojeluskuntapiirin kokouksissa valittiin paikallispuhlikkö Gröndahl ja varalle kansliapäällikkö Laitio.

— KUOLLUT. T. k. 23 päivänä kuoli Helsingissä työmies Jussi Leino Hallakorvesta 46 vuoden ikäisenä.

Terwakosken V. ja U. seuran vuosikokouksessa

t. k. 24 pnä tulivat valituiksi seuraavat toimihenkilöt: Johtokuntaan erovuorossa olevien tilalle nti Sanni Vainio, hrat M. Syrjänen, F. Langer ja E. Sinivuori. Miesten voimisteun johtajaksi uudelleen hra K. Heimonen ja varalle hrat J. Nieminen ja L. Syrjänen. Naisten voimistelun johtajaksi uudelleen nti Valma Kilpinen ja varalle nti Liisa Lehmuksaari. Painin johtajaksi hra F. Langer sekä varalle hra S. Syrjänen. Tilintarkastajiksi hrat V. Leppälä ja E. Koskivirta. Kaluston tarkastajiksi hrat A. Saloranta ja T. Kilpinen. Huvitoimikuntaan tulivat valituiksi neidit Liisa Lehmuksaari ja Aala Saarela, sekä hrat M. Syrjänen, T. Saloranta, V. Tainio, ja Y. Pajunen. Edustajaksi piirikokouksiin valittiin hra J. Nieminen. Seuran johtokunnan kokouksessa t. k. 26 p:nä valitsi johtokunta keskuudestaan puheenjohtajaksi uudelleen J. Niemisen sekä varapuheenjohtajaksi S. Syrjäsen samoin uudelleen Seuran sihteeriksi valittiin E. Sinivuori, rahastonhoitajaksi V. Vainio ja taloudenhoitajaksi M. Syrjänen uudelleen. Pikkupoikain urheiluo-
hjaajiksi valitsi johtokunta V. ja U. seurasta A. Syrjäsen ja A. Sinivuoren. Voimisteluharjoituksia päätettiin pitää miehille sunnuntaisin kello 9 a. p. ja keskiviikkoisin klo 5,30 i. p. sekä naisille joka torstai kello 7 i. p. Seuran jäsenmaksu Smk 5:— jää edelleen samaksi.

Hiihtokilpailut.

Viime sunnuntaina järjesti Terwakosken V.- ja U.-seura hiihtokilpailut jäse-

nilleen. Hiihdeittävä matka oli murtomaata 15 km. ja suoriutui miesten sarjassa voittajana:

I H. Nuotio	1,13'15"
II K. Heimonen	1,21'28"
III S. Syrjänen	1,24'25"

Poikain sarjassa alle 15 vuotta 10 km. matkalla oli tulokset:

I I. Leino	52'40"
II A. Sinivuori	54'39"
III P. Saloranta	58'52"

Naisten sarjassa oli vain kaksi kilpailijaa, joka osoittaa naisnuorisossamme valitettavaa väsymystä ja innottomuutta. Tulokset olivat tällä 3 km. matkalla

I Sanni Wainio	13'27"
II Lempi Heimonen	16,—

Palkinnot jaettiin Tervakosken V. ja U. seuran vuosikokouksen yhteydessä ja olivat ne erilaisia arvoesineitä.

KONSERTTI.

Niinikään ilmoituksesta tämän päivän lehdessä käy selville antaa riihimäkeläinen Mieskuoro konsertin Seurahuoneella sunnuntaina klo 1/27 ill. Kvarettilaulua meillä kun ei ole kuultu pitkiin aikoihin lienee tilaisuus muodostuvan mielenkiintoiseksi jokaiselle. Ohjelmassa on seuraavat arvokkaat kappaleet:

Faltin	Elon taistelussa
Katila	Pellavan kittijä
Linzén	Iltalaulu
Sivori	Kosioretki.
Järnefelt	Mennyttä
Sibelius	Sydämeni laulu
"	Venematka
"	Isänmaalle
Gripenberg	Tuonne taakse metsämaan
Madetoja	Suvi-illan vieno tuuli
Palmgren	Kallistappas kannuas
Pacius	Porilaisten marssi.

Koska naapurimme jo ovat saavuttaneet hyvän maineen musikaalisesta esityksestään voi toivoa Mieslaululle menestyä ja lukuisaa yleisöä meilläkin.

— Koska postilaukkuun vielä on ilmestynyt markan merkillä varustettuja kirjeitä, niin huomautetaan, että kirjeiden postimaksu on nyt 1:50 ja yksinkertaisten korttien 1:—

LAULAJAT! Harjoitus huomenna, sunnuntaina 31 p. klo 1/212 päivällä.

Johtaja.

ILMOITUKSIA.

Mies-Laulu

(RIIHIMÄELTÄ)

ANTAA

KONSERTIN

TERVAKOSKEN SEURAHUONEELLA

Sunnuntaina tammikuun 31 p:nä
kello 1/27 illalla.

Pääsylippuja: 8 ja 5 mk., saatavana Ins. Langhoffilta sekä konserttihuoneen ovelta.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Eläviä Kuvia

„TOREADOORINI”

8 osainen filminäytelmä. pääosassa
Mae Murray

näytetään lauantaina 30/1 kello 6 ill. ja
sunnuntaina 31/1 kello 8:15 ill.

Lauantaina on näytännön yhteydessä
torvisoittoa ja tanssia

Pääsy: Klubin jäseniltä vapaa,
muilta 6:-

TERVAKOSKEN

V. P. K. vuosikokous.

31 p:nä tammik. 1926,
alkaen kello 2 j.p.p.

URHEILUVÄLINEITÄ, m. m. koti- ja ulkolaisia suksivoiteita saa tilata Tervakosken V. ja U. seuran kautta, joka saa Suomen Urheilaitasta 15% alennuksella kaikista sieltä ostetuista urheiluvälineistä. Tilaukset vastaan ottaa allekirjoittanut, jolla on hinnastoja nähtävänä.

K. Heimonen.

Tervakosken hiihtomäellä
pidetään sunnuntaina 31/1 kello 12 p.
suuret

PROPAGANDA MÄENLASKU
KILPAILUT.

— LÄHETYSJUHLAA, tällä kertaa koko Janakkalan pitäjään kohdistuvaa, vietetään Leppäkosken Seurakuntatalolla lauantaina, sunnuntaina ja maanantaina, helmikuun 6, 7 ja 8 päivänä. Puhujiksi tulevat Suomen Lähetysseuran palveluksessa olevat pastorit E. J. Hakala ja J. Tuominen. Puhheet alkavat lauantaina klo 5,30 i. p., sunnuntaina klo 12 päivällä ja maanantaina klo 4,30 i. p., jota paitsi pastori Tuominen saarnaa sunnuntain jumalanpalveluksessa Janakkalan kirkossa. Toivottavasti myöskin tervakoskelaiset lähetyksystävät varaavat itselleen tilaisuuden juhlaan saapuaan. Lisäksi voi jokainen antaa uhri lahjansa lähetykselle merkitsemällä nimensä paikkakunnalla kiertävään listaan. Kantakaamme mekin korttemme seuran lähetyksen hyväksi!

Painikilpailut

T. M. L n Hämeenpiirin painimestaruuskilpailut järjestää W. ja U. seura „Pyrkivä” Napialan Gyväentalolla helmik. 6—7 p:nä. Alkaen lauantaina 6 p:nä kello 1/28 ja sunnuntaina 7 p:nä klo 6 illalla.

Osanottajina piirin parhaat painijat.

Pääsymaksut: Smk. 7, 6, 5.

Tanssia molempina iltoina.

JOHTOKUNTA.

Julkisella vapaaehtoisella
HUUTOKAUPALLA

myydään helmik. 3 p:nä klo 5 i. p. Jalmari Leväsen jälkeenyäännyttä omaisuutta, vaatteita y. m. Lintuniemessä Leväsen asunnossa. Huudot ovat paikalla maksettava.

Tervakoskella 30 p. tammi k. 1926.]

Artteri Wallinheimo.

LOTAT.

Sattuneesta syystä siirretään tavanmukainen ompeluilta keskiviikkoon 3 p. kello 7 ill.

Puheenjohtaja.

Suomi-Filmi Kiertue

näyttää

Tervakosken Seurahuoneella maanantaina
kello 7 ill. (huultavasti)

„POHJALAISIA”

Lippujen hinnat: 8:- j: 5:-

Tervakoskella, tammikuun 30 p:nä 1926

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 6.

LAUANTAINA 6 PNÄ HELMIKUUTA.

1926.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI	TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava. B. LAITIO	TILAUSHINTA: 12:— VUODELTA ILMOITUSHINTA: 2,50 SM.
------------------------	--	---

Viikkolista :

Tohtori Lönnqvist vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensikeran 10.2 klo 12 päivällä.

Tunnit Sidehuoneella lääkkeiden jakoa ja si-
demuuttoja varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT:

lähtevät Ryttylästä etelään päin: kello 8,39, 10,58, 4,04 6,28, & 9,03. Pohjoiseen päin: kello 7,08, 10,59, 4,54, 7,02, & 8,41.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoinna joka perjantai kello 5—6,30 j. p. p.

Terwakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä kello 2:sta päivällä kello 8 illalla.

RIIHIMÄEN MIES-LAULU

niminen kuoro antoi viime sunnuntaina konsertin Seurahuoneella.

18 miehen vahvuinen kuoro oli taiseisesti kokoonpantu ja äänet kaikuiivat sangen hyvin. Varsinkin herättivät huomiota toiset bassot. Ensimmäisistä tenoreista olisi voinut toivoa hiukan enemmän loistoa, mutta kun sitä kerran kaikkiaan tapaa Suomessa niin aniharvoin, saamme olla iloiset kuullessamme niin taitavasti käsitellyt äänet kuin k. o. kuorossa. Yhteislaulu oli parhainta laatua jotakuta pienempää melkein pä huomaamatonta epätasaisuutta lukuunottamatta. Allekirjoittaneen mielestä ansaitsevat suurinta kiitosta puhtauden ohella hyvä nyanseeraus ja mainio tekstin lausuminen, jokseenkin harvinainen ominaisuus kuoroissamme.

Ohjelma oli mielenkiintoisesti kokoonpantuna pääasiallista oman maamme, sanoakseni klassillisten kvartetisäveltäjäme teoksista.

Yleisöä ei ollut kovin paljon mutta sen sijaan innostunutta laatua, jonka vuoksi heti syntyi hyvä ymmärtämys laulajien ja yleisön välillä. Kuoro toistikin pari laulua ja antoivat ohjelman yli „Herää” Abt'in säveltämä ja kaikille tuttu hauska „Kitkat katkat”.

Saamme olla kiitolliset Riihimäen Mieslaululle että soivat meille tämän illan täynnä musikaallista nautintoa. Toivomme että he joskus toistenkin kääntäisivät retkensä kyläämme.

F.

LUUTNANTTI

G. A. Gröndahl

40: VUOTIAS

Helmikuun 11 p:nä täyttää Tervakosken O/Y konttoripäällikkö, luutnantti G. A. Gröndahl 40 vuotta. Vähän yli kuusivuotisella toiminta-ajallaan Tervakoskella on hän kiinteästi ottanut osaa kylämme julkiseen elämään. Hänen käsiinsä ovat joutuneet ohjasnyörit vanhasa Klubissamme. Hän on suojeluskunnassamme yli kuutivuotisella paikallispäällikkyyksaikanansa saanut pienen suojeluskuntamme ripeään ja vilkkaaseen toimintaan. Aloterikkautensa on vienyt hänen kiinteästi miltei kaikkiin harrastuksiin, on sitte kysymys teatterikysymyksestä, urheiluelämästä, sen palloilusta, urheilukentistä, hiihtomäistä ja luistinradoista. Asemansa vuoksi yhtiön palveluksessa on hän joutunut läheltä seuraamaan siis kaikkea kylämme yhteiskunnallisia kysymyksiä ja tullut koskotuksiin miltei jokaisen kylä-

läisemme kanssa.

40 vuoden ikä ei ole vielä suuren suuri, eikä ole pitkä kuusivuotinen paikakakunnallamme oloaikakaan, mutta että sillä ajalla ennättäytyy täydellisesti omaksumaan ympäristönsä harrastukset, siitä on julkinen tunnustus lausuttava.

Lehtemme, joka on myöskin yksi luutn. Gröndahlin lapsukaisia, pyytää lausua onnittelunsa tarmokkaalle toiminnan miehelle. Samalla pyydämme anteeksi että tämä kirjoitus ja kuva tuli lehteen sen päätoimittajan tietämättä. Tälle paikalle toimitusneuvotteluissa oli tuleva eräs kylämme urheiluelämää läheltä koskeva kysymys, mutta sen toimitussihteeri kirjapainoväen kanssa lykkäsi viikoksi eteenpäin anastaen paikan tälle kirjoitukselle.

Uskomme että tähän lehtemme onnittelun yhtyy koko Tervakoski.

Mäenlaskukilpailut

pidettiin viime sunnuntaina Lähdekorven rinteelle tänä talvena rakennetulla liippyri-mäellä. (sanottajia oli ainoastaan 11, sillä kaikki kylän pojat eivät vielä ole olleet tilaisuudessa hankkimaan itselleen tarvittavia välineitä — vai puuttuuko sisua.

Vanhempia kilpailijoita oli neljä, joista ensimmäisenä suoriutui Antti Syrjänen, tehden pisimmän hypyn 10,20 m. parhaimmalla ascnoilla sekä ilmassa että alastulussa. Toiselle sijalle on asetettava L. Syrjänen, joka myöskin teki pitkiä hypyjä, mutta jonka ruumiin asento hypyssä vielä vaatii paljon korjaamista. Kolmantena tuli T. J. ensuu, joka ei saanut 7,60 m. pitempää hyväksyttävää hyppyä. Hänen asentonsa hypyn aikana on hyvä, mutta alastulo ei ole onnistunut ja loppumatkan ajaa hän jalat leveillä, erit-

täin rumassa asennossa. Neljäs kilpailija, Ahti Heinonen, epäonnistui katkaisten suksensa ennenkuin ehti tehdä hyväksyttävää hyppyä.

Pikkupoikia oli kokonaista 7, joista kaikista tulevaisuudessa voi odottaa hyvää. Suurin osa seisojista hypyissä loppuun asti, eikä tyylikään oliut hullumpi. Pisimmän hypyn teki J. Autio — 9,90 m. J. Törnroos teki kolme kaunista hyppyä, joista pisin oli 9,60 m., kaatumatta kertaakaan. Erikoista huomiota herätti pieni Osmo Tamminen, joka ahkerasti laski märkeä pienillä palikoillaan pysyen ilmelettävän varmasti pystyssä. Pituafta hypyissään hän ei kuitenkaan onnistunut saamaan enemmän kuin 6,60 m. Varmoja hyppyjä teki myös Lauri Laitio.

Yleensä on kilpailusta sanottava, että kilpailijoilla toistaiseksi on täysi työ pysyäksään pystyssä. Hyppäjien pituus ei riitä niinkään paljon hyppääjästä kuin maan vetovoimasta ja kunnollisen asennon voittaminen kuuluu myöskin tulevaisuuteen. Alku on kuitenkin tehty ja toivokasta ainesta näkyy löytyvän paikkakunnalla

Laimeuttako naisissamme?

Pirteä voimisteluseuramme järjesti hiihtokilpailut pari viikkoa sitte. Myöskin oli järjestetty kilpailu naisille, mutta osanottajiksi ilmoittautui vain — kaksi.

Muistamme niin elävästi ajan, jolloin, noin kaksi tai puolitoista vuosikymmentä sitte, hiihtoharrastus ja hiihtotaito oli meidän tervakoske'aisten ylpeytenä. Poikamme olivat Hämeenpiirin „Hakkapeliittoja”, ja naisesme kilpailivat kovasti omista kiertopalkinnoistaan. Hyviä hiihtäjiä olivat Vilma Waltonen ja Tekla Levänen, joka nyt hiihtelee Kanadan lakeuksilla. Ja nyt. Nuorisomme lie kaksinkertaistunut ja kummiinkin vain kaksi rohkenee lähteä voimain mittelyyn kansallisurheilussamme.

Kylässämme oli urheiluelämässä kuolleet kausi siinä vapaussotamme vaiheissa ja siihen aikaan kuului aina valituksia siitä, ettei tytöillemme järjestetä tilaisuuksia urheilumintaan. Nyt sitä on jo useampana vuotena ollut, mutta missä

ovat osanottajat?

Tytöt! Laimentenne vie halun tilaisuuksien puuhaajilta, ellette rohkein ottein ala näyttää ettei teille suotta tilaisuuksia toimiteta! Siis hatut ja turkispuuhkat nurkkaan ja päähän hiihtomyssy ja villamekko ylle, pieksut jalkaan ja pakkaseen ylläpitämään kylämme vanhoja hiihtoperinnäistapoja. Tehtaamme toimitusjohtaja on muistanut naishihtoa lahjoittamalla kauniin kristallimaljakon kiertäväksi palkinnoksi. Sen voittaminen on kunniasaavutus ja suuri saavutus sen voittajalle mutta suurin saavutus on jokaiselle sen yrittäjälle saadessaan terästä jäseniinsä ja ruusut poskillensä, joita teissä ihailien katselee joka nen todellinen

Mies.

Tervakosken V. P. K. vuosikokous.

Viime sunnuntaina pidettiin Tervakosken V. P. K. vuosikokous, jossa valittiin johtokunnan puheenjohtajaksi hra R. Helle, sekä johtokuntaan hrat J. Koskela, E. Koskivirta, K. Heimonen, J. Sillantie, R. Aho ja P. Pajunen. Tilintarkastajiksi hrat B. Laitio ja L. Lehmussaari.

Palokunnan tiliasema osoitti vuoden ajalla olleen menopuolella Smk 2871:80 ja tulopuolella Smk 6538:40, joten ylijäämäksi seuraavalle vuodelle jäi Smk 3666:69.

Insinööri Degermani aikoo antaa Paotokunnalle kesäurheilua varten lahjoittama pokaali päätettiin muuttaa kiertopalkinnoksi murtomaahiihtoon. Johtokunnalle huoleksi jäi uusien sääntöjen valmistaminen pokaalille.

— AJAN KUVA. Viime lauantaina huvitti itseänsä pari nuorukaista Vähikälässä ostamalla joltain „trokarilta” pirtua ja nauttien sitä, sillä seurauksella että piankin menettivät tajunsa, jääden hankeen. Toverinsa, jotka myöhemmin löysivät heidät, laahasivat heidät eräseen saunaan, luulossa että olivat jonkun verran liikaa nauttineet ja jättivät heidät sinne selkiään. Toinen heräsikin seuraavan päivän iltapuolella, tuntien itsensä kovin voimattomaksi, eikä voinut nousta seisomaan, jolloin hän koetti herättää toveriensa saadakseen apua, mutta hucmasi silloin tämän olevan kuolleena. Nähtävästi olivat nuorukaiset nauttineet jonkinlaista lipeäkiwisekotosta tai muuta myrkyä, jota trokarit myyvät viinasta. — Surullinen tapaus puhuu voimakasta kieltä raittustyön tekemisen puolesta paikkakunnalla.

ILMOITUKSIA.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Eläviä Kuvia

„MADAME BUTTERFLY”

5-osainen draama. Pääosissa Mary Pickford ja Marshall Neillan

näytetään sunnuntaina 7/2.

keilo 5 ja 7 illalla.

Pääsy: Klubin jäseniltä vapaa, muilta 6:-

W. & U. SEURAN

Jäsenmaksuja

vastaanottaa helmikuun ajan allekirjoittanut

Wainö Wainio

Pudotettu miehen 14 N:o kalossi keskiviikkoamuna Majakan kohdalle. Hyväntahtoista löytäjää pyydetään ilmoittamaan

Joensuu lle.

Tervakosken Osuuskauppa r.l.

SAAPUNUT:

Chra- ja grahamjauhoja ruislestyjauhoja, ja herneitä näkinkengäkuoria ja leivouhetta

Emali- ja tinattujaämpäriä kalvanointua vannerautaa korkki- ja käytävämattia y. m. y. m.

JAAKKALAN SÄÄSTÖPANKKI

Konttori Turengissa avoinna joka arkipäivä kello 1/2 10—12 päivällä.

Hyvittää korkoa:

6 kk irtis.nomisella 8⁰/₁₀

3 „ „ 7⁰/₁₀

Juoksevalla tilillä 5 1/2 ⁰/₁₀

Tililtä saa nostaa ilman irtis.nosta Smk 1000 —

Pankkiin välittää asioita joka kuukauden loppupuolella:

Paperimestari B. Laitio Tervakoskella Maanviljelijä L. Nuutila Napialassa.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 7.

LAUANTAINA 13 PÄÄ HELMIKUUTA.

1926.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 12:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 250 SM.

Viikkolista:

Tohtori Lönnqvist vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensikeran 24.2 klo 12 päivällä.

Tunnit Sidehuoneella lääkkeiden jakoa ja sidemuttoja varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT:

lähtevät Ryttylästä etelään päin: kello 8,39, 10,58, 4,04 6,28, & 9,03. Pohjoiseen päin: kello 7,08, 10,59, 4,54, 7,02, & 8,41.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoinna joka perjantai kello 5—6,30 j.p.p.

Terwakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

— 50 VUOTTA täyttää helmi-kuun 15 p:nä seppä G. Jernström Tervakosken Kartanossa.

— TERVAKOSKEN KLUBIN LUKUSALI on muutettu Seurahuoneen yläkerrasta alakertaan koulun puoleiseen ruokasaliin, jossa sanomat pitkin päivää ovat yleisön käytettävänä, eikä kuten tähän asti ainoastaan määrättyinä tuntina.

LAINAKIRJASTO tulee edelleen olemaan vanhalla paikallaan ja pidetään avoinna kuten tähänkin asti joka perjantai 5 — 6:30 j.p.p.

— Kihlauksensa ovat julkaisseet Nti Edith Rönnerberg, Kirkkonummelta ja Hra Eino Honkanen, Tervakoskelta.

Lotat.

Sattuneesta syystä siirretään toinen hiihtokoe lauantaihin t.k. 20 päivään klo 5 i.p. Kokoontuminen Koivistolla.

Puheenjohtaja.

Kasvatuksesta elämää varten.

„Lasta on kasvatettava elämää varten” kuullaan usein sanottavan. Mitähän sillä tarkoitettaneen? Ei enempää eikä vähempää kuin että lapsessa uinahtavia lahjoja ja ominaisuuksia on kaikenpuoleisesti kehitettävä. Yleensä lahjoilla ymmärretään ainoastaan älyä, muistia, taipumuksia eri taidesuuntiin tai muita n. k. henkisiä ilmenemismuotoja. Käytännölliset halut ja pyrkimykset, niinkuin esim. taloudenhoitoon, maanviljelemiseen, koneisiin j. n. e. viittaavat, sivuutetaan sitä vastoin sangen yliolkaisesti. Näin ajatellen menetellään erehdyttävästi, ettei sanoisi virheellisesti. Yhteiskunta tarvitsee työntekijöitä kaikille eri toiminta-aloilleen. Niinpä onkin jokaisen lapsen luontoisia ja yksilöllisiä taipumuksia tarkoin tulkittava sekä ohjattava lasta niitä kehittämään ja kasvattamaan. Mutta tässä ei saa yksipuolisesti menetellä. On otettava huomioon kaikki ne mahdollisuudet, jotka tavalla tai toisella ovat tukenä ja apuna päämäärään päästäksemme. Kasvattaja olkoon itse selvillä siitä, mihin hän kasvatuksellaan ja ohjaamisellaan pyrkii. Myöskin tulee hänen perehtyä oikeita keinoja käyttämään, sellaisia, jotka johtavat parhaimpiin tuloksiin. Peräti johdonmukaisesti ja sitkeästi on tätä ohjausta jatkuvasti annettava. Keskittelle ei saa uupua, vaikkapa tuon tuostakin näkisi yritystensä epäonnistuvankin. Kuinka usein eikä kasvattaja surukseen huomaa, että juuri kun hän luulee uurasuksissaan menestyneen, kohtaakin häntä pettymys. Alusta on silloin taas aloitettava. Mutta kaikista vastoinkäymisistä huolimatta on kasvatustyö erittäin mielenkiintoista. Kasvattaja on ikäänkuin keksijä, joka tekee alinomaa uusia havaintoja. Ennen pitkää hän joutuu huo-

maamaan, ettei kaikkia lapsia ole oppikouluihin pakotettava yhtä vähän kuin kaikkia on samalle käytännölliselle alalle suunnattava. Tärkeätä olisi, että jokainen yksilö pääsisi juuri sitä uraa kulkemaan, johon hänen lahjansa, taipumuksensa ja harrastuksensa viittaavat.

Elämää varten kasvattaminen tarkoittaa vielä paljon paljon muutakin. Esiintymistapojen opettamista ja huonteen kasvattamista esimerkiksi. On ohjattava lasta kohteliaisuuteen, huomaavaisuuteen, ystävällisyyteen, järjestykseen, puhtautteen, huolellisuuteen, täsmällisyyteen, uskollisuuteen työssä, reippauteen, rehellisyyteen, velvollisuudentuntoon, oikeaan arvostelustaitoon j. n. e. Useimminhan me aliarvioimme toisten työn ja yliarvioimme oman etevämyytemme. Tulee muistaa: „arvaa oma tilasi, anna arvo toisellekin.” Kaikkeen siihen, mikä on kaunistukseksi kasvatille sekä hyödyksi ja iloksi hänen ympäristölleen, olisi häntä totutettava. Ennen kaikkea saavuttamaan luja uskonnollinen pohja.

Kerta kaikkiaan älköön hetken huojennus sokaisko kasvattajavaistoamme niin, että laiminlyömme ne vaikeudet, joita paitsi emme omistu kasvattamaan lasta elämää varten.

B.

„Janakkala-Tervakoski Maija.”

Kuten muistettaneen lahjoitti eräs tuntematon vuonna 1922 maljan, josta Janakkalan ja Tervakosken suojeluskuntien tuli kilpailia eri kilpailuajaisissa kelmasti vuodessa. Maijasta kilpailtiinkin säännöllisesti ja Tervakosken sk. suorittui joka vuosi voittajana saaden maljan omakseen viime syksyyn.

Koska nämät naapurisuojeluskuntien kilpailut järjestyivät mielenkiintoisiksi ja

kummankin toimintaan nähden hyödylliseksi, päätettiin kilpailuja edelleen jatkaa. Konsuli Wasenius on nyt lahjoittanut komean maljan, jonka omistamisesta otte-
lut alkavat tämän kuun 21 p:nä.

Kilpailulajit ovat uusien sääntöjen mukaan: hiihtoammuntaa talvella, ampu-
mista kesällä ja tiedustelumarssia syksyl-
lä. Kymmenen parhaan miehen saavu-
tukset kummastakin sk:sta on sk:n tulos,
mutta paranee tämä vielä 2 prosentilla
joka'sesta 5 miehen erästä, jotka lisäksi
suoittavat kilpailutehtävän, huolimatta
heidän tuloksistaan. Näin ollen voi jokai-
nen suojeluskuntalainen parantaa suoje-
luskuntansa tulosta ottamalla osaa kilpai-
luun, vaikkakaan hän ei kykene mihin-
kään huippusaavutuksiin.

Tämän kuun 21 p:nä suoritetaan
hiihtoammunta; siis suksille jokainen Ter-
vakosken suojeluskuntalainen yrittämään
komeata kiertopalkintoa.

Kiitos.

Soitosta, kunnianosoituksista, suurem-
moisista lahjoista ja muista ystävyysosoit-
uksista, jotka syntymäpäiväni johdosta
minulle osoitettiin, pyydän täten lausua
sydämmellisimmät kiitokseni.

G. A. Gröndahl.

— Varastettu. Rehakan kar-
tanosta varastettiin keskiviikkoyönä torstai-
ta vastaan hevonen. Varkaita alettiin
heti aamulla ajamaan takaa.

— Tulipaloon hälytettiin vii-
me lauantai-iltana Napialan työväenyh-
distyksen talolle. Tuli oli saanut alkunsa
kamiinatorvesta kattotäyteen, mutta
onneksi se ajoissa huomattiin. Talolla oli
aikomus alkaa painikilpailut, joten väkeä
oli runsaasti saapuvilla. Tervakoskeltakin
meni palokuntalaisia ruiskuineen, mutta
tulen vaara oli jo saatu välttymään.

— AVIOLIITTOON kuulatet-
tiin ensi kerran viime sunnuntaina Ja-
nakkalan kirkossa nti Sandra Sillantie
ja siinterimies Väinö Wainio, molem-
mat Tervakoskelta.

ILMOITUKSIA.

V. P. K:n johtokunnan kokous sun-
nuntaina 14/2. kello 2 päivällä ruiskuhuo-
neella.

Puheenjohtaja.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Eläviä Kuvia

„VINHAA VAUHTIA”

7-osainen huvinäytelmä,

pääosissa: Douglas Mac Lean ja Patsy
Ruth Miller

näytetään Seurahuoneella
sunnuntaina 14/2. kello 5 ja 7 j. i. p.
Tanssia.

Pääsy: Klubin jäseniltä vapaa,
muilta 6:-

Klubin jäsenkorttia lunastettavissa
kello 4 aikaen.

Laskiaispullia

SAATAVANA jo TÄNÄÄN
TERVAKOSKEN OSUUSKAUPASTA
Ja
LEIPURI LINDROOSILTA
NAPIALASSA.

Tervakosken Osuuskauppa r. i.

SAAPUNUT:

Olra- ja grahamjauhoja
ruislestyjauhoja, ja herneitä
näikinkängänkuoria ja luorouhetta

Emali- ja tinattuja ämpäriä
kalvanoittua vannerautaa
korkki- ja käytävämattoa
y. m. y. m.

Suojeluskunta.

Aikaisemmin ilmoitettu tiedusteluhihto
siirretään tuonnemmaksi. Sen tilalle har-
joitetaan huomenna 14/2. hiihto-ampumis-
ta. Kokoontuminen Seuralle kello 10 a. p.

Paikallispäällikkö.

Janakkalan Säästöpankki

Konttori Turengissa avoinna joka arki-
päivä kello 1/2 10—12 päivällä.

Hyvittää korkoa:

6 kk irtisanomisella	8%
3 ” ” ” ”	7%
Juoksevalla tilillä	5 1/2 %

Tililtä saa nostaa ilman irtisanomista
Smk 5000:—
Pankkiin välittää asioita joka kuukauden
loppupuolella:

Paperimestari B. Laitio Tervakoskella
Maanviljelijä L. Nuutila Napialassa.

ARVOKKAITA KIRJATEOKSIA

erittäin edullisin ehdoin, vähittäismaksul-
lakin, saa tilata rva M. Rénholmin kaut-
ta, joka toimii Werner Söderströmin,
Otavan, Holger Schildtin ja Bonnier'n
kustannusliikkeiden asiamiehenä Pienem-
mätkin tilaukset toimitetaan nopeasti ja
huolella. Paikkakuntalaiset ovat siis tilai-
suudessa kartuttamaan kirjastoaan ja siten
hankkimaan itselleen hyödyllisiä lisä-
tietoja sekä muuta hyvää lukemista.

Huom! Tilaukset voidaan tehdä
myöskin puhelimitse.

— 40:vuotispäivänään viime
tiistaina joutui luutnantti G. A. Gröndahl
lukuisten huomion ja ystävyiden osoitus-
ten alaiseksi. Heti aamulla kävi Terva-
kosken soittokunta hänelle soittamassa
sekä suojeluskunta mieslukuisana kunnia
tervehdyksellä, jolloin sk. kersantti Lang-
hoff tulkitse mielistön tunteita paikallis-
päällikköään kohtaan. Kyläläisten puo-
lesta toi lähetystö 40 vuotiaalle muistoksi
tusinan hopeisia veitsiä ja haarukoita,
joita antaessaan herra Antti Luhta piti
puheen. Toinen lähetystö toi Tervakosken
Klubin puolesta hopeaisen kastikekauhan,
hrra Ero Launin puheessa luutn. Grön-
dahlin ansioista vanhan Klubimme joh-
dossa. Monia muitakin lahjoja, kukkia,
y. m. sai päivän sankari vastaan ottaa.
Ilaksi oli Koivistoon kerääntynyt tupa
täysi suojeluskuntalaisia, Lottia, y. m.
perheen ystäviä iltaa viettämään.

— TULIROKKO ei vain tahdo
jättää kyläämme. Viime torstaina sairastui
valssari Axel Syrjäsen tytär Anna-
Liisa tähän taut'n ja vietettiin hoidetta-
vaksi Janakkalan Kunnansairaalaan.

Tervakoskelta, helmikuun 13 p:nä 1926

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 8.

LAUANTAINA 20 PNÄ HELMIKUUTA.

1926.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 12:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 2,50 SM.

Viikkolista:

Tohtori Lönnqvist vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensikeran 24.2 klo 12 päivällä.

Tunnit Sidehuoneella lääkkeiden jakoa ja sidemuttoja varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT:

lähtevät Ryttylästä etelään päin: kello 8,39, 10,58, 4,04 6,28, & 9,03. Pohjoiseen päin: kello 7,08, 10,59, 4,54, 7,02, & 8,41.

Tervakosken Klubin Kansankirjasto on avoinna joka perjantai kello 5—6,30 j. p. p.

Tervakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

— Paikanmuutos. Luutnantti Edvin Lundell, joka on Tervakosken paperitehtaalla toiminut lähes kuusi vuotta paperimestarina, tulee kuukauden kuluttua jättämään toimensa siirtyäkseen Kankaan paperitehtaaseen teknillisen johtajan apulaiseksi.

— Uuden bentsiinisäiliön saa Tervakosken Osuuskauppa käytettäväkseen. Säiliön, joka jo on tuotu paikalle ja joka upotetaan maahan osuuskaupan edustalle, mahtuu 14000 litraa bentsiiniä. Laitoksen kustantaa ja ylös asettaa Masut-yhtiö. Bentsiinitorni tulisi olemaan aivan maantien vieressä olevien koivujen välissä. Kuulemamme mukaan tulee Tervakosken O. Y. myöskin käyttämään tätä asemaa kulutuksessaan.

— Seurahuoneemme muutokset jatkuvat yhä. Yhlikerran eteishallia pienennetään ja urut tullaan siirtämään vähän taaksepäin, jotta niiden eteen saadaan tilaa orkesterille. Muutos ei tule lainkaan vaikuttamaan urkujen asemaan, sillä ne tulevat samassa suhteessa korotettavaksi kuin ne tulevat etääntymäänkin urkuaitiosta. Niiden kaukupohja tulee pikemmin paremmaksikin nyt kun ne saavat kiinteämmän seinän taaksensa ja joutuvat kokonaisuudessaan ääntä lähettävään syvennykseen.

Toinen muutos Seurahuoneellamme viime päivinä on ollut se, että lukusali on muutettu alakerran kahvilaan ja entisestä lukusalista, jossa toistaiseksi vielä kirjasto pidetään, muodostetaan kerho- huoneusto suojeluskuntalaisille.

Kirjallisuuden myynnistä kylässämme.

Sellaisen pienen paikkakunnan, kun Tervakosken, kirjakaupallisia oloja ei koskaan voida saada aivan täydelliseksi. Pirteä Osuuskaupamme on useat vuodet jo koettanut pitää kirjakauppaa, jossa on myöskin vaatimaton valikoima kirjallisuutta varastossakin. Mutta ahlaus myymälähuoneustossa on aina asettanut sille vastuksia, jopa siihen määrään, että vuoden lopussa päätettiin koko kirjakauppuhuha lopettaa. Tästä päätöksestä on nyt kumminkin luovuttu, joten kirjakauppalike entisessä muodossaan tulee osuuskaupassamme jatkumaan.

Huomattavaa työtä kirjallisuuden levittämiseksi on kymmenet vuodet tehneet kylässämme eri kustannusliikkeiden asiamiehet. Suuret määrät arvokkaita suurteoksia on siten saatu leviämään. Ilahduttavaa on nähdä että näiden asiamiesten piiri yhä suurenee. He tekevät kirjallisuuden ja aikakauslehtien levittämisessä mieskohtaista työtä, jota mikään kirjakauppa ei koskaan voi tehdä. Mutta saadaksemme yhtenäisyyttä kirjakaupallisiin oioihimme, olisi suotavaa, että kaikki nämä eri kustannusliikkeiden paikallisasiamiehet jättäisivät tilauksensa Osuuskaupan välityksellä perille. Osuuskauppa kun on ainoa Maalaiskirjakauppaliiton asiamies paikkakunnalla ja voi siis antaa tilauksien hankkijoille aivan samat edut kuin kustantajakin. Näin tulee Osuuskaupan kirjainvälitysprosentti suuremmaksi ja tilauksien hankkijat sekä kirjallisuudelle että aikakauslehdille pääsevät paljon pienemmällä puuhalla kuin jos olisivat suoraan kustantajan kanssa tekemisissä.

Osuuskaupan tällä tavalla voittama myyntiprosentti johtuu siitä, että kustantajien ja Maalaiskirjakauppaliiton vä-

lillä tehdyn sopimuksen mukaan voidaan maaseudulla myöntää ainoastaan yhden kirjakauppoikeudet, joka saa tuon jäsenalennuksen myynnistensä, mutta jota alennusta eivät tilauksien kerääjät ja asiamiehet saa. Luonnollinen asiahan on, että kustantajille on kirjanpidollisesti suuri helpotus olla liikeyhteydessä vaan yhden asiamiehen kanssa paikkakunnalla, kun pitää tilia auki jokaiselle asiamiehelle. Siitä prosenttialennus.

Toivottavasti meidän kirjallisuuden ja aikakauslehtiemme asiamiehet tekevät uutterasti ja innostuksella sivistyksellistä työtänsä mutta toivottavasti he myöskin jättävät tilauksensa Osuuskaupan kautta perille jätettäväksi ja tilaamansa teokset sieltä perivät.

Kirjallisuuden harrastaja.

— Lukukinckerit pidetään tänä vuonna Tervakoskella helmikuun 28 päivänä kello 2 päivällä. Rippikouluun aikovien on ehdottomasti saavuttava kuulusteltavaksi. (Lukusilla on tilaisuus vielä suorittaa papiston paikkaarasteja.)

MAAN PAKKOLUOVUTUSTOIMENPITEITÄ JANAKKALASSA.

Janakkalan asustuslautakunta t. k. 10 p:nä pitämässään kokouksessa, jossa myös asustustarkastaja oli läsnä, päätti ryhtyä maiden pakkoluovutustoimenpiteisiin maan hankkimiseksi asustustarkoitukseen seuraavilta tiloilta: Monikkala, Vanantausta, Hakoinen, Rehakka, Virala, Taappola ja Tervakoski. Viimemainitusta tulee otettavaksi useita aivan uusia tiloja ja muista lisämaita.

Kotiseutu- harrastuksesta.

Me tervakoskelaiset olemme yleensä tunnettuja kiintymisestäämme kotiseutumme. Kuvaavimpana todisteena on m. m. „Tervakosken Kaiun” leviäminen kaikille täältä muualle muuttaneilta. Kiintymys syntymäseutuun pakoittaa aina seuraamaan sen elämää ja rientoja, verestämyään muistoja olleista ja menneistä.

Kaikki tämä on vaistomaista kotiseuturakkautta. Sen eteen pitäisi myöskin tehdä työtä jotta uusikin polvi, muualtakin muuttaneet, aina tuntisivat samaa harrastusta. Tämän kirjoittajalle sanoi kerran tervakoskelaisista puhuttaessa eräs pitäjämme merkkihenkilöistä: „Te tervakoskelaiset katsoitte aina, että Tervakoski on semmoinen maailman napa, muut eivät mitään.” Siinä on paljon perää siinä puheessa. Niin pitää ollakin. Jos jokainen katsoo että hänen kotipaikkansa on „maailman napa” niin silloin varmasti on rakkaus ja kiintymys kotiseutuunsa korkealla, siitä kasvaa rakkaus ja kiintymys ei yksin kotiseutuun vaan koko isänmaahan. Siltä kannalta siis olisi voimakas kotiseutuharrastustyö työtä koko isänmaan eteen.

Millä tavalla sitte voisimme suorittaa kotiseutuharrastustyötä? Miten moninaiset ne keinot olisikaan. Perinpohjainen tutustuminen kotiseutuunsa, sen entisyyteen, sen aikaisempiin tapoihin ja elämään. Tämä kaikki voitaisi suorittaa esim. huvittelun muodossa. Neljännesvuosisata sitte tehtiin hupaista kotiseutuharrastustyötä. Raittiusseuran nuoret lähtivät kaulina sunnuntaiamuna jalkamatkalle ja niin se polvi tutustui taloihin ja niiden ympäristöön, jota tuskin koskaan muuten olisi tallut tehtyä. Piilon Pietilät ja Uotilat olivat kuin toisia koteja, samoin Leppojat, Sokot, Nummenpää, Marttiat, Huisit, ja kuka ne muistaakaan. Me sen ajan nuoret tunsimme silloin mikä polku Toivasta Piilolle oli paras, mutta nykypäivien nuoret tuntenevat parhaiten autotiet Kaiiforniassa tai Indiassa, kiitos filmien.

Kotiseutuharrastusta voisi vielä mainosti tehdä esim. meidän „maailman napan” oman äänenkannattajan välityksellä. Uskon että lehden toimitus edelleen

ILMOITUKSIA.

T:ksken Osuus- kauppa r. l.

Saapunut:

Akkunalasia,
tervaa, tärpättiä,
vernissaa, kihveliä, ta-
likoita, riimunvarsia, leh-
mänkytkymiä, juoksuketjua,
emalikattiloita, ja emaliämpäriä.

Naisten esiliinoja,
paitoja, työpuseroja,
alushousuja, voimist. paitoja,
valk. patistia, lasipatistia, India-
musliinia, villamusliinia, y. m.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Eläviä Kuvia

„CAROLINA REDIVIVA”

(Ylioppilaitten tytär)

6-osainen Upsala-filmi. pääosissa

Ivan Hedqvist ja Hilda Borgström

näytetään Seurahuoneella

sunnuntaina 21/2. kello 5 ja 7 j. p. p.

Pääsy: Klubin jäseniltä vapaa,
muilta 6:-

Lotat. Hiihtämään tänään
kello 5. Kokoontuminen Koivistolla.

Puheenjohtaja.

luovuttaisi siinä tilaa kirjoituksille, jotka käsittelee kylämme entisyyttä, sekä elämää että seutua. Ei pitäisi „Keinukallioiden”, „Porttiloiden” y. m. joutua unhoon. Kuka kirjoittaa vanhasta „fourista”, Forssista, Mäyrän Lindqvististä, ynnä monista muista, jotka nyt kuuluvat olleisiin ja menneisiin, mutta joilla aikoinaan on ollut merkitystä paikkakunnalle.

Eräs.

TERVAKOSKI YHTIÖN saha.

Kun yhtiön oma sahaus parin viikon kuluttua loppuu, otetaan heti sahattavaksi vieraita tukkia. Olisi syytä tuoda kaikki mitä tänä vuonna tahdotaan sahattaa piakkoin sahalle, sillä kun sahaus kerran lopetetaan ei sitä enää jatketa tänä vuonna.

Suojeluskunta.

Hiihto-ampumakilpailut

„Janakkala—Tervakoski Maljasta” pidetään Tervakoskella huomenna kello 12 päivällä. Kokoontuminen Seuralla. Hiihtäjät kaikki liikkeelle. Muut saapukoot toimihenkilöiksi.

Paikallispäällikkö.

PIKKU-UUTISIA.

— Vaara lähellä oli viime tuorstaina eräällä potkukelkalla kulkijalla kartanon ja koulun välisellä tiellä. Hänen piti kelkallaan sivuuttaa edellä ajava hevonen, mutta kapean tien ja vinon lumivallin vaikutuksesta kävi kelkan kääntymään aisaan, kelkan joutuessa hevosen jalkoihin särkyen. Onneksi viskautui kelkassa istuva pikkupoikanen hankeen tienvierolle eikä kelkan ohjaajaakaan loukkautunut.

Enemmän varovaisuutta kelkkailijat kapeilla ja vieruilla teilläämme edellä ajavia sivuutettaessa.

— Pohjoismaiden kisojen johdosta on ruotsalainen sanomalehti Dagens Nyheter kirjoittanut muutamia havaintoja suomalaisten hiihdosta, joista tässä julkaisemme yhden.

„Suomalaiset, jotka ainoastaan muutama vuosi sitten olivat tunnetut ja pelätyt erikoisesti työntämistänsä, ovat kokonaan muuttaneet tyyliään ja hiihtävät nykyään melkein enemmän norjalaisesti kuin norjalaiset itse, mutta ehdottomasti tehokkaammin. Säari- ja sauvaliikkeet sulautuvat enemmän yhteen ja tekevät hiihdon vähemmän voimaa kuluttavaksi. Mäissä ovat he norjalaiseten vertaisia, elleivät ole heitä etevempää.”

Tervakoski, helmikuun 20 p:nä 1926

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 9.

LAUANTAINA 27 PÄÄ HELMIKUUTA.

1926.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 12:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 2/50 SM.

Viikkolista:

Tohtori Lönnqvist vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensikerän 10.3 klo 12 päivällä.

Tunnit Sidehuoneella lääkkeiden jakoa ja sidemuttoja varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT:

Lihtevät Ryttylästä etelään päin: kello 8,39, 10,58, 4,04 6,28, & 9,03. Pohjoiseen päin: kello 7,08, 10,59, 4,54, 7,02, & 8,41.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoinna joka perjantai kello 5—6,30 j. p. p.

Terwakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Konsuli Waseniuksen muotokuva.

Konsuli Waseniuksen 60:vuotispäivän johdosta pyysivät tervakoskelaiset saada maalauttaa hänen kuvansa Seurahuoneemme muotokuvakokoelmaan. Pyyntöön antoi konsuli Wasenius suostumuksensa ja suorittajaksi lupautui tunnettu taiteilija, eversti Backmansson. Työnsä on taiteilija saanut nyttemmin valmiiksi ja tulee kuvan paljastamistilaisuus olemaan maalisk. 7 p:nä, jolloin myöskin konsuli Wasenius saapuu paljastamistilaisuuteen, johon Klubin taholta on järjestetty ohjelmaa, esittääksemme rakastetulle toimitusjohtajalle näytteitä eri harrastuksista kylässämme.

Paljastamistilaisuudesta lähemmin lehtemme seuraavassa numerossa.

— KUOLLUT. T. k. 18 p:nä kuoli Tervakoskella rva Maria Heimonen 63 vuoden ikäisenä. Lähinnä vainajaa jäivät suremaan poika, kupariseppä K. Heimonen perheineen.

KONSULI

Leonard Wasenius

60-VUOTIAS.

Huomenna, t. k. 28 p:nä siirtyvät meidän tervakoskelaisen ajatukset pääkaupunkiin, jossa Terwakoski A. B:n toimeenpaneva johtaja konsuli L. Wasenius silloin viettää 60-vuotispäiväänsä.

Kunniakkaan ja sisältörikkaan päivätyön on konsuli Wasenius Terwakosken tehtaan ja yhdyskunnan hyväksi suorittanut. Jo nuorena hän isänsä, pääkonsuli A. Waseniuksen johdolla valmistui perin pohjaisesti tulevaan kutsumukseensa. Aikomuksena oli tosin ollut antautua maanviljelijäksi, jonka vuoksi suoritti agronomiatutkimuksen silloisessa maamme huomattavimmassa maanviljelysopistossa Mustia-

lassa. Mutta kun vanhempi veljensä, joka oli ajateltu isän seuraajaksi, elämänsä keväällä temmattiin pois, oli nuorempi veli valmis astumaan hänen paikalleen, perehtyen yksityiskohtaisesti uuteen toimialaansa, tehden opintomatkoja Euroopan liike-elämän keskuksiin ja harjoittaen samalla kieliopintoja. Konsuli Wasenius hallitseekin täydellisesti kaikkia kulttuurikieliä, joten hänen on ollut helppoa laajoilla ulkomaanmatkoillaan suorittaa niitä liikeasioita, joita Terwakosken kaltaisen suuryrityksen toimeenpanevalta johtajaltaan vaatii. Tuskin lience olemassa Euroopan maata, jossa konsuli Wasenius

ei olisi oleskellut. Lisäksi hän on tehnyt useita matkoja pohjois-Afrikaan ja Amerikkaan, käyden hiljattain aina Argentiinassa asti. Voineeko meistä kukaan lähimainkaan aavistaa, mitä vaikeuksia moni näistä matkoista on hänelle tuottanut. Ajatelkaamme esim. niitä vaaroja, joihin konsuli Wasenius ankarana perustuslaillisuuden puoltajana sortovuosina Venäjälle tekemillään liikematkoilla joutui, tai niitä vaikeuksia, joita hänen oli kestettävä käydessään maailmansodan aikana hankimassa tarvikkeita tehtaaseemme vieläpä sotarintamilla asti. Enemmän kuin voimme kuvitellakaan on hän hyväksenne vaivaa nähnyt ja sanoisimmeko: isällisesti toimeentulostamme huolehtinut. Emme hän ole toki unohtaneet, kuinka yleisen elintarvepulan ahdistassa maata konsuli Wasenius toimesta hankittiin meille monenlaista hyvää, joten, helpommin kuin mitä useammalla muulla paikkakunnalla oli laita, läpäisimme tuon vaikean ajan. Hienoluonteisena ja vaatimattomana kulttuuri-ihmisenä on konsuli Wasenius onnistunut pysyä syrjässä, välttämättä yleisen huomion esineeksi joutumista, mutta kaikessa hiljaisuudessa ovat hänen uskolliset tervakoskelaisensa siunaten seuranneet hänen toimenpiteitään, ja tänä hänen juhlapäivänään oikoon meidän sallittu lausua hänelle tästä kaikesta tunnustuksemme sekä vilpittömät kiitoksemme.

Kiintymyksensä Tervakosken ja tervakoskelaisiin on konsuli Wasenius perinyt vanhemmiltaan, hienosti sivistyneeltä ruotsinmaalaiselta äidiltään sekä nerokkaaksi liikemieheksi tunnetulta isältään, jonka esimerkiksi kelpaavaa täsmällisyyttä ja järjestyskykyä harvinaisuutena yhä vieläkin mainitaan. Sukunsa perinnäistavoille uskollisena on konsuli Wasenius lukemattomin tavoin huolehtinut yhdistyksemme sivistysrienoista ja kaunistamisesta. Hänen lahjoittamansa taide- ja sivistysrahasto on tehnyt mahdolliseksi monen taiteilijan ja tiedemiehen täällä

Tervakoskella käynnin, joten olemme monasti kuulleet ensiluokkaisia esityksiä. Ensimmäinen elävän kuvain kone oli niinkään konsuli Wasenius lahjoittama. Hänen lähettämiään ovat myöskin ne monet kuvataulut, jotka seurahuoneen saliin ripustettuina ovat lietsoneet meihin isänmaanrakkautta samoin kuin konsulin isän, tervakoskelaisten suuresti kunnioittaman „patruuna“-vainajan suurikokoinen muotokuva.

Tuiki mahdotonta on luetella kaikkia niitä uudistuksia ja parannuksia, jotka konsuli Wasenius vuonna 1903 Tervakoski A. B:n toimitusjohtajaksi nimityksen jälkeen on täällä saatu aikaan. Niiden yhteistuloksen huomaavat parhaiten täällä vierailevat henkilöt, jotka kyläme saapuvat ja jotka ylistävin äänilajin puhuvat Tervakoskella vallitsevasta järjestyksestä, säännöllisyydestä ja olojen ratkaisusta suotuisaan suuntaan.

Tervakoskelaisten kunnioituksen ja rakkauden tunteita konsuli Waseniusta kohtaan tulkittiin jo hänen täyttäessään 50 vuotta. Sen jälkeen ovat nämä tunteet yhä vahvistuneet ja luottamuksen ja uskollisuuden siteet yhä lujittuneet. Hartaasti ja vilpittömästi toivomme, että konsuli Leonard Wasenius suotaisiin virkeyttä ja tarmoa vielä kauan eteenpäin pysyä vastuunalaisessa, voimia kysyvässä johtajatoimessaan.

Seurahuoneemme 40:vuotias.

Ylihuomenna, maaiisk. 1 päivänä, tulee kuluneeksi 40 vuotta ensimmäisistä Seurahuoneellamme pidetyistä „iltahuveista.“ Olemme ne i Miina Saarelalta saaneet hänen tallettamansa kauniin puristuskoristeilla kaunistetun ohjelma- ja kutsukortin m. i. n. i. t. u. u. t. e. n. j. o. k. a. k. o. r. t. t. i. on oleva tervetullut lisä Tervakosken museoon. Kortin n. u. l. a. a. n. o. l. i

O h j e l m a :

K u v a e l m i a :
Kuparisepällä.
Kadonnut paitanappi.
Kadrilli

Tanssi

E s i t e l m ä

Tanssia.

Tiedustelimstamme huolimatta emme ole voineet saada selville ohjelman suorittajia tässä tilaisuudessa, mitään pöytäkirjaa kun ei siitä ajalla löydy.

* * *

Tämä Seurahuoneemme ilmat ilmiinän 40:vuotismuisto on suuri merkityksellinen tehdasyhdistykseemme elämälle. Että tehtaamme johto oli niin kaunokäyttöistä jo 40 vuotta takaperin, jolloin muualla maassa ome tuskin nähtiin outakaan seurataloista, ja valmisti Seurahuoneen, josta vieläkin voidaan ylpeillä ja joka yhä etsii vertaistaan maassamme, siitä lankeaa kunnia s. l. o. i. s. i. l. l. e. j. o. t. a. j. a. l. l. e. m. m. e. k. e. n. r. a. a. l. i. k. o. n. s. u. l. i. A. F. W. a. s. e. n. i. u. s. e. l. l. e. j. a. k. u. n. n. a. l. i. s. t. e. u. v. o. s. F. E. H. u. m. b. l. e. e.

Arvaamattomasti on Seurahuoneemme vaikuttanut kyläme henkisen tason kohottamiseen. Kaukonäköisiltä tehtaan johtajilta s. a. m. m. e. m. e. n. y. k. y. p. o. l. v. i. k. ä. t. t. ä. ä. k. y. l. ä. m. e. a. i. n. a. m. a. i. n. t. u. s. t. a. t. e. r. k. e. a. s. t. a. s. i. v. i. s. t. y. s. e. l. l. i. s. e. s. t. ä. t. a. s. o. n. Seurahuoneemme ei ole todisesti joutunut tyhjäksi sidonnan tämän 40 vuoden aikana. Luonnosta ei sen alkuaikoina valistustilaisuuksia ollut vielä lukuisasti kun meidän päivinämmä, mutta suurta sivistystyötä se paikkakuntalaisille väitti alkutaipaleellaankin. Kuvavaa on että ensi iltahuveissakin on tärkein sija annettu esiremäle huvittelepuolen ohella Esitelmiä, puheita ja lausuntoja, jos miltä alalta olemme Seurahuoneellamme kuulleet, t. i. t. e. e. s. t. ä. e. r. i. n. u. o. d. e. i. s. s. a. s. i. l. l. ä. s. a. a. r. e. t. r. a. u. t. t. i. a. j. a. s. i. l. l. ä. e. n. u. o. r. i. p. e. l. v. i. a. i. n. a. h. u. v. i. t. o. k. s. e. n. s. a. R. y. t. t. y. t. O. l. i. s. i. m. a. h. d. o. t. o. n. t. a. a. j. a. t. e. l. l. ä. k. y. l. ä. m. e. i. l. t. a. n. s. o. j. u. h. l. l. a. n. t. a. S. e. u. r. a. h. u. o. n. e. t. t. a.

* * *

V. i. m. e. i. s. i. n. ä. v. u. o. s. i. a. n. o. n. S. e. u. r. a. h. u. o. n. e. e. m. m. e.

me ollut muutoksien ja lisäyksien alaisena, mutta itse mahtava juhlasali on säilyvä muistomerkinä osoittamassa silloisten johtajien kaukonäköisyyttä ja valistusrakkautta.

„Janakkala-Tervakoski Malja II.”

Konsuli Wasenius, joka aina innolla on seurannut kylämme urheiluharrastuksia, ja niitä tukenut monella tavalla, lahjoitti, kuten aikaisemmin lehdessämme on mainittu, suojeluskunnallemme komean hopeamaljan, josta Janakkalan ja Tervakosken sk:tien tulee kilpailla keskenään.

Viime sunnuntaina suoritettiin kilpailuerä — hiihto-ampuminen — Tervakoskella. Janakkalasta oli saapunut 25 miestä, joista 21 lähti taipaalle ja Tervakoskelta oli saapuvilla kokonaista 60 miestä, joista 31 kilpailijana ja muut toimihenkilöinä.

Kello 12 päivällä vedettiin kilpailijain kesken arvot järjestysnumeroista ja 15 miehen erissä lähetettiin kilpailijat latuaan kiertämään. Tämä kulki Seuran eduustalta kohti uutta mäenlaskupaikkaa, sieltä pikkuniityn mäen yli ampumaviljongin sivutse Mäyrän pellolle, jossa ammuttiin 5 laukausta jatkaen matkaa Luulion vuorelle ja sieltä takaisin Mäyrän pellolle, jossa taasen ammuttiin 5 laukausta sekä palattiin pikkuniityn kautta Seuralle. Matkan pituus ollen runsaasti 5 km. paikottain vaikeaa murtoaata.

10 parhaan miehen tulos kummastakin sk:sta oli:

Jär. No	Nimi	Janakkala pist.	Tervakoski pist.
1	Nuotio W.		190,00
2	Syrjänen L.		166,06
3	Kuusinen T.	156,62	
4	Ranki U.	138,12	
5	Jokinen S.		137,19
6	Auri T.	136,72	
7	Aarikka L.	136,42	
8	Waurio J.		136,25
9	Dahlstedt Fr.		127,90
10	Heinonen A.		123,23
11	Viitanen V.		122,80
12	Josefsson H.		119,96
13	Nuotio H.		119,81

14	Pajunen Y.		119,43
17	Ranki M.	112,35	
18	Ranki Y.	111,96	
19	Kettunen J.	109,45	
22	Eerola P.	101,92	
23	Paturi A.	99,36	
24	Haltia A.	97,11	
		1200,03	1362,63

Prosenttilisäystä joka 5 miehen erästä, jotka suorittivat kilpailutehtävän

		48,00	136,26
Lopputulokset		1248,03	1498,89

eli 250,86 pistettä Tervakosken hyväksi.

Paras hiihto-aika oli W. Nuotion 29,43 min. samoten oli paras ampumatulos hänen, 95 pist. Janakkalalaisista oli paras hiihto-aika T. Kuusisella, 30,55 min. ja paras ampumatulos L. Aarikalla 88 pist. Nuoruuteensa nähden on L. Svrjäsen tulos huomattava, aika 33,12 ja 91 am.pist.

Huonommista tuloksista puhuen on omituista, että kummallakin suojeluskunnalla oli mies joka viipyi matkalla 1,04 tunt. ja samoten oli kummastakin sk:sta mies joka ampui 0 pist.

Konsuli lasten parissa.

Siitä on kai noin kuusi vuotta kun konsuli Wasenius oli Lottien partiopojille järjestämässä iltamassa Tervakoskella. Jokainen mukana ollut varmaan muistaa sen hauskan ja repäisevän meininkin, joka tässä iltamassa vallitsi. Usein kun tällaisia korkeita herroja on mukana muodostuu ilta hirveän juhlalliseksi ja mieliala on painostava, mutta nyt tuskin kymmentä minuuttia alussa oli kulunut kun kaikki huomasi, että illasta tulee erinomaisen hauska. Ihmetellä täytyy, että konsuli sillä tavalla osasi eläytyä seuran mukaan ja saada koko joukon mitä iloisemmalle, suorastaan villille tuulelle. Itse oli konsuli aina mukana jos leikkittiin tonttu-ukkoa tahi oltiin piirissä, ja usein oli joku pikkupojista milloin olalla tahi kummassakin kädessä riippuen. Tässä iltamassa konsuli lupasi pojille kustantaa Helsingin matkan, jonka lupauksen sitten on niin loistavasti täyttänyt.

Näistä Helsingin matkoista, joita on

tehty kaksi, riittäisi kirjoittaa pidemmäl-tikin, mutta tämä lehti on pieni, joten kysykää pikkupojilta, jotka olivat mukana, niin saatte päivän kuunnella heidän ylistyspuhettua, miten hienosti he konsulin kanssa söivät ja kuninkaan tuloa Helsinkiin katselivat. Konsulin ihanassa huvilassa Anneberg'issa, jossa asuimme, hän vasta oikein näytti, miten syvästi hän ymmärtää lapsia ja osaa heitä huvittaa. Kaikennäköisiä kompastuksia pojille tapahtui sekä syödessä, että juodessa, vaan konsuli ei ollut niitä huomaavinaan, mutta kerran kahvin juodessa oli pojille oudot sokeripihdit tuotu pöytään, pojat yritti niillä saada palan kuppiinsa, vaan eihän se onnistunut, silloin konsuli nauraa otti pihdit sekä pisti ne pojan korvalehtiin riippumaan ja sanoi, otetaan sormin vaan niin onnistun me paremmin. Nämä tällaiset kompastusten oikaisemiset ne kävi niin hauskaasti, että hilpeys joukossa vaan kasvoi. Voin sanoa, että kaikki pahimmatkin erehdykset pojilta meni konsulin ohjaamina, niin ettei poikain tarvinnut nolona harmitella.

Näillä He's'ngin matkoilla ei poikain tarvinnut rahan puutetta kärsiä, vaan saivat herroiksi elää syödä hyvää ja ajaa autolla. Kummallakin kerralla vielä jäi matkarahoja, joilla pojille ostettiin kiertopalkinto hiihdossa, kaunis pysti josta vuosittain on kilpailu. Tämän yhteydessä en voi olla mainitsematta niistä lahjoista joita voimisteluseura on saanut konsulilta vastaan ottaa. Nyt komeilee Seurahuoneella komea hyppypukki sekä kiertopalkinnot miehille hopea haarikka ja naisille kristallimaljakko, ainoat kiertopalkinnot mitä seuramme tällä kertaa omistaa ja nämä kaikki konsulin lahjoittamilla varoilla ostettu.

Pikkupojat ja me voimisteluseuran jäsenet olemme erittäin kiitollisia herra konsulille, ja tahdomme lausua kunnioittavimmat onnittelumme reippaalle urheilun ystäväälle 60 vuotispäivänä.

Yksi kiitollisista.

JUMALANPALVELUS

ja sitä seuraavat LUKUKINKERIT alkavat sunnuntaina 28/2 kello 2 päivällä Tervakosken Seurahuoneella.

Konsuli Wasenius luonnon, metsän ja kukkien ystävänä.

Kun astut Annebergin huvila-alueen portista sisään, huomaat talon isännän suhtautuvan luontoon ymmärtämyksellä ja rakkaudella. Askel askeleelta selvenee ensi vaikutelma. Puut ja pensaat on mitä tarkimmin valiten istutettu paikoilleen silmällä pitäen sitä että ihmiskätten järjestävä työ kauniisti sulautuisi ympäröivän luonnon omaan luonteeseen. Taloa kaunistavat suuret kukkaistutukset ja valtavat ruusupensastot, joita sen haltija itse hellästi vaalii. Puistona ympäröivä metsä on hänelle rakes. Tuskin on siellä yhtäkään puuta, jota hän ei tuntisi. Omin käs'in hän leimaa jokaisen puun, joka ei enää voi hengissä pysyä ja on siksi kaadettavaksi tuomittava. Surulla hän näkee kitumisen merkkejä puissa, varsinkin jos ne ovat istutettuja. Näin ulkona. Kodissaan isäntä näyttää kokoelmiaan, joihin hän on laajoilta matkoiltaan kerännyt muun muassa harvinaisia kasveja ja erilaisia kivilajinäytteitä.

Kaikkiaan tunneimme konsuli Waseniuksen suureksi ihmisystäväksi, mutta joka kerrankin on käynyt hänen kodissaan Annebergissä ja saanut nähdä sen lajirikkaat istutukset kukoistuksessaan, tietää hänet myöskin todelliseksi luonnon ystäväksi ja ymmärtäjäksi.

W.

— SUOJELUSKUNNAN hiihtomerkkikokeita suoritetaan ensisunnuntaina Turengissa, Janakkalan Suojeluskunnan järjestäminä, ja ottaa siihen osaa muutamia suojeluskuntalaisia Tervakosken Suojeluskunnasta. Kolmannen luokan merkin saavat kaikki jotka matkan loppuun hiihtävät, toisen- ja ensimmäisenluokan vaatimukset lasketaan parhaan hiihtäjän ajasta. Suojeluskunnassamme ei vielä ole kuin yksi hiihtomerkki, mutta toivottavasti niitä tämän talven aikana saadaan.

Myöskin Lotat ovat suorittelleet kuntoisuusmerkkinsä hiihtovaatimusta. Heillä on ollut kaksi suoritustilaisuutta, joissa kummassakin on ruusasti ollut osanottajia.

ILMOITUKSIA.

Lukukinkerien johdosta näytetään

TERVAKOSKEN KLUBIN

Eläviä Kuvia

VÄLÄHDYKSIA, VEKELYJA

JA VEKKULEITA

(Majakka ja Perävaunu)

näytetään lauantaina 27/2.

kello 5 ja 7 j. p. p.

Pääsy: Klubin jäseniltä vapaa,
muilta 6:-

T:ksken Osuus- kauppa r. l.

S a a p u n u t :

Akkunafasia,
tervaa, tärpättä,
vernissaa, kihveliä, ta-
likoita, riimunvarsia, leh-
mänkytkymiä, juoksuketjua,
emalikattiloita, ja emaliämpäriä.

Naisten esiliinoja,
paitoja, työpuseroja,
alushousuja, voimist. paitoja,
valk. patistia, lasipatistia, India-
musliinia, villamusliinia, y. m.

„Valon” irtokansien tilauksia
vastaan otetaan

TERVAKOSKEN OSUUSKAUPASSA.

HUOM! I:sen ja II:sen osan kansia
saatavana.

KUOLLUT.

Helmikuun 16 p:nä kuoli Helsingin
kirurgissa Väinö Salo, Napialasta,
sairastettuaan pitemmän ajan vatsatauti-
tauti.

Konsuli Wasenius kylämme urheilun ja Suojeluskuntaliik- keen tukijana.

On mielenkiintoista tällä hetkellä palauttaa mieliin konsuli Waseniuksen ansiosta kylämme urheiluelämän ja suojeluskuntaliikkeen kannattajana. Jo aikaisin sai paikkakunnan ampumaharrastus viriä kettä hänen lahjoittamistaan kiertopalkinnoista kilpailtaessa. Olen itse innokas pyssymies, oli hän aikoinaan mukana monasti vanhan kartanossa olleen ampumaratamme paukuttelijoiden joukossa. Lukemattomat ovat ne kierto- y. m. paikinnot, joita hän on tehnyt kylämme urheiluelämän elvyttämiseksi. Tälläkin hetkellä on voimisteluseuramme kiertävinä palkintoina kolme konsuli Waseniuksen lahjoittamaa esinettä.

Tervakosken Suojeluskunta saa olemassaolostaan mitä suurimmassa määrässä kiittää konsuli Waseniusta. Että hän O. Y. toimitusjohtajana on myönteisesti vaikuttanut yhtiön suuremmoiseen lahjoitukseen suojeluskuntamme ylläpitämiseksi, on luonnollista. Ja hänen mielenkiintoiset avustuksensa suojeluskunnallemme olleet suurimerkityksellisiä. Suojeluskuntamme tällä hetkellä oivallisessa kunnossa oleva ampumataso todistaa, ettei hänen lahjoituksensa ole turhaan tehtyjä. Miehistöille on osaksi konsuli Waseniuksen lahjoituksella saatu uudet kivääripiiput. Toisessa paikassa tätä lehteä kerrotaan ensimmäisestä kilpailusta konsuli Waseniuksen lahjoittamasta upeasta maljasta Janakkalan ja Tervakosken suojeluskuntien välillä ja kilpailun tulokset osoittavat, ettei poikamme ole antaneet kivääriensä joutilana seistä.

Suojeluskunta- ja urheiluväkemme tuntee syvää kiitollisuutta ja kunnioitusta jalomielistä lahjoittajaa kohtaan ja on varmasti toiminnallaan osoittava, ettei heille tehty lahjoitukset ole hukkaan heitettyjä.

Tervakoskella, helmikuun 27 p:nä 1926

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 10.

LAUANTAINA 6 PNÄ MAALISKUUTA.

1926.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 12.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 250 SM.

Viikkolista:

Tohtori Lönnqvist vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensikerän 10.3 klo 12-päivällä.

Tunnit Sidehuoneella läiköiden jakoa ja s. demuuttoja varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT:

lähtevät Ryttylästä etelään päin: kello 8.39, 10,58, 4,04 6,28, & 9,03. Pohjoiseen päin: kello 7,08, 10,59, 4,54, 7,02, & 8,41.

Tervakosken Klubin Kansankirjasto on avoinna joka perjantai kello 5—6.30 j. p. p

Tervakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Konsuli Waseniuksen muotokuvan paljastus.

Huomenna on Seurahuoneella huomattava juhlatilaisuus, Konsuli Waseniuksen muotokuvan paljastus. Tilaisuus, johon saapuu Konsulinna ja Konsuli Wasenius, maisteri Wasenius, entiset isännöitsijät Candelin ja Degerman y. m., alkaa klo 6 illalla täsmälleen.

Ilta on korotettu järjestää ohjelmansa puolesta siten että arv. kunniamerkeistämme saa tufustua harrastuksimme ja saavutuksimme. Koska nähtävästi Seurahuoneemme tulee täyttymään yleisöstämme, olisi suotavaa ettei lapsia otettaisi mukaan tilaisuuteen, vaikkakin kuten tunnemme kunniamerkeistämme onkin tunnettu lasten ystävä. Samoin olisi toivottavaa että yleisömme näyttäisi toimitusjohtajalle oma todisteet pitkästä palvelusajastansa asettaen kunniamerkkinsä rintaansa.

Ilalla tullaan yleisölle tarjoamaan myöskin kahvia Klubin puolesta ravintolahuoneustossa.

Konsuli Waseniuksen 60-vuotispäivä.

Viime sunnuntaina vietti Tervakoski A. B. toimeenpaneva johtaja 60-vuotispäiväänsä. Tilaisuus muodostui läsnäolijalle unohtumattomaksi juhlahetkeksi. Päivällä kävi juhlijaa onnittelemassa myöskin tervakoskelaisien puolesta läheystyö, johon kuuluivat opett. Ines Brofeldt, sekä hrat Fr. Nuotio ja D. Svrjänen. Näistä nti Brofeldt ojentaessaan konsulille kristallimaliakon kukkineen tuloksi tervakoskelaisien tunteita seuraavin sanoin:

Kunnia-arvoisa Herra Konsuli!

Ennenkun tämä muistorikas merkkipäivänne on loppuun kulunut, olette Te, Herra Konsuli, joutunut lukematöiden ystäviemme onnittelevien esineeksi. Tervakoskelaiset pyytävät meidän, edustajiensa, kautta saada sulkeutua tuohon ystäviemme suureen joukkoon. Olemme tulleet sanomaan Teille, Herra Konsuli, miten sekä pienet että suuret ovat kiintyneet Teihin lujin kunnioituksen ja luottamuksen sitein. Kiitämme Teitä kovina aikoina, hädän hetkinä, osottamastanne huolenpidosta ja olemme vakuutettuja Teidän alati alttiista hyväntahtoisuudestanne meitä kaikkia kohtaan. Herra Konsuli! Toivotamme Teille kaikkea hyvää ja lausumme Teidät sydämmellisesti tervetulleeksi Tervakoskelle ensi sunnuntaina, jolloin muotokuvan paljastamistilaisuutta vietetään ja jolloin monet, joita nyt edustamme, saavat mieskohtaisesti Teille onnitelunsa ja kiitoksensa esittää. Olkaa tervetullut!

Paisi lähetystä oli juhlijaa saapunut onnittelemaan useampiakin tervakoskelaisia, m m. luutnantti Gröndahl, joka jättäessään suojeluskuntalaisten puolesta vaatimattomana muistona suojeluskunta-

merkein koristetun paperiveitsen, kiitti konsuli Waseniusta siitä suuresta harrastuksesta, jota hän aina on Tervakosken Suojeluskunnalle osoittanut.

Juhlaan saapuneista lukuisista sähkösanomista mainittakoon Tervakosken Lottien, W. & U. Seuran, koulumme opettajien ja oppilaiden.

Ilaksi oli Konsuli Wasenius kutsunut tervakoskelaiset taiteellisen aistikkaasti järjestettyyn kaupunkikotiinsa päivällisille, joihin otti osaa myöskin Suomen Pankin korkein johto pääjohtaja Ryti, johtajat af Heurlin ja Gasilier sekä professori Nevanlinna, maisteri Wasenius, Tervakosken entiset isännöitsijät ins Candelin ja Degerman ja tuomari Hinnerichsen. Päivällisen aikana piti konsuli Wasenius seuraavan suomenkielisen puheen:

Kunnioitettavat Tervakosken edustajat!

Kun muistelen niitä kolmekymmentä vuotta, jotka minulle on suotu toimia Tervakosken Osake Yhtiössä, ilahuttaa minua ja tekee minut onnelliseksi varsinkin yksi asia, nimittäin se suuri ymmärtämys, avomielisyys ja luottamus, jota yhteistyössänne olen aina Teissä tavannut. Tämän kautta on työni yhtiössä ollut ei ainoastaan helppoa, vaan on se tuottanut minulle suurta iloa ja tyydytystä.

En muista koko toimiajaltani ainoatakaan ikävää tapahtumaa, joka olisi himmentänyt tuota ihania muistojen sarjaa. Eikä ole sitä järkyttännyt edes kahdeksan vuotta sitten kestänyt kolkko aika kaikkine vaikeuksineen ja koettelemuksineen, vaan juuri silloin osoittamansa tyynen ja luottamuksellisen käytöksen kautta ilmeni paraiten Tervakosken työläisten lojumielisyys ja selvänäkisyys.

Lausun nyt Teille syvän ja vilpittömän kiitokseni Teidän puoleltanne aina osakseni tulleesta ymmärtämyksestä sekä tänään osoittamastanne kunnioituksesta.

Viekää parhaimmat terveiseni ja nöyrät kiitokseni kaikille työtovereillenne Tervakoskella!

Puheeseen vastasi tervakoskelaisten puolesta A. Wallinheimo puhuen konsulin merkityksestä paikkakunnallemme, toivottaen juhlijalle Jumalan siunausta ja jatkuvaa menestyksellistä toimikautta. Vielä puhuivat insinööri Candelin konsulin isän, vanhan kenralikonsulin muistolle sekä professori Nevanlinna konsulista liikemiehenä.

Ilta kului nopeasti seurustelussa talon herttaisen haltiaväen ja mainittujen kansamme merkkihenkilöiden seurassa. Konsulin koko olemus todisti, miten hänen harrastuksensa ovat kiinni Tervakoskessa ja miten huolenpito tervakoskelaisista aina on ollut ja edelleenkin on hänen sydämellään.

— 60 VUOTTA täyttää t. k. 11 p:nä rouva Mathilda Wiklund Tervakoskella.

— RIIHIMÄEN SUOJELUSKUNTARYKMENTIN suojeluskuntien välinen hiihtokilpailu pidettiin viime sunnuntaina Turengissa. Matka oli 20 km. murtomaata. Toiseksi tuli H. Nuotio Tervakoski, 1,49,42.

Murtomaalla.

Meitä oli kaksi aikamiespoikaa muutamana päivänä murtomaata hiihtämässä. Kyllä sen jäsenissään tunsu, että töissä oltiin. Toista on näet hiihto murtomaalla kuin maantiellä reen jalaksen jälkiä pitkin. Latu kulkee nykyään yli kallioiden ja mäkien jyrkimpäinkin, puita se hiukan väistää. Sanonpa vain, että jyrkkään ylämäkeen pikavihainen haaskaa voimansa ja pisteensä. Ylämäessä on moni lopettanut hiihdon — muka pahoinvoinnin tähden. Kun sitten on päästy kallion päälle, alkaa ensikertalaista hirtittävää alamäkiä; puita näet näyttää kasvavan keskellä latua, ja kantoja on, ettei jalan jakoa. Mutta anna mennä vaan, vallankin jos on silminnäkiä. Kenties siinä menossa tempautuu jalat alta pois

ja joutuu hankeen päälle pystyyn, mutta kun äkkiä nousee, niin voi sattua, ettei kukaan ole huomannutkaan.

Kova on kamppaus murtomaahiihdossa luontoa ja omaa huonoutta vastaan, sen totesimme me kaksi aikamiespoikaa. Sitkeyttä ja voimaa se kysyy ja myöskin kasvattaa. Metsäisille laduille siis kaikki, jotka kynnelle kykenevät.

Topi.

Muistelmia.

Ehkä Kaiun lukijoista joku mielellään kuulisi jotain nuorten riennoista 50 — 60 vuotta sitten.

Keinukallio oli siihen aikaan kylän nuorten huvipaikka ja lienee myöskin ollut yleensä ensimmäinen kokouspaikka luonnon keskellä Tervakoskella. Luultavasti tireht. Humble oli etsiskellyt sopivaa paikkaa tällaista tarkoitusta varten ja viimein näyttää hän katsoneen tarkoitustaan vastaavaksi tämän paikan Arabian kalliokorvessa.

Keväällä 1870-luvun lopulla siellä alettiin raivaus- ja tasoitustyöt, niin että juhannuksena oli kaikki valmista. Silloin vietettiin ensimmäiset juhlat. Keinukalliosta tuli sängen kaunis ja onnistunut huvittelu- ja seurustelu- ja seuran oli taideteos itse Luojan kädestä. Kenttä oli korkealla kallioiden päällä ja keskellä, koskemattoman luonnon helmassa. Sinne kokoontui koko kylän väestö. Iso aisa-keinu keinui alinomaan, tanssilavalla pyörittiin katrillia ja purpuria, „villihevonen” kiersi ympyräänsä, tangossa kiipeilijöitä ei puuttunut. Kaiken ilonpidon keskellä kajahutteli Tervakosken oma torvisoittokunta kapellimestari Hännisen johdolla, hänen johdolla esiintyi myös laulukuoro.

Koko Tervakoski oli ihastuksissaan ja kaukaa naapurikylistä tuli vieraita tähän kesäiseen juhlaan.

Tämän juhannusjuhlan jälkeen oli monena vuonna säännöllisesti samanlaiset. — Ja kauniina lauantai- ja sunnuntai-iltoina nuoret ja vanhatkin, jotka kykenivät kiipeämään noita kuivuneista havunneulasista liukkaista polkuja, kokoontuivat sinne.

Tämä ylhäisessä yksinäisyydessä, jyl-

ILMOITUKSIA.

T:ksken Osuuskauppa r. l.

Saapunut:

Akkunalasia, tervaa, tärpättä, vernissaa, kihveliä, talleikoita, riimunvarsia, lehmänkytkymiä, juoksuketjuja, emalikkaita, ja emaliämpäriä.

Naisten esiliinoja, paitoja, työpuseroja, alushousuja, voimist. paitoja, valk. patistia, lasipatistia, India-musliinia, villamusliinia, y. m.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Eläviä Kuvia

„ANATOLIN RAKKAUSJUTTU”

näytetään toisen kerran, maanantaina 8/3. kello 7 ill.

Pääsy: Klubin jäseniltä vapaa, muilta 6:-

Suojeluskunta.

Kokoontuminen Seuran edustalle sunnuntaina 7/3. kello 1/26 täsmälleen kunnanosoitusta varten.

Juhlapuku ilman kivääriä

Paikallispääällikkö.

hän havumetsän peitossa ollut vuoren povi oli tullut ja tuli edelleen olemaan parin vuosikymmenen ajan, kylämme keskeisin paikka ja sen kaikki kaikessa.

— LENTOKONE kävi eilen Tervakoske la pudottamassa merkinantolippuja ensi maanantaina tapahtuvia lentokilpailuja varten. Lentoreitti siis tulee kulkemaan Alesjärven yli ja koneita voidaan odottaa kello 1 ja 4 välillä päivällä. Yleisön on syytä siinä pehmittää niskalakkiaan tai hankkia nojatuolia.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 11.

LAUANTAINA 13 PNÄ MAALISKUUTA.

1926.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 12:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 2/50 SM.

Viikkolista:

Tohtori Lönnqvist vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensikeran 24.3 klo 12 päivällä.

Tunnit Sidehuoneella lääkkeiden jakoa ja si demuuttoja varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT:

lähtevät Ryttylästä etelään päin: kello 8,39, 10,58, 4,04 6,28, & 9,03. Pohjoiseen päin: kello 7,08, 10,59, 4,54, 7,02, & 8,41.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoinna joka perjantai kello 5—6,30 j. p. p.

Terwakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Lahjoituksia.

Olessaan viime sunnuntaina Tervakoskella lahjoitti konsuli Wasenius, joka aina ennenkin niin runsaasti on kylämme urheiluelämää kiertopalkintolahjoituksillaan muistanut, kolme uutta maljaa suojeluskunnalle, joista yksi suuri malja kantaa nimeä „Leonard Waseniuksen 60:vuotismalja”, joista saisi kilpailia ainoastaan omassa suojeluskunnassa ja jota siis ei saisi järjestää suojeluskuntien väliseksi. Muuten jäi säännöt kaikille maljoille suojeluskunnan itsensä laadittavaksi. Yksityiseksi palkinnoksi sai suojeluskunta vielä sievän hopeisen sikarettikotelon.

Myöskin Tervakosken Klubi sai konsuli Waseniukselta huomattavan lahjoituksen, Smk. 10000:— johtokunnan harkinnan mukaan käytettäväksi.

Nämät huomattavat lahjoitukset tulevat varmasti antamaan sysäyksen kylämme urheilu- ja sivistyselämälle.

— JUMALANPALVELUS tämän kuun 14 pnä siirretään pidettäväksi t. k. 21 päivään kello 1/2 1 päivää alkavan Japanilähetysjuhlan yhteydessä.

Konsuli Waseniuksen muotokuvan paljastamisjuhla.

Konsuli Waseniuksen muotokuvan paljastamisjuhla viime sunnuntaina muodostui ainutlaatuiseksi tapaukseksi kylässämme. Jo ennen kunniavierasten saapumista, oii Seurahuoneemme täyttynyt ääriään myöten juhlamielistä ja juhlapukuista yleisöä. Voi sanoa, että saapuvilla oli koko Tervakoski. Kunniavieraan rouvineen saapuessa muodosti Suojeluskunta kansakoululle asti ulottuvan kunniakujan ja soittokunta soitti 30:vuotisen sodan marssin. Kunniavieraiden asetuttua paikoilleen vehrein köynnöksin ja Suomen lipuin aistikkaasti koristetussa salissa esitti Tervakosken Soittokunta kapellimestari Hammarin johdolla muutamia numeroita, jonka perästä eversti Stjernschantz piti seuraavan avaus- ja paljastamispuheen:

„Kunnioitettu Herra Konsuli Wasenius, toimitusjohtajamme ja isällinen ystävämmä.

Toimitusjohtajana me kunnioitamme Teissä kokenutta, taitavaa ja laajanäköistä johtajaa, joka onnellisesti on johtanut tätä liikettä kaikissa elämän vaiheissa sekä hyvinä että kovina aikoina

Isällisenä ystäväenä me kunnioitamme Teissä oikeutta ja inhimillisyyttä harrastavaa miestä, joka alati tekee voitavansa yhteiskuntamme ja yhtiön henkilökunnan parhaaksi.

Ehk' ei jokaiselle ole aivan helppoa nähdä kuinka vaikeata on yhdistää nämät molemmat puolet johtajan toimessa, sillä ne usein näyttävät olevan ristiriidassa toinen toisensa kanssa ja sentähden että huolehtiminen henkilökunnasta ja yksityisistä henkilöistä useasti tapahtuu kaikessa hiljaisuudessa.

Sen pitkän ajan kuluessa, jolloin Te

olette ollut tämän yrityksen johdossa, moni meistä kuitenkin on ollut tilaisuudessa kääntymään puoleenne henkilökohtaisesti myöskin yksityisasioissa ja aina saanut osakseen ymmärtävää kohtelua ja, jos suinkin mahdollista, apua.

On sentähden helposti ymmärrettävä että semmoinen ymmärrys yhtiön johdon ja työntekijäin välillä on syntynyt, josta tämän päivän juhla varmasti tulee antamaan selvän todisteen.

Minulla ei ole syytä lähemmin selvittää niitä ajatuksia ja tunteita, joihin tämä juhla antaa aihetta, sillä yhtiön työssä pitemmän ajan oleilla edustajilla on aikomus esittää niitä.

Tässä yhteydessä tahdon ainoastaan mainita, että ehdotus maalautta muotokuvanne, voitti yleistä kannatusta ja että sen toteuttamiseen ovat ottaneet osaa sekä vanhat että nuret, korkeammin palkatuista alkaen tehtaan pienimpiin saakka, kukin voimiensa mukaan.

Kun niin harvoin olette tilaisuudessa oleskelemaan keskuudessamme on se meille sangen hauska nähdä kuvanne isävainajanne kanssa ynnä muutamain isänmaan merkkimiesten kera salissamme.

Paljastamalla kuvanne minulla on kunnia kaikkien läsnäolevien puolesta tervehtiä Teidät tervetulleeksi tähän vaatimattomaan juhlaamme.”

Puheen jälkeen kajahutti soittokunta Tervakosken Klubin marssin, jonka perästä konsuli Wasenius vastasi seuraavalla puheella:

„Kun minulla kuusikymmenvuotissyntymäpäivänäni oli ilo kadissani Helsingissä toivottaa edustajanne täältä Tervakoskelta tervetulleeksi luokseni, oli minulle samalla suuri onni edustajillenne huomauttaa siitä tosiseikasta, että, antaessani katseeni hitää taaksepäin ohi niiden kolmenkymmenen viiden vuoden, joina minulla on ollut ilo työskennellä Tervakoski Orakeyhtiössä, minulle on jäänyt mieleeni ainoastaan valoisia ja kauniita muistoja yhteistyöstä kanssanne täällä Tervakoskella. En ole milloinkaan unhottanut sitä ymmärtämystä ja hyvää tahtoa, jota aina olette minulle osoittaneet, semminkin silloin, jolloin ratkaisuni eivät liene osuneet ehdottomasti oikeaan, huolimatta pyrkimyksistäni. Voin vakuut-

taa Teille, että aina niiltä ajoilta asti, jolloin nuorena työntekijänä aloitin tehtäessä — ensin loppuopustolla ja sitten edelleen — opin pitämään ja korkealle arvioimaan työtovereitani, ja minussa syntyi niinä aikoina myös käsitys siitä, miten erinomaisen tärkeää on jollekin yritykselle sen toimintaan osaaottavien keskinäinen ymmärtämys ja hyvä yhteistyö.

Arvellessani ja aprikoidessani kehittyivät ajatukseni saaden nuotoja, jotka sitten sopivissa tilaisuuksissa esitin isälleni muutos- ja uudistusehdotuksinani. Isän puolelta en kohdannut vastustusta — päin vastoin — mutta kylläkin sain neuvon olemaan ryntäämättä liian rajusti eteenpäin eikä liian monella ehdotuksella yhdellä kertaa. — Olin nuori ja innostunut enkä ajatellut, että kaikkeen tällaiseen tarvitaan rahaa, ja ennenkaikkea, että liikeyrityksen täytyy kannattaa; jo silloin oli saavutettu paljon. Tämä talo, jossa nyt kokoonnunne, oli rakennettu, ja odhan se ollut suunniteltuna ja hyödyksi. — Liikeyrityksemme henki oli hyvä ja suuntaviivat selvät, — minun oli siis vain seurattava niitä — ja jos olen onnistunut jossain määrin seuraamaan ja toteuttamaan niitä yrityksemme ja sen työväestön hyödyksi, on se oleva korkein palkintoni, vaikkakin samalla hyvin tiedän, että se ei minulle olisi onnistunut milloinkaan ilman Teidän kaikkien myötävaikutustanne ja yhteistyötänne kansani.

Kunnioittaessanne minun kuusikymmenvuotis syntymäpäivälläni antamalla maalautraa muotokuvani tunnen olevani syvästi liikuttettu tästä kauniista kunnianosoituksesta enkä pysty tunteitani sanoiksi pukemaan. Tunnen itseni onnelliseksi ja iloiseksi sen hyväntahtoisuuden johdosta, jonka tunnen huokuvan kohtaani, ja siksi kiitäkkin Teitä kaikkia koko sydäimestäni.

Ohjelmassa seurasi Johannes Linnankosken näytelmän „Laulu tulipunaisesta kukasta” kositakohtaus, jossa esiintyivät Gröndahl Kyllikkiä, hra H. Syrjänen Olavina ja hra V. Heile Moision isäntänä, antaen kohtaus oivallisen kuvan näyttämövoimistamme. Opettaja Profeldt piti tämän jälkeen helikuvan muotokauniin juhlapuheen kunniamäärälle, kohdistuen sanansa myöskin muille kutsuvieraille. Puheen olimme tilaisuudessa myöhemmin kokonaisuudessaan julkaisemaan. Puheen jälkeen esitti hra J. W. Wilhusen johtama Tervakosken Sekakuoro kolme mieltymyksellä vastaan otettua laulua.

Lyhyen väliajan perästä lausui nti Weera Wallinheimö antaumuksella

ja lämmöllä Alpo Noposen runon „Maidon ratkaista”, jonka perästä nti Hija Nuotio ins. Langhoffin säestämänä esitti yksinlaulua niin välittömästi ja ihastuttavasti, että hän saavutti kaikkien iakamattoman tunnustuksen.

Ohjelmassa oli vielä pukutanssi, jota esittivät nti Walma Kilpinen ja hra Leevi Syrjänen saaden reippaudellaan osakseen vilkasta suosiota. Tämän perästä astui puhumaan teht. työmies D. Syrjänen, joka koruttomoin, mutta vakavasta huokuvin sanoin antoi tunnustuksen konsuli Waseniuksen työväestön taloudellisen aseman parantamiseksi tehdystä työstä. Tästäkin puheesta olemme myöhemmin tilaisuudessa tekemään lähemmin selkoa. Kun vielä Tervakosken V.- U.-seuran voimistelijat hra K. Heimosen johdolla olivat esittäneet reippaan sarjan vapaaliikkeitä, alkoi vilkas karkelo, jonka aikana tarjoiltiin kahvia ravintolahuoneustossa.

Kutsuvieraina oli juhlassa läsnä patsi konsulina ja konsuli Waseniusta, maisteri Wasenius, insinööri Candelin, tuomari Hinnerichsen ja taiteilija eversti Backmansson.

Eversti Backmanssonin maalaama konsuli Waseniuksen muotokuva, joka liitetään Seurahuoneemme muotokuvakokoelmaan, on taiteellisuutensa sekä yhdennäköisyytensä puolesta erikoisen onnistuneesti suoritettu ja tulee jo senkin vuoksi olemaan arvoikkaimpana kaunistuksena juhlasalissamme.

Juhlaan saapuivat seuraavat sälikösanomat:

Vaihtaan että me emme ole tilaisuudessa olemaan läsnä Konsuli Waseniuksen kuvan juhlallisessa paljastuksessa lähettämme tähän juhlaan tervehdyksemme.

Nevanlinna. Ryti.

Basiier. Heurlin.

Yhtyen kaikkien tervakoskelaisten vilpittömiin onnentoivotuksiin suurella juhlassa tänään lähetän sinulle sydämmelliset terveiset.

Vanha uskollinen

K. H. Westerlund

Merkkipäivän johdosta lämpimät tervehdykset.

Victor Degerman.

LO T A T I! Ilähtö 14/3 kello 8 aam. Koivistelta.

„Tervakosken Kaiun” Toimitukselta pyydän kunnioittavimmin tilaa arv. lehdenne seuraavalle:

Kuusikymmenvuotis-syntymäpäivänäni osakseni tulleesta huomaavaisuudesta ja hyväntahtoisuudesta samoin kuin suuresta ystävällisyydestä pyydän lausua sydämmelliset kiitokseni.

Muisto tästä minulle osotetusta hyvävyydestä ja ymmärtämyksestä on yhä edelleen säilyvä mieleissäni heikentymättä ja oleva minulle kannustimena omistaakseni kaikki voimani minulle vuosi vuodelta yhä rakkaammaksi tulevalle Tervakoskellemme.

Leonard Wasenius.

Il t a m a n

järjestää Tervakosken V. ja U. seura huomenna sunnuntaina, t.k. 14 p. klo 1/28 illalla Seurahuoneella:

Ohjelma:

Torvisoittoa,

Murrejuttu,

Näytelmä:

„OIKEA MORSIAN”

2:si näyt. näyt. kirj.

Kersti Bergroth.

Tanssia.

Sisäänpääsy: 8:- ja 5:-

Johtokunta

TERVAKOSKEN KLUBIN

Eläviä Kuvia

näytetään tänään kello 7 ja maanantaina klo 7 illalla.

Pääsy: Klubin jäseniltä vapaa, muilta 6:-

— HIHTOKILPAILUT järjestää Tervakosken V. ja U. seura huomenna 14 p:nä kello 9 aam. Lähtö ja paluu Lähdekorven pellolta. Kilpailuaan 5 sarjassa. Miehet konsuli Waseniuksen lahjoittamasta kiertopalkinnosta 10 km. matkalla. Ikämiehet, (yli 40 v.) 10 km. matkalla. Naiset, konsuli Waseniuksen lahjoittamasta kiertopalkinnosta, 4 km. matkalla, sekä pikkutyöt ja pojat (alle 14 v.)

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 12.

LAUANTAINA 20 PNÄ MAALISKUUTA.

1926.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 12.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 2/50 SM.

Viikkolista:

Tohtori Lönnqvist vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensikeran 24.3 klo 12 päivällä.

Tunnit Sidehuoneella lääkkeiden jakoa ja si-
demuuttoja varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT:

lähtevät Ryttylästä etelään päin: kello 8,39, 10,58, 4,04 6,28, & 9,03. Pohjoiseen päin: kello 7,08, 10,59, 4,54, 7,02, & 8,41.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoinna joka perjantai kello 5—6,30 j. p. p.

Terwakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

— JUMALANPALVELUS Seura-
huoneella ensi sunnuntaina kello puoli 1
päivällä. Puhujina lähetysaarnaaja W.
Savolainen ja W. Reunanen.

Kolehti Japanilähetykselle.

„Riisteri.”

Kuluneena viikkona on alettu hävit-
tää Tervakosken vanhaa lumppuraken-
nusta, „Riisteriä”, joka jo on kolmatta
vuotta ollut uuden „lumppulinnan” val-
mistuttua käyttämättömänä. Hävitettävä
lumppurakennus on nyt noin 65 vuoden
ikäinen

Lumpun purkaustyössä oli vähällä
tulla vakavampi onnettomuuskin. Pääs-
tettäessä välikaton kannatinparrujen tu-
kirautoja irti, petti koko välikatto ja
mennä humautti alas vieden kolme mies-
tä mukanaan, mutta onni onnettomuu-
dessa oli ettei alakerrassa ollut ketään
työskentelijöitä, jolloin varmasti olisi ol-
lut tuhoisimmat seuraukset, nyt sai vain
yksi lievempiä vammoja.

Sydämmellinen kiitos kaikille, jotka
ystävällisesti ovat minua muistaneet 60-
vuotispäivänäni kukkain, lahjoin, sähkö-
sanomin y. m. onnittelulla.

Matilda Wiklund.

Suojeluskunta- viikko.

Ensi keskiviikkona, t. k. 24 p:nä al-
kaa Etelä-Hämeen Suojeluskuntapiirissä
Suojeluskuntaviikko, jolloin kaikki harras-
tukset koetetaan saada kohdistumaan
suojeluskuntatyölle. Meidän tervakoske-
laisten suojeluskuntaharrastus on kaikkea
kriitosta ansaitseva. Onhan Suojeluskunta
ja sen Lotat kylämme ripeimmin toimi-
via yhdistyksiä, onhan poikiemme harjoit-
taminen suojeluskunnassa esmerkiksi
kelpaavaa! Mutta sittekin Hyvässä har-
rastuksessa ei koskaan päästä liian pit-
källe! Suojeluskuntamme odottaa jouk-
koonsa yhä uutta verestä voimaa, jota
kylässämme kyllä löytyy. Se odottaa että
suojeluskunnan suuren isänmaallisen tehtävän
ympäri kerääntyisi yhä uusia
joukkoja että etenkin nuori polvi omak-
suisi suojeluskuntaliikkeen suuren tarkoi-
tusperän ja siihen liittymällä osoittaisi
seisovansa maansa itsenäisyyden ja yhteis-
kuntamme rauhan turvaajana.

Suojeluskuntaviikolla, Maarianpäivä-
nä pidettävä kaikille vapaa valistusilta-
ma on toivottavasti keräävä sangat jou-
kot innostunutta yleisöä ja tuova Suoje-
luskuntaan ja sen Lotta-Svärd- osastoon
uusia innostuneita jäseniä.

Suojeluskuntalainen.

Puhe.

Konsuli Waseniuksen muotokuvan paljas-
tamistilaisuudessa 7/III. pitänyt opett.
I. Brofeldt.

Korkeasti kunnioitettu Toimitusjohtajam-
me, Herra Konsuli Wasenius sekä kaikki
kunnioitetut juhlavieraat! Arvoisa juhla-
yleisö!

Elämme kevään merkeissä. Kevät
herättää luonnossa elämää ja toiveita.
Mutta ei ainoastaan luonnossa. Ihmissy-
dämenkin huo kevät toiveikkaaksi ja sy-

tyttää siinä elämän kipinä. Mitä ovat
toiveet? Mielteitä, joissa piilee odotusta
ja kaipuuta jostakin paremmasta, joka
vielä ei ole toteutunut, vaan jota tavo-
tellaan ja jota kohti kurkotellaan. Mitä
toiveiden avulla halutaan sitten saavut-
tettavan? Eiköhän — onnea? Käsitteet
onnesta ovat kuitenkin eri yksilöissä pe-
rästi erilaisia, samoin kuin suuret joukot,
jopa yhteiskunnatkin onnen eri tavalla
käsittävät. Oikeastaan voimmme puhua
yksilöonnesta ja yhteisönneasta. Täysin
sopuonnesta ne ovat keskenään, sillä
samassa suhteessa kuin toisen eteen pon-
nistelomme, raivaamme tietä toisellekin.
Yhteisönne luomiseksi täytyy yksilöiden
vapautua määrätystä vähemmän miellyt-
tävästä ominaisuudesta, jotka vaikuttavat
haitallisesti, jopa suorastaan estävätkin
tämän toteutumista. Sellaisia häiritseviä
ominaisuuksia ovat esim. katous, vilppi,
eripuraisuus, paanettelu ja yhteistunnon
puute. Sensijaan on kasvatettava jaloja
ominaisuuksia: myötätuntoa, avullaisuutta,
solidarisuutta, rakkautta, y. m. Ase-
mansa, voimiensa ja lahjojensa mukaan
tulee jokaisen yksilön kantaa kortensa
yhteisen suuren onnen rakentamiseksi,
tuon onnen, joka paikallisesta ja yhteis-
kunnallisesta olomuodostaan kehittyy kö-
ko ihmiskunnan yhteiseksi onneksi.

Arvoisat läsnäolijat! Olemme ko-
koontuneet viettämään meidän oloissam-
me harvinaista juhlaa. Tuskin erehtyvä
väittäessäni tämän juhlan onnistetuksi on-
nellisuudelle. Doitsenmehan rytistä
saavutuksista, joita raikkakunnallimme
nähämme toteutettuina yhteiseksi onnek-
semme ja menestykseksemme. Vuosi vuo-
delta ja vuosikymmen toisensa jälkeen
olemme nähneet tämän meille rakkaaksi
käyneen yhdyskuntamme yhä suurem-
pan loistoansa kohoavan ja yhä elinvoimais-
emmaksi elyvän. Puhumattakaan
siitä, miten tehdastamme eri muotoineen
on laajennettu, miten maa- ja karjatalo-
utta, metsänhoitoa ja puutarhavihlytyä
kunkin eri alaan kuuluvine haareineen on
kehitetty, luomme pikaisen silmäyksen
niihin voittoihin, joita täällä on puhtaasti
sivistyksellisesti saatu aikaan. Vain
muutama vuodelle on koko Suomessa
vallinnut oppivelvollisuus, mutta Tervakoske-
kela on se ollut voimassa tavallaan
jo vuosikymmeniä. Kansakoulu on toin-
nut täällä kolta 40 vuotta, valmistava
koulu jo paljon aikaisemmin, ja ylen har-
vat lienevät ne yksilöt, jotka näitä opin-

ahjoja olisivat jättäneet hyväkseen käyttämättä. Mitä runsaskätisyyttä, lämpöä ja harrastusta on koulumme saanut osakseen aikana, jolloin kouluolot yleensä olivat sängen vaatimattomalla kannalla. Pitempimatkaisia koululaisia varten täällä koulukeittolakin tavallaan toimi, n. k. opintoretkeilyä täältä käsin on järjestetty kohta kolmevuosikymmentä sitten ja auliisti on kuusijuhlan viettoa lasten suureksi iloksi avustettu. Kun otamme huomioon, että tätä on harjoitettu yksityistietä, ilman valtion myötävaikutusta — vasta pari kolme vuotta sitten on koulumme osallistunut valtion kannatuksesta — ihmettelemme moista anteliaisuutta. Koulussa herätetyn lukuharrastuksen viireillä pysymiseksi on lainakirjasto ja lukusali perustettu ja sijoitettu tähän taloon, josta on muodostunut yhdyskuntamme eri rientojen keskeisin paikka. Alunpitäen tehtiin tämä Seurahuone tilavaksi ja upeaksi; viime vuosina sitä on yhä laajennettu, joten se vastaa korkeitakin vaatimuksia. Mitä moninaisinta toimintaa on sen seinien sisällä mahdollista sen 40-vuotisen olemassaolon aikana. Oma laulu- ja soittokunta ovat sävelillään miehiä virkistäneet; näyttämötaiteen varsin vaativiakin kappaleita on omin voimin esitetty, niin — yritetty myös laulukappaleita tulkita; valkeata kangasta on ahkerasti käytetty, ja siinä silloin tällöin arvokastakin nähty. Voimistelun ja urheilun avulla, jota on harjoitettu osaksi tässä huoneessa, osaksi varta vasten raivatuilla kentillä sekä nyt viimeksi hiihtotaidon parantamiseksi rakennetulla telmemaellä, on ruumiin terveydestä huolehdittu. Suuria avustuksia on annettu ja kallisarvoisia palkintoja lahjoitettu sekä W. & U. Seuralle että varsinkin Suojeluskunnalle, joka viime aikoina on ottanut ohjelmaansa yhä enemmän voimistelua sekä eri urheilumuotoja. Ja Klubiä, tuota kaikkien tervakoskelaisien yhdyssiteeksi perustettua yhdistystä, on huomattavilla lahjoituksilla vaalittu, joten on käynyt mahdolliseksi hankkia tänne laulu-, soitto-, lausunto- y. m. taitelijoita esityksillään yleisön taideaistia kehittämään. — Paitsi juhlissa ja iltamissa esitettyjä arvokkaita puheita ja esitelmiä, on puolitoista vuosikymmentä sitten järjestetty erittäin suosittuja luentokursseja, joihin puhujiksi on stuttuun saada asianomaisia yliopiston opettajia. Jänne näistä sivistyksellisten harrastusten ilmaismuodoista yhtä ja toista mainitsemattain, mutta unohtaa emme saa niistä tärkeimpiä, nim. niitä jumalanpalvelustilaisuuksia, jotka milloin säännöllisesti kahdesti kuukaudessa palautuvina, milloin ylimääräisesti järjestettyinä, ovat johtaneet kuulijoitaan ja n kaikkisen onnen ja elämän lähteile.

itsestään herää kysymys: miten tämä kaikki on käynyt mahdolliseksi toteuttaa juuri meidän paikkakunnallamme? Näin, miten? Vastauksenme johtaa mei-

dät tämän juhlan varsinaiseen tarkoitukseen, sen ytimeen. Saamme kääntää kauli-lehden kunnioitetun toimitusjohtajamme, konsuli Waseniuksen sekä hänen jo manalle menneen isänsä, pääkonsuli A. F. Waseniuksen historiassa. Heidän humanainen, ihmisystävällinen maailmankatsomuksensa on kehoittanut ja pakoittanut heitä toimimaan alaistensa yksilöiden onnellistuttamiseksi. Heidän sisäisenä pontimenaan on varmasti vaikuttanut sama tietoisuus ja päämäärä, joka innostutti erästä maamme historiassa kuuluisan hallitsijan lausumaan: „Tämä rehellinen kansa on siunaava Sallimusta, joka on säätännyt asiain nykyisen järjestyksen. — — — — Minä olen korjannut huolenpitiini parhaan hedelmän, kun saan nähdä tämän kansan, vapaana sisällisissä asioissaan, lakien ja hyvän tapain turvis- antautuvan maanviljelyksen ja teollisuuden harjoittamiseen sekä saavuttamalaan onnellisuudella todistavan aikomukseni vilpittömyyden — ja siunaavan kohtaloaan.”

Herra Konsuli! Siunauksen siivin olemme lähettäneet onnittelumme 60-vuotispäiväkseenne. Ajatuksin olemme kiittäneet Teitä kaikesta siitä, mitä onnellisuudeksemme ja hyväksemme olette tehnyt. Nyt kiitämme Teitä sanoin. Tämä kunniakas tehtävä on uskottu minun suoritettavakseni. Valitan, että näin valinaisesti olen siihen pystynyt. — Parhaimmat kiitoksemme kaikista meidän hyväksemme tuntemistanne harrastuksista, näkemistänne vaivoista, toteuttamistanne suunnitelmista. Lämmin kiitos myöskin siitä, että olette sallineet meidän saada tänne oman kuvanne ja arvoisan isävainajanne kuvan muistuttamaan meitä toimitusjohtajiemme ja meidän välillä — lämmä alati vallinneista hyvistä väleistä sekä kehoittamaan tulevia polvia jatkuvan rauhalliseen yhteistoimintaan.

Teille, arvoisa Rouva Konsulinna, ja Teille, arvoisa Herra Maisteri Wasenius, kohdistamme vilpittömän kiitoksemme ja kunnioituksemme tietäen, että Tervakosken yhdyskunta on nauttinut koko sukunne myötätun'oa ja rakkautta.

Teitä, kunnioitettu entinen isännöitsijämme, Herra Insinööri Candelin, ja Teitä, pääkonttorin arvoisa edustaja, Herra Tuomari Hinnerichsen, me kiitämme siitä huolenpidosta, vaivannäöstä ja alttiudesta, jolla olette meihin suhtautuneet sekä onnellisuuttamme edistäneet.

Pyydän, ottakaa kaikki yhteisesti meidän yhteiset kiitoksemme!

TERVAKOSKEN V. & U. SEURAN

viime sunnuntai Seurala viettämän iltaman selonteko on tilanpuutteen takia jätettävä seuraavaan numeroon.

ILMOITUKSIA.

Eläviä Kuvia

„VIIMEINEN TANSSI”
pääosissa: Martin Herzberg, Aage Fönnis
ja Karina Bell,

näytetään sunnuntaina 21/3.
kello 5 ja 7 j. p. p.

Pääsy: Klubin jäseniltä vapaa,
muilta 6:-

TERVAKOSKEN SUOJELUSKUNTA
toimeenpance

MAARIANPÄIVÄNÄ klo 1/28 ill.

Iltanvieton

SEURAHUONEELLA.

Pääsy kaikilta vapaa.

T:ksken Osuus- kauppa r. l.

Saapunut:

Soijarouheita,
pellavarsimerjauheja,
vehnänieskeitä,
omenia, appelsiinia,
juustoa, erilaisia
kalasäilykepurkkeja.

Marjamehuja ja lilloja,
tuoreita lempuja ja rusinaita
nämminallasjauhoja,
tuoretta sianlihaa ja
makkaraa sekä kuk-
kaishunajaa y. m.

Suojeluskunta.

Ampumarjoitus sunnuntaina 21/3
kello 12 p. sekä kilvailu „Dahlstedtin
mallesta”. Maarianpäivänä kello 12 p.
ampumakilpailut Riihimäki — Terva-
koski maljasta.

P. ik 11 pääikkö.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 13.

LAUANTAINA 27 PÄÄ MAALISKUUTA.

1926.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 12.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 2/50 SM.

Viikkolista:

Tohtori Lönnqvist vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensikeran 7.4 klo 12 päivällä.

Tunnit Sidehuoneella lääkkeiden jakoa ja si-demuuttoja varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT:

lähtevät Ryttylästä etelään päin: kello 8,39, 10,58, 4,04 6,28, & 9,03. Pohjoiseen päin: kello 7,08, 10,59, 4,54, 7,02, & 8,41.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoinna joka perjantai kello 5—6,30 j.p.p.

Terwakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

KUNNALLISTAKSOITUS JANAKKALASSA.

Äyriin hinnaksi tulee 3:75 penniä.

Janakkalan kunnallistaksoitus saatiin loppuun suoritetuksi viime torstaina. Äyriä kertyi enemmän kuin edellisellä vuonna ja voidaan tämän perusteella nyt jo todeta veroäyriin hinnan alenevan 4 mkasta 3:75 penniin. Taksoitusluettelo on asetettu nähtäville maalisk. 19 pstä alkaen 14 päivän ajan arkipäivisin kello 10—2 ip. kunnallistoimistoon. Tervakoskelaisien taksoituksesta antavat myöskin tietoja A. Wallinheimo ja J. W. Vilunen. Taksoituksen tutkijalautakunta kokoontuu huhtik. 6 p:nä tarkastamaan tehtyjä muistutuksia, jotka ovat mikäli mahdollista tehtävä kirjallisesti asiaankuuluvat todisteet mukaan liittäen, sekä lähetettävä tai jätettävä tutkijalautakunnalle viimeistään ennen kokouksen alkamista.

— Henkikirjoitus v. 1926 pidetään Turengin majatalossa. Tervakoski on esillä huhtik. 1 p:nä klo 9 a.m.

— 65 vuotta täyttää tänään maalisk. 27 p. yövartija Kustaa Wiklund Tervakoskella.

Heräävä kevät.

Talven valta vähitellen murtuu. Kinnokset laskeutuvat, railot levenevät, päivipaikat laajenevat. Aurinko yhä korkeammalle taivaanlaella kohouu, avaruus on kirkas, ilma sees. Kohta ensi leivo livertää, ensi vuokko siniteräänsä aukee, ensi perho siipensä levittää. Vähitellen maa, joka talven aiaksi valkoiseen lumi-vaippaansa on pukeutunut, jälleen kirjavankoreassa kesäkomendessaan heloittaa, lopuksi täydessä väriloistossaan kukoistaa. Tarkastele puiden oksia! Jo niissä silmu turpoaa, pajuihin „palmu” aukee, koi-voissa elinnesteiden humina hiljaisena herää.

Ihminen, ven henet, suuri tai pieni, iloitse luonnon ihanuudesta! Mielesi se nuorentaa, sydämesi virkistää. Kotiutuvia pikkulintuja myös auttele, nyt jo entiset pesimispöntöt puhdistaa, uusia lisäksi valmistaa. Täten hankit itsellesi ja omaisillesi kuukausia kestävän soiran soiton ja laulun.

Ja sinä elämän keväällä o'eva nuori ihminen! Vartu niinkuin puron partaalle istutettu nuori puu. Sanavarastosi saastaisesta seuloa, polkusi totuutta kohti ohjaa, tapasi kauniina säilytä. Tämä nyt heräävä kevät saakoon jo todistaa, etteivät ole pelkkiä haaveita laulussa usein toistamasi toiveet:

„Oi, jos oisit, sydämeni,
Raitis kuni uusi oras,
Puhdas kuni kehdon lapsi,
Kirkas kuni lähteen silmä,
Niin jos oisit, sydämeni!”

JUMALANPALVELUS

pidetään sunnuntaina maalisk. 28 p:nä kello 2 päivällä Tervakosken Seurahuoneella. Saarnaa pastori Reunanen.

Puhe.

Konsuli Waseniuksen muotokuvan paljastamistilaisuudessa 7/III. pitänyt teht. työ. D. Syrjänen.

Arvoisat kunniavieraat!

Koska nyt työväestölläkin on kunnia olla osallisena tässä juhlassa, joka on järjestetty Teidän kuudennenkymmenennen vuosipäivänne johdosta ja kunniaksi, on minua työväestön puolesta pyydetty lausumaan Teidät tervetulleeksi tähän yhteiseen juhlaan. Kiitos siitä että olette tänne itse persoonallisesti saapuneet.

Koska näin laajalle ulottuvan liikkeen toimitusjohtaja harvoin joutuu läheisiin tekemisiin varsinaisen työväestön kanssa, koska täällä olevat edustajat järjestävät työväkeä lähemmin koskevat asiat, niin näyttää ehkä siltä, kun ei hänen toimintansa suurestikaan vaikuttaisi työväen oloihin, mutta niin ei kuitenkaan ole asianlaita. Mielestäni toimitusjohtajan toiminta koskee hyvinkin läheltä työväen taloudelliseen elämään. Hänen on toimittava tehtaan tuotteet kaupaksi. Hänen on hankittava raaka-aineet ja kaikki ne monet muut eri aineet, koneet ja ne monet erilaiset välineet, mitä näin monipuolisen paperin valmistukseen tarvitaan kuin Tervakoskella valmistetaan. Vielä on hänellä monia muita toimitettavia, joita ei nyt ole tilaisuutta tässä yksitel-ten luotella, mutta näistäkin jo saamme jonkinlaisen käsityksen, ettei se ole mikään yksinkertainen eikä helppo tehtävä tällaisen kipeän ja viimeaikaisten rauhottomuuksien aikakautena. Nämä ovat tehtäviä jotka tekijälleen vaativat suurta taitoa, tarmoa ja maailman tuntemusta. Tervakosken tuotteet jo menevät kaukaisiin maihin, jopa Euroopan ulkopuolellakin oleviin maihin. Ne edellämainsemani raaka-aineet ja muut tarvittavat aineet ovat myöskin hankittavat sieltä suuresta maailmasta, joita viimeisinä rauhottomuuksien aikoina oli hyvin vaikea, jopa usein mahdotonkin saada, mutta Teidän tarmokkaalla toiminnallanne näitä kumminkin saatiin senverran ettei tehdasta tarvinnut seisottaa.

Mitä sitten tämä ylläjohtajan toiminta vaikuttaa työväkeen. — Se vaikuttaa

sitä, — jos tuotteita ei saada kaupaksi sellaisilla ehdoilla, että niitä voidaan jatkuvasti valmistaa, jos ei raaka-aineita ja muita tarvittavia aineita saada riittävästi, niin tulee seisomisaikoja, joita kaikilla liikealoilla useinkin on, ja me tiedämme mitä se vaikuttaisi tällaiseen seisovaan työväkeen kuin Tervakoskella on, jos sitä tehtaan seisomisen tähden täytyisi erottaa, kuten monessakin liikkeessä on ollut laita, ompa ollut lyhennettyjä työviikkoja ja muuta sellaista. Minä olen ollut jo 48 vuotta Tervakoski-yhtiön palveluksessa ja on sillä ajalla ollut vaikeitakin pulakausia. Ei ole pitkiä aikoja kun Suomen paperitehtaista oli monet vallan seisomatilassa monia kuukausia. Työväkeä erotettiin, ja niin se työttömänä joutui taloudelliseen ahdistukseen. Niin ei ole Tervakoskella ollut, tämän 48 vuoden aikana, jona minä olen täällä palvelut. Aina olette onnistunut viemään läpi vaikeitenkin pulaaikojen niin, ettei ole tarvinnut vakinaista työväkeä erottaa. Te olette jo ajoissa käsittänyt ajan kehityksen, koska Tervakoski on ensimmäisiä missä on järjestetty kahdeksan tunnin työpäivä, kesälomat, parannetut asunto-olot ja monia muita uudistuksia on täällä ollut järjestetty jo silloin, kun muualla ovat niistä vielä riidelleet. Tällaisella järkevällä toimenpiteellä on täällä vältetty ne selkkaukset, joita monissa muissa liikkeissä on ollut ja joista oikeastaan ei kukaan ole voittanut, vaan kärsinyt suuria tappioita. Jo niiltä ajoilta, kun Teidän kunnia-arvoisa isänne otti ylijohdajan tehtävät haltuunsa, on täällä järjestetty työväen olot niin, että se on täällä viihtynyt. On työläisiä, joiden esivanhemmat ovat tulleet yhtiön palvelukseen jo lähes sata vuotta sitten. Nykyäänkin on perhekuntia, joista on isä, lapset ja lastenlapset yhtäaikaan yhtiön palveluksessa. Teidän kohdallenne ovat sattuneet ne viimeaikaiset rauhattomuudet, joita on eletty. Meillä on vain vähän aavistus niistä vaikeuksista, joita Te silloin saitte kokea, mutta onnellisesti olette vienyt niittenkin aikojen läpi.

Olen nyt lyhyesti muutamilla hainaisilla piirteillä koettanut tulkita Tervakosken työväen ja Teidän välisiä suhteita jo niiltä ajoilta kun Teidän kunnia-arvoisa isänne on näille suhteille perustuksen laskenut ja Te niin uskollisesti olette niitä säilyttänyt, vieläpä niitä lähentänytkin sen mukaan kun aikakin on kehittynyt toisenlaiseksi. Uskallan vakuuttaa, että Tervakosken työväkeä kunnioituksella ja kiitollisin tuntein viettää tätä Teidän kuudettakymmentä vuosijuhlaanne, pyytän minun kauttani lausua Teille parhaimmat onnitteilunsa ja toivomuksensa että Teillä vielä riittäisi voimia ja tahtoa monta vuotta hoitaa sitä menestyksellistä tehtävää, mitä jo vuosikymmeniä olette

ILMOITUKSIA.

T:ksken Osuuskauppa r. l.

S a a p u n u t :

Soijarouheita,
pellavansiemenjauhoja,
vehnäleseitä,
omenia, appelsiinia,
juustoa, erilaisia
kalasäilykepurkkeja.

Marjamehuja ja hilloja,
tuoreita luumuja ja rusinoita,
määmmimallasjauhoja,
tuoretta sianlihaa ja
makkaraa sekä kuk-
kaishunajaa y. m.

Tervakosken Klubin Eläviä Kuvia

„BEDUINI”

pääosissa: Ramon Navarro ja Alice Terry,
näytetään sunnuntai-ina 21/3.

kello 5 ja 7 j. p. p

Pääsy: Klubin jäseniltä vapaa,
muilta 6:-

TERVAKOSKEN V. P. K.

toimeenpane

hihtokilpailut 28/III.- 26. alkaen kello
1/28 aam. I jäsenillensä noin 10 km.
matkalla, sekä kylän pojille kahdes-
sa sarjassa, alle 15 v. ja alle 10 v.
5 ja 1 km. matkalla. Lähtö
hihtomäen alta.

Johtokunta.

hoitanut. Toivomme kaikki, että olisi onni viettää ainakin seitsemänkymmentä vuosipäivääne tässä juhlasalissa. Tämä muistomerkki, joka äsken paljastettiin, ei ole yksin tämän juhlan kunniaksi, vaan on sillä syväisempi merkitys, nämä molemmat muistomerkit tietää sitä, että Teidän muistonne elää vielä silloinkin, kun jo itse olette poistunut tämän kansan keskuudest.

— PITKÄNÄPERJANTAINA pidetään Tervakosken Seurahuoneella JUMALANPALVELUS kello 2 päivällä, jossa past. Toivonen saarnaa ja Tervakosken Sekakuoro laulaa messun sekä muita hengellisiä lauluja.

— ETELÄ—HÄMEEN Suojeluskuntapiirin arpajaisten voittajat pyydetään tuomaan voittoarpansa alikersantti Josefsson'ille, joka toimittaa ne perille ja jakaa voitot asianomaisille.

TERVAKOSKEN V. & U. SEURA

vietti 14 p. t. k. iltaman Seurahuoneella, johon, ikävä kyllä, oli kokoontunut ainoastaan pieni määrä yleisöä. Ohjelman aloitti Tervakosken soittokunta soittaen m. m. aivan uusia sävellyksiä. Hra Eino Sinivuori luki esittäen hauskan murrejutun olympialaisista kisoista. Seräsi sitte Kersti Bergrothin kirjoittama 2-osainen näytelmä „Oikea morsian”, jonka Tervakosken tunnetuimmat näyttelijät esittivät erittäin kiitollisella tavalla. Varsin hauskaa oli Nti Liisa Lehmuksaaren esiintymisessä tutustua aivan uuteen puoleen hänen näyttelemisessään, osoittain hänen monipuolisuuttaan. Esitettävän ujon, mutta silti älykkään ja tunteellisen tytön piirteet, sai hän mainiosti tulkituksi. Toisen naisosan, komean tuomarin tyttären, esitti Rva Gröndahl pirteästi ja tottumuksella. Miespuolisissa osissa ei Herra Hugo Syrjänen alussa onnistunut saamaan oikeaa otetta esittämissään lääkäriin tyyppiin, mutta kohosi huomattavasti pitkin näytelmää ja loppupuolella, jossa hän syvemmin sai purkaa tunteensa, huomasi hänessä tosi näyttelijän. Hyvä kuten aina oli Herra Yrjö Pajunen Eemeliinä, yksinkertaisena rahvaan nuorukaisena. Osassa oli aitoa näläislämmän tuoreutta. Karskiina kapteenina ei Herra Matti Syrjänen myöskään pilannut osaansa, mutta vaivasi häntä vielä jonkun verran alottelijan jäykkyys. Yleisvaikutus oli oiva ja vaikuttava.

Vielä seurasi ohjelmassa voimistelu-seuran esittämää vapaaliikettä Herra K. Heimosen johdolla, joita yleisö mielenkiinnolla seurasi ja olisi toivonut sarjan olevan pitemmänkin.

v. t.

SUOJELUSKUNTA ja LOTAT.

Hiiltoretki Antti'ään hromenra. Kokoontuminen Seuran edustalle kello 9 a. p. täsmälleen. Vanhuksille varataan hevosiä.

Samanaikaisesti tapahtuu sk:n tiedusteluhihto-k'pauu.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 14.

LAUANTAINA 3 PÄÄ HUHTIKUUTA.

1926.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 12.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 250 SM.

Viikkolista:

Tohtori Lönnqvist vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensikerän 7.4 klo 12 päivällä.

Tunnit Sidehuoneella lääkkeiden jakoa ja sidemaittoja varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT:

lähtevät Ryttylästä etelään päin: kello 8,30, 10,58, 4,04 6,28, & 9,03. Pohjoiseen päin: kello 7,08, 10,59, 4,54, 7,02, & 8,41.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoinna joka perjantai kello 5—6,30 j.p.p.

Terwakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

Ampumakilpailu.

Maarianpäivänä toimeenpantiin Terwakoskella ampumakilpailut apteekkarin W. Simberg'in lahjoittamasta maljasta Riihimäen ja Terwakosken sktien kesken.

Kiertopalkinnosta on jo kilpailtu kaksi kertaa, jolloin Riihimäen sk. on ylivoimaisesti voittanut. Ymmärtäen ettei Terwakosken pieni suojeluskunta voi asettaa kilpailuun saman verran hyviä ampujia kuin R:mäki, oli lahjoittaja tehnyt sen muutoksen sääntöihin, että R:mäkeä edusti 10 ampujaa ja T:koskea vain 7. Kilpailu käsittää 15 laukausta makuulta 10-rengastauhuun 300 m. matkalta. Kummastakin sk:sta saa osanottajia olla 15, joista yllämainittujen 10 ja 7 parhaan miesten keskiarvo ratkaisee kilpailun.

Tulokset olivat: R:mäki T koski
Dahlstedt Fr. 126 pist.
Talvenheimo N. 118
Gustavsson L. 118
Oksanen R. 113
Kättö E. 110
Kojola N. 110
Nuotio H. 109
Josefsson H. 108
Nuotio V. 107

Jatk. seuraavalla siv.

Ahdistuksesta toivoon ja rauhaan.

„Terwakosken Kaiulle” kirj.
kouluneuvos
J. H. Tunkelo.

Viborgin tuomiokirkon laajoja seinäpintoja kaunistaa raamatulliset arvokkaat maalaukset. Ikivanha ja arvokastyylinen kirkko on täten tullut Tanskan kansallisyhdytöksi.

Golgatan tapahtumien kuvauksessa taiteilija Joakim Skovgaard ei ole rajoittunut vain tavallisten ihmisryhmien esittämiseen. Voitosta iloitsevien Kristuksen vihollisten, vartiopalvelusta hoitavien sotilasten ja päivystävän upseerin sekä sanattomiksi ja aroiksi joutuneitten opetuslasten lisäksi on kuvattu muuan yksinäinen, hieman erillään istuva nuorukainen. Katse on ihmettelevä, kauvemaksi suunnattu, mutta ilman varmaa „tähtäystä”. Hän aivan kuin etsii selvyttä, arvoituksen ratkaisua, joutuen siinä myöskin kuulemaan — ei ympäristönsä ristiiriitaisia ääniä, vaan omaa sisintä miinänsä.

Jokainen ajatteleva ja sisäiseen tasapainoon pyrkivä ihminen tuntee tuossa nuorena — oman itsensä. Kaikille ei ole suotu sitä onnea ja iloa, että saisi Kristuksen kärsimystapahtuman suuren merkityksen heti ja vaivatta selville. Useimpien meistä täytyy sen edessä pysähtyä, hiljentyä ja uudelleen taas syventyä. Vuotuisesti palautuva „hiljainen viikko” ikäänkuin helpoittaa sitä. Ja jokaisesta pysähtymisestä ja syventymisestä tuntee voittaneensa ja sisäisesti lujittuneensa.

Se ei kuitenkaan toteudu vaivatta. Sisäistä ahdistusta ja painostusta siinä tuntee, kun ratkaisuun ja selvyyteen tahtoo päästä. Tämä on tuhansien kokemus. Eihän ole mitään syytä sitä salata tai

ujostella. Siitä on tuo taiteilijan esittämä nuori rohkaisevana esimerkkinä.

Pääsiäisjulistuksessa on valtavia tosiasioita. Ne tuntuvat ihmiskukuntain sivistyshistoriassa. Kristuksen elämä ja kuolema on alkuna sille uudelle kehitykselle, jossa esim. lapsen henkiin jääminen, naisen ihmisarvo ja veljesrakkaus yhteiselämässä, yhdellä sanalla: hyvä tahto ovat tunnusmerkkeinä. Mutta omakohtainen omistaminen kohtaa vaikeuksia. Kajoan tässä pariin sellaiseen, jotka ovat ajatustemme maailmassa. Ehkäpä ne ovatkin — vähemmän vaikeita.

Voiko esimerkiksi yhden ainoan henkilön uhrautuminen ja välimieheksi antautuminen riittää ainaseksi, siis niin, että hänen varaansa voi ja saa sisäisen rauhansa perustaa?

Kristuksen omien opetuslasten ja apostolien vakuutus kirjoituksissaan on täysin vakuuttava. „Tämän hän teki kerta kaikkiaan, uhratessaan itsensä” Hepr. 7:27.

Mutta elämässäkin on sanoin: paljo uskottuna ikäänkuin yhden ainoan — vieläpä elottoman esineen — varaan. Momen paikkakunnan ja suuren väestökeskuksen turvallisuus esim. ukonilman sähköpurkauksissa on ukkosenjohdattimen varassa. Siihen me uskomme. Kuinka moni meistä kykenee täysin tyydyttävästi selittämään, miksi sähkövoimat kohdistuvat vain tuohon ainoaan, joka iskuille altis on, mutta sen me käytännössä osoitamme, että me siihen tosiasiasiaan uskomme. Ihmissuvun, meidän kunkin oman syyllisyyden — ja sitä tuskin kielämme — on Kristus ottanut omakseen. Häneen kohdistuivat Jumalan vanhurskauden salamat — ja ihmisillä on pelastus ja turva.

Entä tuo puolesta uhrautuminen? Voiko sijaiskärsimys riittää kaikille?

Antakaamme siinäkin elämän olla todistajana. Eräs Atlannilla haal s.r.kkoon

joutunut vaikutusvaltainen liikemies tunnusti elämänsä suuren muutoksen eli kääntymyksen johtuneen siitä, että siinä ainoassa pelastusveneessä, joka jäävuoren kanssa yhteentörmätessä jäi särkymättä ja joka liiaksi täyttyi henkensä puolesta taistelevista ihmisistä, muut pelastuivat vain siten, että venettä ohjaava alipäällikkö antoi määräyksen: yhden täytyy poistua venheestä mereen. Kaikki vaikenivat. Käsky uudistui, revolverikin näkyi määräyksen antajan kädessä. Puhuttiin arvan vedosta. Tyrmistyneiden keskeltä nousee silloin nuori mies ja sanoo: „Kun voin pelastaa muut, teen sen: Ja voin sen tehdä. Minulla on rauha Jumalan kanssa”. Hän heittäytyi mereen — muut pelastuivat kuolemasta. Useat saivat sellaisen todistuksen Jumalasuhteen voimasta, että he itse sitä rupe- sivat etsimään.

Tätä sisäistä rauhaa monen monet kaipaavat. Toiset tietämättään, toiset tietoisesti, vaikka eivät siitä kenellekkään mitään mainitse. Sisäinen ahdistus tuntuu; se on tuntunut jo pitkät ajat. Vielä elää toivon kipinäkin: „Milloin minun taivaalleni, toivon tähti pilkoittaa?”

Kyllä se totentuu. Rohkene tämä uskoa! Odota hiljaisuudessa!

Pari ystävän sanaa — kahden kesken — vaatimattomiksi ohjeiksi.

Ole vilpittömän itseäsi kohtaan. Rohkene olla itsesi kanssa yksin tai paremmin: kahden kesken. Monet pelkäävät itseään. Hiljenny ja pysähdy kuten Skovgaardin nuorukainen Golgatan maalauksessa. Sisimmässäsi puhuu muukin kuin syytöksen ääni. Hiljainen, mutta läpitu- keva kaipauksen ääni: rauhaa anteeksiantoa, vapautusta, pyhää iloa.

Keväturon vesi on voitonvarmaa. Vaikka sitä on vähäisen, se rientää rou- taisen uomansa läpi päämääräänsä, yhty- äkseen suurempaan vesimäärään, jokeen, järveen, mereen. Ihmissielun kaipaus on samanlaisen pyrkimyksen innossa. Anna sen päästä elämään, Jumala-elämän yhteyteen. Älä pane esteitä!

Anna totuuden ja elämänto- distuksen puhua sielullesi. Katsele kaikkea tältä kannalta. Sisäiset vaikutukset ja arvot, omat kokemukset ja elä- mykset vievät eteenpäin. Toivo kir- kastuu. Se tuo elämän rohkeutta ja elä- mään pyhää iloa.

Siellä on ikivanhoilta ajoilta merkil- lisen viisas ohje, jonka kuninkaallinen laulaja on kokemuksenaan sanonut: „Pu- hukaa sydämissänne, vuoteillanne, ja ol- kaa hiljaa!” (Ps. 4:57)

Hiljentyessä me löydämme itsemme. Sydämissämme kohtaa meidät Juma- la Henkensä avulla.

Sinne Hän antaa rauhan, pyhän, kirkkaan, uuden, paremman huomenen.

Mutta niinhän on aina: vasta myrs- kyn tauvottua paistaa aurinko entistä paremmin.

Ahdistus kypsyttää toivoa ja kuljet- taa vapautuksen, pääsiäisen pysyvän, valo- isan ja voittoisan sielunrauhaan.

(Jatkoa ensimmäiseltä sivulta.)

	R:mäki	T:koski
Vijjala V. E.	106 pist.	
Salovaara K.		106
Pajunen Y.		106
Syrjänen L.		105
Ahlfors V.	104	
Wasastjerna H.	102	
Kehvola K.	100	
Sirola E. P.	100	
Yhteensä	1081	767

Jaettuina edellinen 10:llä ja jälkimäi- nen 7:llä on tulos

108,10 pist. 109,57 pist.

Tervakosken hyväksi siis 1,47 pist.

Voitto ei tosiaan ollut ylivoimainen, mutta voitto joka tapauksessa, joka näyt- tää että meillä on eteenpäin menty am- pumataidossa ja kehoittaa meitä uusiin ponnistuksiin.

Suojeluskunnan

HIHTO- ja REKIRETKI Vähikkälän Anttilaan viime sunnuntaina muodostui erittäin mielenkiintoiseksi ja virkistäväksi.

Hihtoretkestä tehtiin samalla harjoituskilpailu tiedusteluhiihdossa, nim muo- doin että hiihtäjien piti matkallaan Anttilaan käydä kahdella tarkastusasemalla, joista toinen oli Huistlammen eteläosassa ja toinen Sokslammen pohjoispuolella se- kä sieltä suoraan Anttilaan. Tähän kilpai- luun otti osaa 13 miestä, joista lyhimmän ajan käytti E. Sinivuori, aika 1.09.02.

Lähinnä seuraavat olivat: H. Nuotio 1.12.08, L. Syrjänen 1.19.35, S. Langhoff 1.22.25 ja S. Jokinen 1.25.05.

Kilpailun aikana olivat määräraikaan perille saapuneet Lotat, nuoremmat hiihtäen ja vanhemmat hevosilla, sekä ne suojeluskuntalaiset, jotka eivät ottaneet osaa kilpailuun. Kaikkiaan kerääntyi Anttilaan noin 85 henkeä, joille Anttilan ystävällinen ja vieraanvarainen isäntävä- ki heti tupaan tultuamme tarjoi kahvia leipineen ja kakkuineen. Lotatkin olivat tuoneet mukanaan kahvia ja voileipiä, joilla kestiä jatkettiin.

Siellä ollessa järjestettiin vielä „esi- kunnan kilpailut”, joiden sääntöjen mu- kaan jokainen sk:n esikunnan jäsen sai valita itselleen 3 hiihtäjää, itse ollen nel- jäntenä ja näiden välillä toimeenpantiin viestinhiihto noin kilometrin pitkällä vai- kealla murtomaaradalla. Arpa antoi kas- vatuspäällikölle oikeuden valita ensim- mäisen miehen, jolloin hän tietysti siep- pasi parhaan hiihtäjämme H. Nuotion ottaen toiseksi vanhan tasamaa hiihtä- jäveteraanin E. Jokisen ja kolmanneksi nuorukaisen T. Sillantien. Paikallispääl- likkö valitsi kolme nuorta miestä, L. Syr- jäsen, T. Launoksen ja A. Heinosen.

Näiden kahden ryhmän välillä syn- tyi sitte jännittävä ottelu. Nuotio lensi läpi radan tunnetulla tavallaan, tuottaen ryhmälleen hyvän etumatkan, jolla kil- pailu jo katsottiin ratkaistuksi, mutta kun rata ei ollutkaan tasamaata, vaan siinä oli hyvinkin jyrkkiä nousuja, niin Jokinen ei onnistunutkaan säilyttämään etumatkaa, vaan oli luovuttava siitä pai- kallispäällikön toiselle miehelle. Hänen kolmas miehensä pitensi vielä etumatkan muutamalla kymmenellä metrillä. Nyt oli kysymys jaksaisiko paikallispäällikkö, joka ei useinkaan ole kilpailuradalla nähty, säilyttää tämän etumatkan, vai voitaisi- ko häntä kasvatuspäällikkö. Rata alkoi alasmäellä ja siinä saavutti kasv. p. jo paik. p:kon hyvän matkan, mutta ylös- mäessä jälkimäinen otti häviönsä takasin, paluumatkalla kävi alasmäessä samalla tavalla, mutta viimeisessä ylösmäessä ve- nyi välimatka venymistään, joten paik.p. saapui maaliin ensimmäisenä. Kolmante- na suoriutui salkuton esikuntajäsen ja neljäntenä taluspäällikkö. Kansliapääl- likkö ikävä kyllä veti tällä aikaa kotonaan unta.

Vilkkaan karkelon jälkeen, jonka tahdista hanuri piti huolen, käännettiin kello 2 aikana sukset kotiapäin. Iloisen ja kirjavan kuvan muodosti auringon hohtamalla lumihangella tämä suuri joukko harmaatakkisia suojeluskuntalaisia ja lottia puettuina monivärisiin hiihtopukuihin.

Jokioisten Pienviljelijäkoulun opintomatka.

Viime vuoden elokuun 23 päivänä tekivät Jokioisten Pienviljelijäkoulun oppilaat johtajansa, opett. Härkälän johdolla opintomatkan Hämeenlinnan ympäristöllä olevilla suurtiloille. M. m. kävi he Tervakoskella. Matkastaan on mainittu koulu lähettänyt lehdellemme erään oppilaan kirjoittaman laajan matkakuvauksen, josta lainaamme sen osan joka koskee Tervakoskea.

„Paturin tilalta palasimme jälleen Kuumolaan, josta jatkoimme matkaamme kahdella autolla Tervakoskelle. Matkalla poikkesimme Napialan kylässä sijaitsevalle Nuorentalon tilalle, jossa ystävällinen ja vieraanvarainen emäntä avasi meille malliksi kelpaavan kotinsa ovet. Kävimmekin tilan kaikki paikat navetas- ta alkaen ja sitten tuo hyväntalouden emäntä tarjosi meille parhaimmissa huoneissaan virvokkeita ja hyvää se tekikin auto-ajelun jälkeen. Myöskin naapurin Keskivarin tilalla pistäydyimme ja samanlaisen lohteliaisuuden ja vieraanvaraisuuden saimme sielläkin osaksemme. Lauloimme muutamia isänmaallisia lauluja näille raapuruksille ja hauskein muistoin läksimme taas jatkamaan automatkamme, Nuorentalon iloinen ja nuorekas emäntä seurassamme. Tervakoskella emäntä Nuoritalo toimi oppaanamme hra Laition kanssa. Menimme ensin Tervakosken tehtaan Seurahuoneelle, jota oppaamme kertoivat käytettävän: kirkkona, kokoussalina, teatterina, elävänkuvain näyttämönä ja tanssisalina. Muista rakennuksensa löytyvistä huoneista kävimme keittiössä ja biljardisalissa; tämän jälkeen käväisimme Tervakosken kansakoululla jossa arvoisa johtajatar näytti meille koulun huoneustot ja antoi tietoja sikäläisistä

kouluoloista.

Kansakoululta jatkoimme matkaamme Tervakosken tehtaan työväestön asunnoille, joissa vallitsi mitä oivallisin siisteys ja järjestys. Kullakin perheellä oli hallussaan 1 tai 2 huonetta ja keittiö sekä pieni puutarhamaa, johon viljelijät voivat saada tehtaan taimistosta taimet ja siemenet. Oli hauskaa nähdä miten nuo hyvin hoidetut pikku puutarhat kaunistivat noita hauskoja rakennuksia. Tehtaan virkailijoiden asunnoilla myöskin kävimme ja niistä voi sanoa aivan samaa kuin edellisistä, erotuksena olivat vain tilavimmat huoneustot ja suuremmat puutarhamat. Tervakosken kartanon puutarhamaalla pistäydyimme myöskin, sekä siellä olevilla kasvihuoneilla ja kasvivilavoilla. Tervakoski hauskoine pikku koteineen ja viehättävine puutarhoineen oli suureksi opetuksiksi meille. Tervakoskelta palasimme jälleen Kuumolaan, josta sitten lähdimme autolla kuuluisaan Harvialaan.”

Janakkalan kunnallisverotus.

„Häme“-lehden toimitus oli, kerrotaan mainitussa lehdessä, kysynyt Janakkalan kunnan kamreeri Lahdentaukselta vaikuttaisiko Tervakosken tehdas mahdollisesti Janakkalan kunnan alhaiseen veroäyriin. Herra Lahdentaus vastasi että „Tervakosken vaikutus tässä suhteessa on varsin pieni. Pääsyyinä näin pieneen veroäyriin on kaikkien veroitettavien mahdollisimman tarkka verottaminen. Sitä on Janakkalassa koetettu toteuttaa ja siinä on onnistuttukin, niin että veroäyri on vähemmän kuin puolet kaikkein useimpien kuntain veroäyristä.”

Mainittu vastaus tuntuu hiukan kummalliselta, koska tämänkin vuoden verotuksessa tulee Tervakosken tehdas ja sen paikallinen henkilökunta maksamaan runsaan viidennen osan koko kunnan verosta. Samalla mainittakoon että tämän viidennen osan veronmaksajien nauttimat edut — esimerkiksi kansakoulurasituksessa — tulevat lie kunnalle melko huokeaksi.

Luonnollisesti kamreeri Lahdentauksen lausuma seikka merkitsee paljon ve-

roäyriin pienuuteen, mutta on siihen asetettava muitakin seikkoja, myöskin Tervakoski ja muut kunnassamme löytyvät tehtaat esim. Virala, Leppäkosken tehtaat, y. m. ja ennen kaikkia se, että Iurnan kansakouluverkko oli aikoinaan jo tehty niin täydelliseksi, ettei enää ole sanottavasti painamassa verotettavia kansakoulujen rakennuskustannukset.

— KUOLLUT. Maaliskuun 26 päivänä kuoli Tervakosken Annilassa neiti Hilma Salo 28 vuoden ikäisenä.

— KYLÄN JÄRJESTYSMIEHEKSI ja SEURAHUONEEN VAHTIMESTARIKSI on 40 hakijasta valittu Hikiän poliisikonstaapeli EINAR MANNER, sekä emännöitsijäksi Rouva MANNER.

— SAIRAANHOITAJATTAREKSI neiti LEMPI POHJOSEN tilalle, joka muuttaa Ilmajoen sotilassairaalaan, on valittu rouva ELLI SIREN, Tervakoskelta.

— „TERVAKOSKEN KAIKU” on nyttemmin muiden sanomalehtien kaltainen siinäkin, että se on postilaitoksen tilausluetteloissa. Sen tilauksia ottavat vastaan maan postikonttorit ympäri Suomen. Tähän asti on jokainen postin välityksellä lähetetty numero ollut varustettava postimerkillä, nyt suoritetaan maksu siitä postilaitokselle kerta kaikkiaan. Aina vain eteenpäin.

Suojeluskunnan iltama

viime Maarianpäivänä oli kerännyt saan täyteen yleisön. Tervakosken suittokunnan esitettyä muutama numeroita piti valistusohjaaja Karjalainen voimakkaan puheen suojeluskuntien merkityksestä kansallenne. Suojeluskunnat tekevät suurta valistusyötä, ne loivat kansamme yhteiskuntaa säilyttävissä aineksissa yhteenkuuluvaisuuden tunnetta. Samoin suojeluskuntien työ urheilukasvatuksen alalla on kaikkein ensimmäisiä. Ja kun näiden lisäksi suojeluskuntien päätehtävä, kansamme puolustuskunto-

den ylläpitäminen, mainitaan, niin on ymmärrettävissä miksi suojeluskuntaliike on muodostunut meidän voimakkaimmaksi järjestöksemme. Ohjelmassa seurasi mieltymyksellä kuultua yksinlaulua, jota esitti opettaja Hilja Memmsen opettaja Anna-Liisa Ockenströmin säestämänä. Iltamassa esitetty kaksinäytöksinen näytelmä „Alkea uhri” on suoranainen muunnos näytelmästä „Kultaristi” ja puolustaa hyvin paikkaansa suojeluskuntien iltaohjelmissa. Esitys oli erikoisen ansiokasta. Rouva Gröndahl Annikina teki kauniin huomana tästä isänmaallista innostusta huokuvasta työstä. Erikoisesti tahtoisin mainita kauniin kohtauksen toisessa näytöksessä, jossa taistelu veivollisuuden ja rakkauden välillä sai niin herkän ja vaikuttavan tulkinnan. Neiti Liisa Lehmuksaari samoin Elinä voitti kaikki aikaisemmin näkemäni osat. Hänen ilmehikäs äänetön näyttelimensä ensi näytöksen lopussa oli syvästi elettyä. Jos tällä lupaavalla näyttelijällämme vaan riittää innostusta, on hän vielä esittävä monta kaunista saavutusta. Miesosissa niitti kauniin voiton myöskin hra Hugo Syrjänen. Hänen Orvonsa oli otettu hillityssä sävyssä ja se säilyi siinä johdonmukaisesti. Osan voimakkaat repliikheet eivät yhtään kokonaisuutta särkeneet. Samoin sai hra Leevi Syrjänen Juhonsa paljon hehkuvaa intomielteä ja vei osansa kaikella kunnialla. Hra Yrjö Pajunen piti kuten aina Oululaan hyvää tuulta yllä katsomossa. Osan kokonaisvaikutus ei kumminkaan ollut mielestäni yhtä eheä kuin tavallisesti. Ensimmäinen näytös ei mennyt samassa äänilajissa kun toinen, joka oli — ylitsevuotavan hupain kyllä — ehken vähän liian voimakkaasti karikerattu. Hra Pajunen, tämä meidän Lidforssimme, on päässyt jo sille asteelle, että hänen tarvitsee vain ilmestyä näyttämöllemme niin yleisö on jo hyvällä tuulella. Kappaleen kokonaisvaikutus oli eheä ja vaikuttava.

Suojeluskuntaviikkomme alkoi tänäkin vuonna arvokkaalla ohjelmalla.

I p i s .

— SUOJELUSKUNTA. Alipäättelys-
tön ajo hihto-kilpailut pidetään toisena
Pääsiäispäivänä kello 12 päivällä.

Kokoontuminen Seuralle.

ILMOITUKSIA.

Tervakosken Virkailijain ja Työnjohtajien
Säästörahaston

vuosikokous

pidetään Seurahuoneella maanantaina
huhtikuun 12 p:nä kello 1/2 7 ill.

Puheenjohtaja.

Tervakosken Osuuskauppa r.l.

sääntöjen määräämä KEVÄTKOKOUS
pidetään Seurahuoneella sunnuntaina huhtikuun 11 p:nä kello 4 j.p.p. Kokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1. Hallituksen selonteko osuuskunnan toiminnasta kahden kuun ajalla.
2. Kertomus osuuskunnan toiminnasta päättyneen tilikauden ajalta.
3. Tarkastajain kertomus tilikauden hallinnon ja tilien tarkastamisesta sekä heidän lausuntonsa.
4. Tilinpäätöksen vahvistaminen.
5. Vastuuvapauden myöntäminen hallitukselle.
6. Kysymys ylijäämän käyttämisestä.
7. Määrätään tilintarkastajain palkkiot.
8. Valitaan kuluvaa vuotta varten vähintään kaksi tilintarkastajaa ja näille yhtä monta varamiestä.

HALLITUS.

— PÄÄSIÄISJUHLA-ohjelmista pyydämme huomauttaa yleisöllemme. Ensimmäisenä iltana on Klubin iltama, jossa esitetään tunnettu farssi „Lainattu rouva”, jota katsellessa ei varmaankaan monen jää silmät kuiviksi — naurusta. Toisena päivänä on taas Kansantantu-iltama, joka on meillä ensimmäinen tämänlaatuinen tilaisuus ja jonka valmistamiseen on pantu paljon vaivaa ja huolta. Kummatkin tilaisuudet pitänee yleisömmme muistissaan.

TERVAKOSKEN KLUBI

järjestää

Yleisen iltaman

Seurahuoneella ensimmäisenä Pääsiäispäivänä kello 1/2 8 illalla.

Ohjelma: Torvisoittoa
Näytelmä:

„Lainattu Rouva”

3-näyt. huvinäytelmä.

Yleinen tanssi.

Pääsy: 8:- ja 5:-

KANSANTANTU- ILTAMA

toimeenpannaan Seurahuoneella toisena
Pääsiäispäivänä kello 7 ill.

O H J E L M A :

Soittoa.

Tervehdyssanat.

Kansantantuoja:

1. Länsigöötanpolska,
2. Miespaha pulassa,
3. Koiviston polska ja Sappo,
4. Hallingintanhu,
5. Kolmenmiehenpolska,
6. Gottlanninkatrilli,
Soittoa.
- Kansantantuoja:
8. Niittotanhu,
9. Taalaistanhu,
10. Kynkkällepakko,
11. Puukenkätanhu,
12. Fryksdaalinpolska,
13. Pohjalainen häämenuetti,
14. Skrälat, tanhu Keski-Ruotsista.
Karkeloa.

Oikeus muutoksiin pidätetään.

Pääsy: aikuisilta 5:- lapsilta 3:-

Tervakosken Klubin

Eläviä Kuvia

„KEMUJA, KIEMAILUJA, KYYPAREJA”

Majakka & Perävaunu,

näytetään tiistaina 6 p. huhtik.
kello 7 illalla.

Pääsy: Klubin jäseniltä vapaa,
muilta 6:-

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 15.

LAUANTAINA 10 PNÄ HUHTIKUUTA.

1926.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 12:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 2/50 SM.

Viikkolista:

Tohtori Lönnqvist vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensikeran 21.4 klo 12 päivällä.

Tunnit Sidehuoneella lääkkeiden jakoa ja sidemuttoja varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT:

lähtevät Ryttylästä etelään päin: kello 8,39, 10,58, 4,04 6,28, & 9,03. Pohjoiseen päin: kello 7,08, 10,59, 4,54, 7,02, & 8,41.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoina joka perjantai kello 5—6,30 j.p.p.

Terwakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

— Avioliittoon vihittiin viime lauantaina Tervakoskella hra Wainö Wainio ja nti Sandra Sillantie.

— Radiossa kuultiin viime lauantaina Suomen Radioyhdistyksen lähettämänä kapellimestari Aksel Hammarin säveltämät „Tervakosken Klubin marssi” ja „Salomonin marssi” Rannikotykistörykmentin soittokunnan esittämänä.

— Euran kirkkoherraksi on valittu 3:lla vaalisijalla ollut Ilomantsin kirkkoherra M. M. Hellevuori. Kuten muistettaneen toimi kirkkoherra Hellevuori useat vuodet Janakkalan kappalaisena.

— Tervakosken Osuuskaupan myynti t. v. alkukuukausilla oli:

tammikuu	Smk. 157,753:60
helmi „	„ 177,649:60
maalis „	„ 218,825:60

Smk. 554,228:80

Edellisen vuoden vastaavan ajan myynti oli Smk. 541,516:10, joten lisäksi on Smk. 12,712:70.

Kevätkaudemme yhdistystoiminta.

Päätymässä oleva kevätkauden yhdistys- ja seuratoiminta osoittaa mitä ilahduttavinta nousua. Pitkään aikaan ei liene kylässämme järjestetty niin paljon juhlia ja iltamia kuin tänä kevätkautena ja yleisöä on aina riittänyt niihin. Tämä todistaa, että pari vuotta sitte alkaneesta elävään kuvain aiheuttamasta kuolleesta ajasta ollaan pääsemässä. Tämän on mielihyvällä paneva merkiile jokainen kylämme sivistyselämään innostunut.

Tämän kevätkauden huomattavista juhlista ja iltamatilaisuuksista tahtoisin palauttaa mieliin jouluaikaiset Klubin ja voimisteluseuran juhlit. Kevätkaudella antoi voimisteluseura vielä yhden iltamatilaisuuden. Kevätkauden juhlien arvoa lisäsivät vielä konsuli Waseniuksen muutokuvan paljastamisjuhla sekä suojeluskuntaviikon juhlaillat.

Kun Pääsiäisjuhlan onnistuneet illamat, m. m. suuritoinen kansantänhuilama vielä mainitaan, liennemme oikeutetut sanomaan että kulunut kevätkausi toiminnassa etsii vertaistaan aikaisemmilta vuosilta. Vielä on iltamapuuhajillamme harrastusta lähteä vierailullekin naapurikyliin, joka aina vain todistaa innostuneisuutta ja harrastusta, joka kylämme henkisen elämän ylläpitämiseksi yhä jatkukoon ja kasvakoon.

HUOMATTAVA TEATTERIVIERAILU TERVAKOSKELLA.

Kiertue Rautio—Leistén Klubitalolla ensi keskiviikkona.

Keskiviikkona t. k. 14 r:nä on Tervakosken Klubitalolla varsin huomattava teatterivierailu, jonka kevään

tulosta huolimatta toivomme saavuttavan yleisön jakamattoman kannatuksen. Kiertue Rautio—Leistén, jonka jäsenistö on kokoonpantu pätevistä ja tunnetuista voimista, esittää silloin täällä amerikalaisen O'Keeffen kirjoittaman 4 näyt. historiallisen näytelmän „Keisari Napoleon I”. Seurue on kaikkialla saanut sekä esityksestä että näytelmästä osakseen suurta tunnustusta. Aiheeltaan on näytelmä mitä kiintois n. — saahan yleisö siinä nähdä elävänä yhden historian suurimmista henkilöistä.

Kehoitamme paikkakuntalaisia runsain joukoin saapumaan tähän huomattavaan, ensi-arvoiseen taidetilaisuuteen.

„Lainattu Rouva”

Ensimmäisenä Pääsiäispäivänä pidetyssä Klubin iltamassa, jossa kuten luonnollista oli yleisöä runsaasti, esitettiin mainio farssi „Lainattu rouva”. Kappale on reipasten ja tilannekomiikon varaan rakennettu saksalainen pila ja on omiaan pitämään yleisön mel-nkiintoa ja iloa yllä. Sanottakoon heti että esitys onnistui. Mutta tulella oli-in parhaat voimamme. Tarkkaavainen kylä voi huomata silloin tällöin muistamattomuushäiriötä, joka ei todellakaan ole ihme, kun ottaa huomioon että tämä oli jo lie neijäs „ensi ilt” kuukauden ajalla samojen henkilöiden esittämänä. Vauhtia ja ruttiinia oli kappaleessa yllin kyllin. Yksityiset osat olivat jaettu näyttelijätärpömusten mukaan. Rouva Gröndahl, akkaakseni naisista, oli mitä viehkein „lainattu rouva” Hänen vilkas ja vivahdurikas näyttelemisensä oli ansiokas saavutus. Nautinto oli katsella hänen kaksoisnäyttelemistensä sedälle ja „miehellensä”, ilmeiden käyttö oli mitä oivallisin. Ellinä nti Liisa Lehmissaari ei myöskään jättänyt toivomisen varaa. Hapan ja är-

tynyt mieliala säilyi katkeamattomana, oivallinen tohvelisankaritartyppi. Miesosissa liitti hra Hugo Syrjänen uuden hupaisen tyypin näkemiimme. Vauhti ja reippaus ei puuttunut, mutta ankarimmissakaan suuttumuksen ja epätoivon hetkillä ei hän yhtään eksynyt liioitteiluun, joka tällaisissa osissa on aina vaara tarjolla. Hra Yrjö Pajusen setä oli taas sitä oikeaa muhoilevaa huumoria, jota hänellä tämänkin näytäntökauden aikana niin usein olemme saaneet katsella. Uusi mieluinen tuttavuus oli hra Hannu Nuotio taiteilija Aarniona. Todellinen pehmeä ja osaansa tyytyvä tohvelisankarityppi.

Yhteisnäyttely oli vauhdikasta, joskin havaitsi muistamattomuutta, mutta sekään ei kokonaisvaikutusta häirinnyt. Kiitollista yleisöä oli täysi sali.

I p i s .

— Kotikasvatusta koskevia esitelmiä pidetään kansakoululla torstaina t. k. 22 p:nä. Ohjelmasta lähemmin seuraavassa Kaiussa.

— Lähetysjuhlaa vietetään Tervakoskella sunnuntaina t. k. 25 p:nä. Puhujista y. m. lähemmin Kaiun ensi lauantaan numerossa.

Kansantanhuitama.

Toiseksi pääsiäispäiväksi oli Tervakosken Lotat ja Suojeluskuntalaiset järjestäneet Seurahuoneelle kansantanhuiltaman. Yleisöä oli kerääntynyt Seurahuone tupaten täysi, joka osoittaa, että sillä oli innostusta asialle. Tervakosken soittokunnan esitettyä muutamia numeroita, piti värikkään kansallispukeuden tanssijajoukkonsa puolesta tervehdyspuheen herra K. Emil Nyman, teroittaen mieliin kansantanhujen suurta merkitystä jokaisen kansan aikaisemmassa sivistyselämässä ja valittaen sitä kulttuuritappiota, jota olemme kärsineet kauniiden kansantanhujen ja leikkien jouduttua syrjäytetyksi kaikkennäköisten muotitanssien tieltä.

Kansantanhut olisivat siis uudelleen saatava esille esi-isiemme arvokkaana perintönä.

Ohjelmassa seurasi 14 eri kansantanhua, jotka olivat hra Nyman'in johtamia ja jotka poikkeuksetta todistivat uutteraa ja voimaperäistä harjoitustyötä. Hra Nyman'ille on annettava täysi tunnustus saavutuksesta, joita reipas kansantanssijoukkio osoitti. Tahtomatta erikoisesti lähteä erittelemään kutakin numeroa, kaikki kun menivät onnistuneesti ja reippaasti, palauttaisain vain mieliin reippaan „Miespaha pulassa” ja pirteän „Gotlan-ninkatrillin”. Samoin musikaalista ohjasta todisti „Niittotanku” ja ennen kaikkea „Pohjalainen hämmenuetti”. Hupaiset ja vaikeat kaksintanssit „Hallingintanku” ja „Puukenkätanssi” olivat virkistävänä vaihteluna. Vielä tahtoisin muistuttaa ohjelman viimeistä numeroa „Skrälät”, Keski-ruotsalainen kansantanku, joka erikoisuudellaan ja viehkeydellään oli silmää hivelevä.

Kaiken kaikkiaan on sanottava että kansantanku-iltama oli uutuudenviehätykseltään ja arvoltaan onnistuneimpia mitä meillä on pitkään aikaan pidetty ja olisi varmasti vieläkin omiaan keräämään uudistettuna monilukuisen katsojajoukon.

PIKKU-UUTISIA.

— Saappaat, jollaisia nykypäivien suutarit eivät kai enään saa kokoon, on työmies Otto Syrjäsellä Napjalassa. Saappaat ovat „plankkisaappaat” ja valmistit ne Nylund-vainaja yli 50 vuotta sitte. Niitä on pidetty joka kesä ja ainoastaan yhden kerran korjattu, nimittäin 25 vuotta sitte pisti Ville Valo niihin puolipohjat. Saappaat ovat vielä aivan kirkkokunnossa kerrottiin meille ja ulkonäöstä päätäten kestävät varmasti toisen puolivuosisatosen.

KIERTUE Rautio—Leistén

Tervakoskella ensi keskiviikkona 14/4.
kello 8 ill.

AINOA VIERAILUNÄYTÄNTÖ KEISARI

Napoleon I

4-näyt. historiall. näyt. kirj.
Reggie O'Keeffen

Liput: 12.-, 10 - 8.- ja 5.-

ILMOITUKSIA.

Tervakosken Klubin

Eläviä Kuvia „Villi Bill Hickok”

pääosassa William S. Hart
näytetään sunnuntaina huhtik. 11 p:nä
kello 7 ill.

Pääsy: Klubin jäseniltä vapaa,
muilta 6:-

TERVAKOSKEN KLUBIN

Jäsenmaksuja,

2 neljännes, kannetaan Seurahuoneella
sunnuntaina huhtik. 11 p:nä kello 1/2 6
alkaen.

Tervakosken Virkailijain ja Työnjohtajien
Säästörahaston

VUOSIKOKOUKSESTA
ensi maanantaina kello 1/2 7 ill.
muistutetaan täten.

T:ksken Osuus- kauppa r. l.

Saapunut:

Puuvillakankaista,
Hattuja ja Lakkeja,
Lapikkaita,
Naftaliinia,
Paitoja,
Miesten Puseroja, housuja ja
Kauluksia,
Faneeritarjottimia ja
Lippaita.

Superfosfaattia, Luujajouhoja,
Kaljajouhoja, Rehujaouhoja,
Vehnänleseitä, Soijarouheita, ja
Pellavansiemenjouhoja.

2 vuotta vanha, käyttämätön,
SINGER

perheompelukone, myytävänä joko käteisellä tai vähittäismaksulla sopivasti.

Juho Salolla Tiettyssä.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 16.

LAUANTAINA 17 PÄIVÄ HUHTIKUUTA.

1926.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 12.— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 2½ SM.

Viikkolista:

Tohtori Lönnqvist vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensikeran 21.4 klo 12 päivällä.

Tunnit Sidehuoneella lääkkeiden jakoa ja sidemuttoja varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT:

lähtevät Ryttylästä etelään päin: kello 8,39, 10,58, 4,04 6,28, & 9,03. Pohjoiseen päin: kello 7,08, 10,59, 4,54, 7,02, & 8,41.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoinna joka perjantai kello 5—6,30 j.p.p.

Terwakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

— KUOLLUT. T. k. 8 p:nä kuoli Lammin Mommilan kartanon omistaja agronomi O. E. Sandström 59 vuoden ikäisenä. Agronomi Sandströmin muistanee jokainen entinen tervakoskelainen siltä ajalta, jolloin hän oli Tervakoski A. B. tilainhoitajana, josta toimesta hän erosi vuosisadan vaihteessa. Tervakoskella oloaikanaan oli agr. Sandström rouvineen innokkaasti mukana kylämme sivistyselämässä, toimien m. m. Klubin puheenjohtajana.

— 75 VUOTTA täyttää t. k. 20 p:nä leskirouva Amalia Nyström Tervakoskella.

— 50 VUOTTA täyttää t. k. 23 päivänä hienovalssari Emil Koskivirta Tervakoskella. Herra Koskivirta on aina mukana suojeluskunta-, voimisteluseura- ja palokuntaharrastuksissa ja kaikissa tarmolla ja innostuksella. Pyydämme lausua onnittelumme merkkipäivän johdosta.

— LÄHETYS JUHLASSA sunnuntaina t. k. 25 p:nä on juhlapuhujana pastori E. J. Hakala. Tarkemmin ensi viikon Kaiussa.

Onko paikallinen säästökassa tarpeellinen?

Moni olisi ehkä valmis ensi hetkellä vastaamaan yllämainittuun kysymykseen kielteisesti. Meillähän on useita suurpankkeja naapuruurossamme ja ne joilla on niin suuret tulot, että he niistä voivat tallettaa, asettakoot niihin.

Mutta kuten kaikki tiedämme on ihmisen luonto heikko. Kun vastuksellinen kivi vain tiellä löytyy, heitetään suorittaminen toistaiseksi, annetaan hyvän aikkeen raueta. Jos sitä vastoin paikkakunnalla löytyy laitos, joka vastaanottaa myöskin pieniä talletuksia, muuttuu asia toiseksi. Silloin varmasti moni, joka tallettaa ylijäämänsä, vaikka pienenkin, katsoo turvallisemmin tutevaisuuteen. Tosi tarpeen sattuessa tuo säästörahahan aina on käytettävissä. Mutta säästöpankki vaikuttaa täysi-ikäiseen kuin savipankki lapseen. Rahat ovat saatavissa kunhan tuon savipankin särkee. Lapsi useimmissa tapauksissa jättää tämän tekemättä. Samoten koettaa aikuinen tulla toimeen ilman niitä pieniä säästörahoja, jotka hän pankkiin on tallettanut ja monen vuoden pienet talletukset muodostuvat siunaukseksi vanhukselle, joka nuoruuden päivinä on ollut selvänäköinen ymmärtämään säästäväisyyden merkitystä.

Lienee tuttua että muutama vuosi sitten Tervakosken virkailijat ja työnjohtajat perustivat säästörahaston. Koska tämä rahasto lienee aikeissa uudistaa sääntönsä saadakseen ne virallisesti vahvistetuksi, rohkenee allekirjoittanut tehdä ehdotuksen, että tehtaan työväki oikeutettaiisiin liittymään tähän rahastoon. Vielä voisi ajatella, että se laajennettaisiin n. s. huoltokonttoriksi, joka myöskin pitäisi huolen jäsentensä vero- ja vakuu-

tusmaksuista siinä muodossa, että se, joka tahtoo käyttää rahastoa tähän tarkoitukseen, ilmoittaa sen hoitajalle vuotuiset yllämainitut menonsa, jotka tasaisesti jaettuina jokaiselle tilipäivälle rahaston puolesta nostettaisiin jokaisen palkasta, jolloin rahasto lankemispäivinä hoitaisi maksujen suorituksen. Tällöin tuntuisi verotaakka huokeammalta, kun se jakaantuisi vuoden kaikille kuukausille ja rahaston jäsenet saisivat lukea hyvään korkotulot tallettamistaan rahoista.

Yhtä luonnollinen kuin välttämätön erä on kuitenkin, jotta rahasto voittaisi luottamusta, ettei yksityisten tallettajain säästöjä paljasteta asiaan kuulumattomille.

Kun säästörahasto-kysymyksellä varmaankin on merkityksensä paikkakunnan väestölle, olisi suotava saada se lähemmin selvitetyksi ja toivon minä että Kaiun toimitus palstoillaan antaa tilaa lausunnoille tässä kysymyksessä.

E. G.

Tervakosken Osuuskauppa r.l. kevätkokous

pidettiin Seurahuoneella sunnuntaina t. k. 11 p:nä. Kokouksen avasi hallituksen puheenjohtaja V. Helle. Koska kokouksen laillisuutta vastaan ei ollut muistuttamista valittiin kokouksen puheenjohtajaksi kaupanhoitaja P. Törnroos, pöytäkirjaa piti hallituksen sihteeri R. Helle. Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin brat E. Jokinen ja J. v. Jokinen.

Kertomus kahden kuun ajalta, vuosikertomus ja tilintarkastajain lausunto hyväksyttiin keskustelutta. Vuosijäjänpäätettiin yksimielisesti hallituksen ehdotuksen mukaan käyttää seuraavasti:

Korkoa osuuspääomalle 312:50
 Ostovoittoa jäsenille 2% 45,000:-
 Helsingin osuuskauppiirille 200:-
 Vararahastoon 45,852:13
 Smk. 91,364:63

Kuluvan vuoden tilejä tarkastamaan valittiin S. O. K. edustaja sekä herra E. Grönblom vakinaiseksi, sekä näiden varamiehiksi hrat E. Jokinen ja Kalle Vainio.

— Esitelmiä kasvatuksesta pitää kotikasvatusyhdistyksen puhuja opettaja rouva Anni Tukiainen kansakoulullamme ensi torstaina, huhtik. 22 p:nä täsmälleen kello 7,30 illalla. Niitä kuulemaan ovat kaikki aikuiset tervetulleet. Koska kasvatusta kuuluu kaikille, oli sitten kysymys itsekasvatuksesta tai toisten kasvatuksesta, niin ei kenenkään pitäisi jäädä tilaisuuteen saapumatta. Uusia herätteitä, uutta innostusta ja uusia näköaloja ainutlaatuisesti tärkeässä kasvatustyössä tällaiset esitelmät kuulijassa luovat. Ohjelmassa on myöskin vuorokeskustelua y. m.

— Janakkalan N. N. K. Y:n vuosijuhlaa vietetään Leppäkosken Seurakuntatalolla huomenna klo 2 päivällä. Puhujina pastori Reunanen, voimistelunopett. Aina Wilskman y. m. Jäsenkokoitus samassa paikassa klo 11 päivällä.

— Tervakosken virkailijain ja työnjohtajien säästörahaston vuosikokous pidettiin t. k. 12 p:nä. Kokouksessa johti puhetta luutn. Gröndahl ja pöytäkirjaa piti hra E. Launis. Vuosikertomuksen oli laatinut rahaston sihteeri hra E. Launis, ja hyväksyttiin se keskustelutta. Samoin hyväksyttiin tilit ja myönnettiin johtokunnalle tiiväpaus. Rahaston johtokuntaan valittiin puheenjohtajaksi luutn. Gröndahl, sihteeriksi hra E. Launis ja rahastonhoitajaksi rva Anna Nieminen, sekä varalle hrat S. Langhoff ja A. Wallinheimo. Tilintarkastajiksi valittiin nti Ines Brofeldt ja hra E. Grönblom, varalle hra B. Laitio.

Tervakoskelaisten illanvietto Launoisissa.

Viime sunnuntaina tekivät tervakoskelaiset retken Launoisten Kansallistalolle järjestäen siellä iltaman. Mainitusta iltamasta kirjoittavat „Riihimäen Sanomat” seuraavasti:

Tervakosken Soittokunta ja Seuranäyttelijät järjestivät vierailuillanvieton Launoisten Kansallistalolla viime sunnuntaina, ja tämä harvinainen naapurivierailu sekä jo edeltäkäsikin hyväksi tunnettu ohjelma olivatkin koonet yleisöä salin täydeltä. Ohjelman aloitti Tervakosken soittokunta etevän johtajansa, hra Hammarin, säveltämällä „Komentajan marssilla”, jonka yleisö heti otti vastaan vilkkaalla suosiosoitoksilla. Tämän jälkeen seurasi monipuolinen konserttiohjelma, kuten Rossiniin „Sevillan parturi”, Rubinsten „Ständchen”, Corpin „Sandigo”, Rosenranz'in „Unkaril. kulkuset” y. m., jotka kaikki näin maallikon korvilla kuultuina olivat hyvin hiottuja ja esitettiin suurimalla sointupuhtaudella, todistaen Tervakosken soittokunnan korkeata tasoa. — Seuranäyttelijät esittivät U. V. Valakorven yksinäyt. murhenäyt. „Harha-askeleita” ja Kersti Bergroth'in uusimman 2 näyt. näytelmän „Oikea morsian”. Näyttämölle asetut oli kummassakin kappaleessa yksinkertainen, joten siitä ei ole erikoista mainittavaa. Näyttelijöistä mainittakoon rva Gröndahl'in „harha-askeleen ottanut Katri, jonka ristiriidat ja surut tulkittiin syvällä antaumuksella. „Oikean morsiamen” „väärä morsian”, kaunis, oikukas ja tilaisuusista ystävättärensäkin kunnuksella vaarinottava tuomarin tytär „Ina” tulkittiin mitä parhaiten. Hra Syrjäsen „Kustaa” ja „Tohtori” olivat ansiotuneesti esitettyjä ja hyviä tyyppiä. Neiti Lehmuksaaren „Mäenpään emäntä” oli liian hentonen ja nuorekas, mutta hänen postineiti „Marttansa” oli erittäin naivi ja hyvin onnistunut. Hra Laition kookas, hermostunut ja mustasukkainen „Juhani-isäntä” oli paikallaan. Hra Pajusen „jalkia vaaniva isäntärenki” ja savolainen „Eemeli” olivat mitä onnistuneimmat ja pitivät yleisön hyvällä tuulella murheenkin keskellä. Hra M. Syrjäsen „Kapteeni” olisi kaivannut enemmän ryhtiä ja käyttäytymistä. Yhteisnäyttelyä häittäsi jonkunverran „roolien” unohtaminen. — Ilta päättyi hauskaan karkeloon, ja kaikki läksivät kotiinsa tyytyväisinä hyvästä naapurisuojeluskunnan järjestämästä illanvietosta.

— u.

ILMOITUKSIA.

Eläviä Kuvia

„Syvyyden kosto”

pääosissa: Maurice B. Flynn ja Mary Mc Laren.
 näytetään sunnuntaina huhtik. 18 p:nä kello 1/2 8 ill.

Pääsy: Klubin jäseniltä vapaa, muilta 6:-

TERVAKOSKEN OSUUSKAUPPA r. l.
 Ostovoittolaput
 jaetaan Seurahuoneella sunnuntaina t. k. 18 p:nä kello 2 j.p.p.
 Hallitus.

Konsertti ja Tanssinäytös

ASTRID HARTMAN FERD. KOSONEN
 Laulu Tanssi
 Säestää ILMARI FORSTEN

Tervakoskella lauantaina huhtik. 17 p. klo 1/2 8 illalla.

Ohjelman loputtua Yleinen tanssi.

Lippujen hinnat 8:- ja 5:-

T:kosken Osuuskauppa r. l.

Saapunut:

Puuvillakankaita,
 Hattuja ja Lakkeja,
 Lapikkaita,
 Naftaliina,
 Paitoja,
 Miesten Puseroja, housuja ja
 Kauluksia,
 Faneeritarjottimia ja
 Lippaita.

Superfosfaattia, Luujauhoja,
 Kaljajauhoja, Rehuja, Vehnänleseitä, Soijaruouheita, ja Pellavansiemenjauhoja.

TERVAKOSKEN KAIKU

PAIKALLINEN ILMOITUSLEHTI

N:o 17.

LAUANTAINA 24 PÄÄ HUHTIKUUTA.

1926.

ILMESTYY JOKA LAUANTAI

TOIMITUS: G. A. GRÖNDAHL, vastaava.
B. LAITIO

TILAUSHINTA: 12:— VUODELTA
ILMOITUSHINTA: 250 SM.

Viikkolista:

Tohtori Lönnqvist vastaanottaa sairaita Sidehuoneella joka toinen Keskiviikko, ensikeran 5.5 klo 12 päivällä.

Tunnit Sidehuoneella lääkkeiden jakoa ja sidemuttoja varten ovat 10,30—12 arkipäivisin.

JUNAT:

lähtevät Ryttylästä etelään päin: kello 8,39, 10,58, 4,04 6,28, & 9,03. Pohjoiseen päin: kello 7,08, 10,59, 4,54, 7,02, & 8,41.

Terwakosken Klubin Kansankirjasto on avoina joka perjantai kello 5—6,30 j.p.p.

Terwakosken Klubin Lukusali on avoinna joka päivä.

LÄHETYS JUHLAA

vietetään, niinkuin aikaisemmin on ilmoitettu, täällä huomenna, sunnuntaina, alkuen klo 1 päivällä Seurahuoneella. Juhlapuhujina ovat pastorit E. J. Hakala ja F. W. Reunanen. Edellinen on tunnettu aikaisemmalta toimintakaudeltaan Janakkalassa; jälkimmäinen puhuu nyt viimeistä kertaa ennen siirtymistään Viipurin hiippakuntaan. Toivotaan, että kirkkokansaa saapuisi runsaasti tähän ylevään juhlaan!

Säästölaatikot tyhjennetään.

Huom! Kahvitarjoilua on.

— Janakkalan seurakunnan kappalaiselle L. J. Takalalle on myönnetty pyytämänsä ero Janakkalan kappalaisen virasta ensi toukokuun 1 päivästä lukien. Janakkalan v. t. kirkkoherralle ja v. t. kappalaiselle F. W. Reunaselle on myönnetty siirto Viipurin hiippakuntaan niinkään toukokuun 1 p:stä lukien. Kristillisen ylioppilasliiton palveluksessa oleva pappismies A. K. Lehtonen on peruuttamalla hänelle aikaisemmin annettu määräys Eräjärven v. t. kirkkoherraksi määrätty ensi toukokuun 1 päivästä toistaiseksi Janakkalan v. t. kirkkoherraksi ja v. t. kappalaiseksi.

Äitien päivää viettämään.

Vakiintuneen tavan mukaisesti kehoittaa taaskin Kotikasvatusyhdistys viettämään äitien päivää ensi toukokuun kolmantena sunnuntaina, 16 p:nä. Toivomme, että siitä päivästä tänäkin vuotena muodostuisi todellinen kansallinen juhlapäivä, jota viettämään äitien kunniointamisen merkeissä kokoontuvat kaikki, nuoret ja vanhat, miehet sekä naiset. Tuhansissa kyläkunnissa ja lukuisissa tapauksissa kaupungeissa on edellisinä vuosina näin menetelty. Mutta on vielä paljon paikkoja, joissa juhlia voisi lisäksi toimeen panna. Juhlien toimeenpanijoina tulevat toivottavasti edelleenkin olemaan nuoret, joko yhdistyksien nimissä toimien, tai muuten yhteen liittyen. Useissa paikoin ovat olleet opettajat oppilaineen juhlien järjestäjiä, ja sitä heiltä voimme odottaa nytkin. Papit toivottavasti myöskin sinä päivänä omistavat saarnoissaan huomiota äitien työlle.

Ei ole pyrittävä ulkonaisesti loistaviin ja ohjelmaltaan suurellisiin juhliin, vaan sellaisiin, joissa yksinkertaisella ja mieltä lämmittävällä tavalla tuodaan ilmi se kiitollisuus, jota kansakunta ja nuori polvi tuntee äitejä kohtaan. Pienet puheet, runot ja jokunen vuorokeskustelu ja niitten lomassa kuppinen pari hyvää kahvia ilmaiseksi tarjottuna ovat ohjelmaa, joka voidaan kokoon saada missä syrjäkylässä tahansa.

Henkinen ohjelma saadaan helpolla kokoon Kotikasvatusyhdistyksen sitä varten toimittamasta ohjelmakirjasta, jonka saa tilaamalla, hinta 5:— mk. Kodin konttorista, Helsinki, Hietalahdenranta 17.

Ottamalla huomioon, kuinka raskaissa olosuhteissa monikin äiti saa suuriar-

voista elämäntehtävänsä suorittaa, saamatta juuri koskaan kuulla edes hyväksymisen sanaa lähimmiltäänkään, kiitoksesta puhumattakaan, on meillä todeilla syytä edes yksi päivä vuodessa omistaa äideillemme, noille raskaan päivätyön tekijöille. Ja toivokaamme, että sinä päivänä jokainen äiti ja hänen suorittamansa työ tulisi aivan erikoisen huomion alaiseksi, eikä ainoastaan yleisissä juhlissa, vaan myös kotien piirissä. Koettaakaamme sinä päivänä edes jollakin pienellä huomaavaisuudella hoitaa äidin mieltä. — Monissa paikoin edellisinä vuosina juhlien toimeenpano ja osanotto niihin on jätetty tyttärien ja lapsien huolessi vaikka tarkoitus tietysti on, että juhliin ottavat osaa ja ohjelman suorittajina esiintyvät kaikki, niin pojat ja miehet kuin naisetkin. Sillä miehethän monasti juuri ovatkin hitaita antamaan tunnustusta naisten työlle.

Sinä päivänä muistakaamme myös kartuttaa Kotikasvatusyhdistyksen hoidossa olevaa äitien virkistyskotirahastoa.

Järjestettäköön äitien päivänä juhla joka kylään ja joka kaupunkiin ja laitettakoon jokainen koti sinä päivänä juhla-kuntoon äidin kunniaksi.

Helsingissä huhtikuulla '26.

Kotikasvatusyhdistys.

— 60 vuotta täyttää tänään rouva Hilda Soila Tervakoskella.

— 50 vuotta täyttää t.k. 28 p:nä rouva Maria Evansoja Tervakoskella.

— Janakkalan tuomiokunnan syyskäräjät. V:n 1926 syyskäräjät Janakkalan tuomiokunnassa toimitetaan:

Lokakuun yhdenentoista (11) p:nä siinä kärjäkunnassa, johon kuuluvat Va-

najan, Janakkalan ja Hausjärven pitäjät, Riihimäen kauppala sekä osa Hyvinkään pitäjää ja Hyvinkään kauppala, talossa No 2 Hallituskadun varrella Hämeenlinnan kaupungissa.

LAULUKONSERTIN

antoi viime lauantaina Seurahuoneella nuori laulajatar neiti Astrid Hartman. Äskettäin musiikkiopiston suorittaneena ei neiti Hartmanin ääni vielä ole tarpeeksi hiottua esiintyäkseen valmiina laulajattarena, vaikkakin hänellä on miellyttävä ja kantava sekä luonnollinen ääni. Varsinkin matalassa rekisterissä oli se hyvin täyteläinen ja sointuva, mutta korkeimmat äänet eivät täydelleen onnistuneet. Myöskin temperamenttiä kaipasi hänen esityksissään. Sanojen ääntäminen sitä vastoin oli kiitettävä.

Ohjelma oli onnistuneesti kokoonpantu — lukuunottamatta pari laulua, jotka ylittivät laulajattaren voimia — ja käsitti Hannikaisen, Merikannon, Järnefeltin, Kilpisen ja Mikkolan sävellyksiä sekä Cahierin „Tuku Tuku” ja Thomasin aaria oopp. „Mignon”, joka erikoisesti sopi neiti Hartmanin äänelle ja jonka hän myöskin ansiokkaasti esitti.

Säestystä hoiti tottumuksella herra Ilmari Forsten.

Laulusarjojen välillä esiintyi herra Ferd. Kosonen, Suomalaisesta oopperasta, joka esitti neljä soolotanssia, Brahmssin Unkarilainen tanssi, Denéen Tarantella, Fucikin Sotatanssi ja Mincouren Mustalaistanssi, jotka tanssija suoritti vauhdilla ja antaumuksella.

Yleisöä oli vähän, kuten aina Tervakosken konserttitilaisuuksissa. Ei auttanut edes yleinen tanssi, johonka tilaisuus annettiin konsertin loputtua. Seuraavana päivänä oli sitä runsaammin, kun „eläviä kuvia” näytettiin.

— KALASTUS ja RAVUSTUS Alasjärven, Luulion lahdessa ja Toivan joessa, ovat, kuten ilmoituksesta käy ilmi, toistaiseksi kielletyt. Kielto johtuu siitä, että yhtiö on ryhtynyt kalakannan lisäämiseen, osaksi rauhoittamalla kalavesiä, osaksi istuttamalla niihin kalanviljelyslaitoksista hankittuja kaloja. Haukikantaa enennetään kasvattamalla omalla paikkakunnalla, jonka työn suorittavat herrat J. Wilunen, E. Jokinen ja J. Koskela ja siis ovat ainoat, jotka tähän tarkoitukseen saavat kalastaa yhtiön vesissä.

— PELASTUSARMEIJAN varjo-kuvin valaistu kokous on Seurahuoneella tänään lauantaina, klo 7,30 illalla. Puhujina ovat komendantti Olga Larsson ja everstinrouva Stenius, joka myös esittää pianosooloa.

Kaikki tervetulleita!

— Kansakoulumme Toivonliiton 5-vuotisjuhlaa vietetään Seurahuoneella ensi torstaina, t. k. 29 p:nä klo 6,30 illalla. Puhujana on opettaja Väinö Tupala, joka myös näyttelee varjokuvia. — Lisäksi on ohjelmassa Z. Topeliuksen kirjoittama 3:osainen satunäytelmä Suojelusen keli sekä lausuntoa ja yhteislaulua.

Vapaa pääsy kaikille.
Tervetuloa!

— Kotikasvatusyhdistyksen puhuja, opettaja rva Anni Tukiaisen esitelmä koulullamme viime torstaina. Ensimmäisessä esitelmässään hän erittäin valaisevasti painosti niitä edellytyksiä, jotka ovat takeena onnellisen kodin luomisesta. Sattuvasti hän alleviivasi, miten tärkeätä on niiden, jotka yhteisen kodin perustavat, tuntee toinen toisensa sekä valo- että varjopuolet kuin myöskin kasvattaa itsestään luja siivellinen luonne. — Jälkimmäinen esitelmä oli täynnä elävästä elämästä otettuja tuokio-kuvia, joiden tarkoituksena oli havainnollistaa tuiki välttämättömän hyvän esimerkin antamista, johdonmukaisuuden ja totuudellisuuden noudattamista käytännöllisessä kasvatustyössä — Kuulijoita oli noin 100. — Kasvatuskirjallisuutta myytiin Smk. 205.—lla.

Paikkakuntalaisten esittämä vuorokeskustelu Esimerkin voima sujui luontevasti ja lisäsi tilaisuuden arvoa.

— Janakkalan kunnanverotuksesta olemme saaneet kirjoituksen Janakkalan kunnan kamreerilta, mutta tilanpuutteen tähden on se jätettävä seuraavaan numeroon.

PIKKU-UUTISIA.

— Västäräkki nähtiin Tervakoskella jo viime viikolla, sen kävi toimitukselle ilmoittamassa eräs sulhasmies, jolle se varmaan kävi onnea visertelemässä.

ILMOITUKSIA.

Kielto.

Kalastaminen ja ravustaminen Alasjärven, Luulion lahdessa ja Toivan joessa ovat toistaiseksi kielletyt.

Tervakoski Aktie Bolag.

Talousapulainen,

nuori, terve ja rehellinen tyttö saa paikan 1 p:stä toukok.

WALLINHEIMOLLA.

TERVAKOSKEN SUOJELUSKUNTALAISET

ja
LOTAT.

Sunnuntaina huhtik. 25 p:nä kello 7 ill. vietetään Seurahuoneella perheiltama, johon täten kaikki sekä toimivat että kannattavat jäsenet kutsutaan.

Paikallispäällikkö.

TERVAKOSKEN KLUBIN

Eläviä Kuvia

„GENTLEMANNI AMERIKASTA”
pääosassa Hoot Gibson

ja „JÄÄTYNEITÄ SYDÄMIÄ”
humoristinen pila-parodia

näytetään maanantaina 26/4.
kello 8 ill.

Pääsy: Klubin jäseniltä vapaa,
muilta 6:—

LOTAT.

Voimisteluharjoitus maanantaina
kello 1/2 7 illalla.

Puheenjohtaja

Tervakosken Virkailijain ja Työnjohtajien
Säästörahaston jäsenet

kutsutaan täten kokoukseen Seuran ruokasaliin lauantaina huhtik. 24 p. kello 7 illalla. Keskustelu uusista säännöistä.

Kaikkien läsnäolo toivottava.

Puheenjohtaja.